

UUSI AIKA

Uuden ajan näkökulma aikamme haasteisiin

TIMO NIKKILÄ

UUSI AIKA

Uuden ajan näkökulma aikamme haasteisiin

Olemme kohtaamassa ajankohtaisen koronapandemian lisäksi koko elämäntapaamme ja jopa elämäämme uhkaavia haasteita kuten ilmastonmuutoksen ja luonnon elinvoiman häviämisen.

Uusi aika on vastaus näihin haasteisiin ja näyttää mistä tie tulevaisuuteen ja uuteen elämään löytyy.

SISÄLLYSLUETTELO

Alkusanat.....	11
Miksi ympäristöaktivismi on epäonnistunut.....	12
Aikamme 3 suurta ristiriitaa.....	14
Uusi aika ei avaudu nykyisestä käsin	17
Ekokatastrofi – miten selvitämme sen.....	23
Keskustelua ekokatastrofista selviytymisestä.....	24
Emme ole nyt tosissamme	28
Mikä sai sinut tekemään ensimmäisen ekotekosi ...	30
Kenen tehtävä on pelastaa meidät	34
Olemmeko jo kyllästyneet ja luovuttaneet.....	37
Ekokriisistä puhumiseen konkretiaa	39
Mitä positiivista tulevaisuutemme suhteen	41
Nyt pitäisi varmistaa tulevaisuus	43
Ekokatastrofi etenee hurjaa vauhtia.....	45
Ehkä se onkin niin	47
Elämän pelastustyöt on aloitettava nyt	49
Emme ratkaise syitä, vaan hoidamme oireita.....	53
Koronapandemia – uhka vai mahdollisuus	58
Takaisin eloonjäämistäisteluun – sitäkö haluamme? ..	59

Kenen ehdoilla kuljemme tulevaisuuteen?.....	61
Miksi koronavirus pysäyttää lähes koko maailman? ...	63
Kriisien dominoefekti	65
Onko seuraava kriisimme ruokakriisi?	67
Koronapandemian vaikutusten vaihtoehtoja	67
Ihmisen ylivertaisuutta on nyt loukattu.....	69
Tarvitsemme uuden perustan elämällemme.....	71
Miten nyt tarvittava elämänmuutos voisi tapahtua? ..	73
Evolutiivinen selitys koronapoikkeustilalle	76
Uskomuksia, jotka pitävät meidät kiinni nykyisessä	78
Me olemme pulassa, mutta meillä on ratkaisu.....	80
Mikä on vaihtoehto ”paluulle entiseen”?	81
Onko koronapandemia jo ohi?.....	87
Nyt on aika kysyä: mitä me todella haluamme?	89
Mitä COVID-19 yrittää kertoa meille.....	90
Ensisijainen vastuu on meillä	91
Tarvitsemme uutta politiikkaa	93
Emme voi ulkoistaa tulevaisuuttamme.....	94
Mistä pitäisi puhua?	96
Tarvitsemme elämänsuojelupolitiikkaa	98
Keskustelua tulevaisuudestamme on käytävä nyt.	101

Poliitikkojen painostamisesta	103
Yksilöt tekevät kaikki päätökset.....	105
Talouskasvusta on luovuttava.....	109
Rahan määrää on vähennettävä	113
Huoli on edelleen vain taloudesta	116
Teknologia ei ratkaise ekokriisiä	119
Emme näe tietä tulevaisuuteen	120
Onko peli jo menetetty?	122
Elämän silmin näemme elämän	123
Tarvitsemme muutosta nyt.....	125
Nykyinen maailmamme murtuu	126
Voimmeko estää romahdukset.....	128
5 vaihtoehtoista näkymää tulevaisuuteen.....	129
Emme uskalla hypätä pois kyydistä	130
Kyse on meistä ja elämästämme	133
Haluamme sellaista mikä ei ole mahdollista.....	135
Meillä on vaihtoehto.....	136
Tarvitsemme elämänsuojelua.....	139
Tuhoamisesta elämänsuojeluun	140
Milloin alamme toimia tulevaisuutta varten	143
Aika toimia on nyt	146

Nykyinen elämämme muuttuu joka tapauksessa ..	148
Aika on käymässä vähiin	151
Monimuotoinen luonto on pelastuksemme	153
Kaksi megakeikahduspistettä.....	156
Olemme vielä aivan alussa	157
Tuhokehitys voidaan vielä kääntää	162
Perustelemattoman luottamuksen illuusio	164
Lopuksi	167
Uusi aika on uusi alku.....	168
Paniikki ja hätä kannattaa kohdata nyt.....	169
Emme ole valmiita kohtaamaan itseämme	170
Tarvitsemme nyt oikeita kysymyksiä	171

Jos emme nyt herää näkemään sitä tulevaisuutta, jota kohti menemme, niin paniikki ja hätä tulevat olemaan tulevaisuuttamme.

Välttääksemme tämän, on meidän kohdattava todellisuus ja tulevaisuus, tehtävä kaikki mahdollinen ja otettava vastaan tästä syntyvä paniikki ja hätä nyt.

On huomattavasti pienempi riski kohdata paniikki ja hätä nyt kuin mennä kohti tulevaisuutta, jossa on vain kurjuutta, taistelua resursseista ja kuolemaa elinvoimansa menettäneellä maapallolla, jota emme enää pysty mitenkään "korjaamaan".

Todellisuus on kohdattava nyt.

ALKUSANAT

Kenen tehtävä on pelastaa ihmiskunta edessämme olevasta kaaoksesta, kurjuudesta ja tuhosta?

Periaatteessa meidän kaikkien, mutta käytännössä ei kenenkään.

Miksi ympäristöaktivismi on epäonnistunut

Miksi ympäristöaktivismi ei ole onnistunut estämään ekologista katastrofia? Viimeiset 30 vuotta on ollut eriasteista ja -laajuista ympäristö- ja ilmastoaktivismia järjestöjen ja aktiivisten ihmisten toimesta, mutta ilmastomuutos ja luonnontuho ovat vain kiihtyneet. Miksi näin? Toki paikallisesti on saatu aikaan hyviä tuloksia ja muutamia laajakin saatu toistaiseksi suojeltua, mutta isossa kuvassa tämä on ollut merkityksetöntä.

Näen seuraavien ”systeemivirheiden” olevan tähän syynä:

- 1) Muutosta on pyritty saamaan aikaiseksi vallitsevan taloudellisen ja poliittisen järjestelmän sisällä ja pyritty pakottamaan sitä tekemään tarvittavat muutokset mielenosoitusten, vastustamisen, painostamisen, lakkojen, vetoomusten ja vaatimusten avulla.
- 2) Tavoitteena ei ole ollut ilmastopäästöjen ja haitallisen kulutuksen kokonaismäärän ja kasvun vähentäminen, vaan saamaan yhä suurempi osa siitä kestävämmäksi, mikä ei ole kuitenkaan riittänyt edes kompensoimaan syntynyttä kestämatöntä kasvua.
- 3) Tavallisten ihmisten osuutta, merkitystä ja vaikutusta on aliarvioitu tai sitä ei ole otettu lainkaan huomioon mahdollisena muutostekijänä ja uuden elämäntavan synnyttäjänä, vaan on keskitytty pääasiassa järjestelmä tasolle – että järjestelmämuutos ”pakottaa” ihmiset kestävään elämäntapaan, kunhan muutokset on

aikaansaatu järjestelmässä tai että järjestelmämuutos riittää tekemään elämämme kestäväksi.

- 4) Ei ole tunnustettu ja tunnustettu sitä, että vähempi aineellinen kulutus ja taloudellinen toimeliaisuus tuottavat parempaa elämäntasoa, vaikka elintaso laskisikin, koska suuri osa kulutuksestamme on turhaa ja jopa vahingollista, jota emme tarvitse hyvään ja mielekkääseen elämään, vaan on seurausta talouskasvuun keskittyvästä taloudellisesta ja poliittisesta järjestelmästä.
- 5) Ei ole tunnustettu ja tunnustettu sitä, että olemme nyt globaalin, koko ihmiskuntaa ja materialistista elämäntapaamme koskevassa murroksessa, joka ei onnistu nykyisellä itse- ja ihmiskeskeisellä todellisuus- ja ihmiskäsityksellä, materialistisella maailmankuvalla ja arvoilla, jotka nykyisen elämäntapamme on luonut, vaan tarvitsemme uuden elämäkeskeisen perustan uudelle elämäntavalle ja kestäväälle maailmalle.

Olemme pyrkineet luomaan uuden kestävämmän maailman, mutta emme ole olleet valmiita luopumaan nykyisestä kestäättömästä elämäntavastamme ja maailmasta.

Nyt pitäisi keskittyä uuden elämäkeskeisen näkökulman oivaltamiseen, kulutuksen ja päästöjen radikaaliin vähentämiseen, uuden elämäntavan ja yhteiskunnan luomiseen ja elämiseen todeksi, jotta saamme katkaistua ilmastonmuutoksen ja luonnontuhon kärjistymisen ja

saamme itsellemme hyvän ja mielekkään elämän. Miksi ihmeessä emme tee näin?

Meidän tavallisten ihmisten ostovoima ja pääomat ovat mahtavia, kun saamme riittävästi ihmisiä mukaan, ja kun ne suunnataan kestäättömästä kulutuksesta uuden kestävä elämäntavan luomiseen.

Hyvää työtä ja hyvin aikomuksin on työtä tehty, mutta koska se ei ole tuottanut kuin paikallisia "voittoja" ja nyt uhka on globaali, niin on pohdittava uutta näkökulmaa ja lähestymistapaa.

Ihmisten kulutus- ja äänestyskäyttäytyminen on keskeistä ja ylläpitää nykyistä elämäntapaamme ja poliittista systeemiä. Sitä pitäisi saada muutetuksi ja siksi heihin ja meihin kannattaisi keskittyä aktivismissa. Kun me muutumme, niin yhteiskunta muuttuu. Arjen vallankumous on juuri se mitä tarvitaan ja järjestöt ja aktivistit sitä tukemaan. Uusi elämäntapa tulee tehdä näkyväksi ja houkuttelevaksi.

Aikamme 3 suurta ristiriitaa

- Haluamme suojella luontoa, mutta emme halua lopettaa sen tuhoamista.
- Haluamme paremman maailman, mutta emme ole valmiita luopumaan nykyisestä.
- Haluamme muutosta, mutta emme ole itse valmiita muuttumaan.

Nämä ristiriidat ratkeavat, kun lopetamme luonnon tuhoamisen ja alamme suojella sitä, luovumme nykyisestä maailmasta ja luomme tilalle paremman, olemme itse valmiita muuttumaan ja teemme muutoksen.

Vaikeus on siinä, että emme halua tuhota luontoa, vaan haluamme suojella sitä, mutta haluamme elää tavalla, joka kuitenkin luontoa tuhoaa, ja vaikka haluamme luopua nykyisestä elämäntavastamme, luoda paremman ja muuttua, niin emme siihen kuitenkaan pysty.

Jotta pystyisimme, tulee meidän haastaa uskomuksiamme ja kysyä itseltämme mikä näistä uskomuksista estää muutoksen tai tekee siitä niin pelottavaa, että emme sitä uskalla tehdä. Monesti uuden näkökulman ottaminen auttaa ja tässä "uusi aika" tarjoaa oman vaihtoehtonsa.

On mahdollista, että ekologinen tasapaino saavutetaan vain kulutuksen ja päästöjen pakotetulla alasajolla, jonka tekee luonto itse. Jäljelle jäävä ihmiskunta voi sitten aloittaa alusta "uuden ajan hengessä" ja elämäkeskeisellä tietoisuudella. Elämä voittaa lopulta.

Mutta jos haluamme estää tämän niin teemme sen pudottamalla kulutustamme nopeasti ekologisesti kestävälle tasolle ja alamme omaksua "uuden ajan elämäkeskeistä tietoisuutta". Elämän oma evolutiivinen prosessi tarjoaa tähän mahdollisuuden, jos vain tartumme siihen.

Aikaikkuna kulutuksen ja yhteiskunnan romahduksen ja "uuteen aikaan heräämisen" välillä on pieni ja koko ajan pienenevä. Se kumpi näistä tapahtuu ensin, ei ole nyt nähtävissä. Siksi vapaaehtoinen kulutuksen alasajo antaisi meille tarvittavan ajan heräämiseen.

Vähäisempi aineellinen kulutus ei tarkoita mitään kurjuuselämää, vaan antaa mahdollisuuden hyvään ja mielekkääseen elämään. Mutta luomillemme systeemeille se on katastrofi, ne eivät selviydy. Mutta me selviydymme, jos teemme kulutuksen alasajon vapaaehtoisesti ja harkiten.

Nyt näyttää valitettavasti siltä, että ilmastonmuutosta, 6. sukupuuttoaaltoa ja luonnon ekosysteemien tuhoutumista ei pysty mikään muu pysäyttämään kuin luonto itse. Aika luonnollinen ratkaisu, kun ihmiskeskeistä ratkaisua emme halua tosissamme edes yrittää.

Me voisimme rikkaissa länsimaissa milloin tahansa päättää, että luovumme turhasta ja vahingollisesta kulutuksesta. Alun kaaoksen jälkeen myös talous ja muu yhteiskunta hakisi tasapainon tämän kanssa ja oppisimme elämään siinä mikä on mahdollista nyt ja myös tulevana vuosisatoina. Me voisimme ihmiskuntana muuttaa suuntaa ja muuttua elämäntuhoajasta elämänsuojelijaksi. Tämä olisi myös meidän oma etumme ja tulevien sukupolvien kannalta mahdollisuus elää edes jotenkin kohtuullista elämää.

Vuosia sitten olin tuskastunut ja huolissani ihmiskunnan kohtalosta, kun en nähnyt mahdollisuutta elää toisin, että hyvä ja mielekäs elämä voisi olla jotakin muuta kuin se moderni maailma, jossa elämme. Nyt kun sen tiedän ja elän sitä todeksi, niin tuska ja huoli on poissa.

Uusi aika ei avaudu nykyisestä käsin

Se uusi elämä ja vaihtoehto nykyiselle, josta kirjoitan, ei avaudu, jos katsomme ja etsimme sitä nykyisestä käsin. Vasta kun oivallamme, että nykyinen maailma on "aikansa lapsi", vastaus menneisiin haasteisiin, alamme nähdä vaihtoehtoja, jotka vastaavat nykyisiin haasteisiin.

Me voimme luoda elämäntavan, joka on ekologisesti kestävä ja sosiaalisesti vastuullinen ja, jossa ei ole enää räikeää eriarvoisuutta. Se on aivan yhtä luonnollista kuin nykyinen elämäntapammekin on, kunhan vain vaihdamme arvomme ja maailmankuvamme "itsestä elämään". Meidän todellisuutemme ja maailman tulkinta alkavat muuttua, kun päätämme katsoa elämää elämän näkökulmasta, eikä itsemme näkökulmasta.

Nykyiset ilmastotoimet ovat kuin vastatuuleen pissaisi – helpottaa hetkeksi, mutta housut kastuvat. Jos samaan aikaan ei ajeta fossiilisia suunnitelmallisesti alas ja lopeteta niiden tukemista, niin uusiutuvien kasvu ei riitä edes energiankäytön kasvua kompensoimaan.

Vain ilmastonmuutoksen estäminen on kuin korjaisi

savupiippua, vaikka koko talo palaa jo. Tai kun metsä palaa, niin sammutetaan vain kipinöitä. Tulisi nähdä todellinen jatkuvia ongelmia tuottava syy eli elämäntapamme, joka tuhoaa elämämme perustan ja keskittyä sen muuttamiseen.

Tiedämme riittävästi miksi olemme pulassa ja mihin olemme menossa, mutta emme kuinka voisimme tämän ratkaista. Miksi? Koska se mikä on ongelma, ei voi olla ratkaisu.

Joko uskomme, että nykyinen poliittinen ja taloudellinen järjestelmämme ei ole ratkaisu, vaan ongelma. Talouden elvyttäminen, kasvun aikaansaaminen ja kulutuksen lisääminen ovat niin meillä kuin maailmallakin nyt tärkein tavoite koronapandemian hoidon lisäksi. Tämä todistaa kiistatta, että tavoitetta päästöjen ja haitallisen kulutuksen alentamiseksi ei ole, vaikka juuri sitä nyt tarvitsemme. Edes vihreään jälleenrakentamiseen ei panosteta, vaan edelleen tuetaan fossiilitaloutta ja muita päästöjä tuottavaa teollisuutta.

Nyt olisi ainutlaatuinen mahdollisuus ottaa ensimmäiset askeleet kohti ilmastonmuutoksen torjuntaa, mutta kuten nyt on paljastunut, niin se ei ole oikeasti päättäjien intressissä eikä suurimman osan meistäkään. Me haemme vain sellaisia ratkaisuja, jotka luovat uutta työtä, verotuloja ja taloutta, koska maailman muuttaminen tapahtuu nykyisen talouden sisällä ja ehdoilla. Ratkaisut, jotka eivät tuota lisää, vaan vähentävät kulutusta ja taloutta, eivät

siksi kelpaa.

Yksinkertaisin ja nopein tapa vähentää ilmastopäästöjä ja luonnontuhoa, on vähentää sitä aiheuttavaa kulutusta ja taloutta ja samanaikaisesti tehdä tämä vähempi kestävämmiin. Mutta tämä ei käytännössä sovi kenellekään muutamia valistuneita yksilöitä lukuun. Niinpä päästöt kasvavat ja luonnontuho vain kiihtyy ja kaikki se mitä tehdään kestävästi, hidastaa ilmastopäästöjä ja luonnontuhoa vain hieman tai ei ollenkaan, kuten on tapahtunut viimeiset vuosikymmenet. Hyvät aikomukset jauhautuvat talouden armottomassa myllyssä.

Meillä on luja uskomus, että voimme luoda ekologisesti kestävä, mutta nykyiseen kulutukseen ja luonnonvarojen käyttöön perustuvan elämäntavan kiertotalouden ja uusiutuvan energian avulla. Mutta onko tämä vain uskomus, joka estää tarvitsemamme elämäntapamme muuttamisen?

Enää ei ole aikaa sille, että luomme uuden kestävä, infran fossiilisten tilalle ja siten pääsisimme niistä eroon. Tarvitsemme toki kaiken uuden kestävä, infran, mutta ennen sitä meidän tulee luopua fossiilisista ja luonnon tuhoamisesta ja se edellyttää "alasajoa". Fossiilisten alasajo ja muu luonnon tuhon lopettaminen edellyttävät aivan toisenlaista vähäkulutuksellista elämäntapaa ja luonnonvarojen käytön radikaalia vähentämistä, joka tulee omaksua ja elää toiseksi. Nyt emme tätä vielä "halua", mutta kohta se on pakko.

Keskittyminen mm. kiertotalouteen ja uusiutuviin ei tule ongelmiamme ratkaisemaan siinä aikaikkunassa, joka meillä on käytettävissä. Tarvitsemme "alasajon" ja uuden elämäntavan niiden lisäksi ja nopeasti. Alasajo tarkoittaa luonnollisesti nykyisen talouden rakenteiden murtumista ja romahtamista, mutta tämäkin olisi parempi tehdä suunnitellusti ja harkiten (ja luoda uudet) eikä hallitsemattoman kaaoksen kautta, jota kohti nyt menemme.

Olisimme voineet toimia nyt niin, että elvytämme taloudesta sen kulutuksen mikä on välttämätöntä ja tarpeellista, jättäneet elvyttämättä sen mikä on turhaa ja vahingollista ja jakaneet näin jäljelle jääneet työt kaikkien työhön kykenevien kesken ja perälaudaksi perustulo.

Välttämätöntä on mitä kehomme tarvitsee elääkseen ja suojakseen, tarpeellista mitä psyykemme tarvitsee mielenrauhaan. Yhdessä nämä luovat mahdollisuuden hyvään ja mielekkääseen elämään. Turha ja vahingollinen kulutus on tarpeetonta riippuvuudestamme syntynyttä "tyhjän täyttämistä".

Elvytämme kulutusta ja taloutta takaisin tasolle, joka aiheuttaa mm. kiihtyvää ilmastonmuutosta, luonnon elinvoiman ja monimuotoisuuden heikentymistä, jotka meidän tulee lähivuosikymmenten aikana saada käännettyä toisinpäin. Nyt lisäämme sitä mitä meidän tulee vähentää.

Miksi emme halua luoda hyvää ja mielekästä elämää ja sopeuttaa talous ja yhteiskunta tämän tavoitteen toteuttamiseksi? Meillä on väärä oletus siitä mikä tuottaa hyvää ja onnellista elämää. Uskomme sen tulevan "kuolleesta tavarasta", vaikka tiedämme että se tulee "elävästä elämästä".

Voi käydä myös niin, että päättäjät ja me itse totumme kriiseihin ja niiden aiheuttamiin kuolemiin, jolloin emme ratkaise näiden toistuvien kriisien todellista syytä ja aiheuttajaa eli oman elämäntapamme ja taloutemme ekologista, sosiaalista ja eettistä vastuuttomuutta.

Ratkaisemme vain lyhyen tähtäimen kriisejä ja pyrimme vähentämään niiden aiheuttamia kuolemia, mutta samanaikaisesti jatkamme elämän- ja maailmanmallilla, joka tuottaa paljon vakavampia ongelmia, kriisejä ja kuolemia jo lähitulevaisuudessa. Näköalatonta ja vastuutonta.

Näitä me emme pääse karkuun, vaikka kuinka haluaisimme jos emme tee radikaalia muutosta – ilmastonmuutos, luonnon biodiversiteetin häviäminen, 6. sukupuuttoaalto, hyönteisten radikaali väheneminen, metsäkato, sään ääri-ilmiöt jne. Elämämme perusta murtuu yhä nopeammin.

EKOKATASTROFI – MITEN SELVITÄMME SEN

Ilmastonmuutoksen, luonnontuhon, 6. sukupuuttoaalton yms. kärjistyminen voidaan estää vain sillä mitä meillä on nyt käytettävissämme, koska aikaa ei ole enää odottaa tulevia ratkaisuja olivat ne sitten teknologisia, taloudellisia tai poliittisia. Päästöt ja kulutus alas nyt.

Ja kuten koronapandemia on osoittanut, niin kulutus ja päästöt saadaan nopeasti alas. Nyt se tapahtuu päättäjien ja kuolemanpelkomme vuoksi ja niin pitäisi toimia myös ekokatastrofin kanssa, vaikka se ei juuri nyt uhkaa omaa henkeämme. Se uhkaa ihmiskunnan tulevaisuutta.

Keskustelua ekokatastrofista selviytymisestä

Keskustelu koronapandemian tukahduttamisesta, hybridistrategiasta ja laumasuojasta sopii hyvin myös ekokatastrofikeskusteluun. Tukahdutetaanko kulutus ja päästöt, tasapainotellaan elämän ja kuoleman välillä vai luotetaanko siihen, että ratkaisu löytyy tulevaisuudessa.

Kulutuksen ja päästöjen tukahduttaminen pelastaisi meidät ja luonnon, mutta tuhoaisi järjestelmän, hybridi keskittyisi rajoittamaan tuhot siedettäväksi, laumasuoja luottaisi, että teknologia ratkaisee. Kuinka paljon elämää haluamme pelastaa ja kuinka suuren riskin otamme?

Vaikutusta siihen minkä strategian selviytymiseemme valitsemme, on myös sillä näemmekö itsemme kuuluvan riskiryhmään vai emme. Nyt monesti ajattelemme, että uhka ei ole juuri meille suuri ja että voimme siitä paremmin selviytyä kuin muut. Tästä en olisi niinkään varma, onko näin.

Tätä keskustelua ekokatastrofista selviytymisen vaihtoehtoista tulisi nyt käydä ja vakavasti pohtia eri vaihtoehtojen todennäköisyyksiä, riskiä, todellisia vaikutuksia eettisesti, sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti ja kuinka välttää ajautuminen kasvavaan vastakkainasetteluun ja uusiin kriiseihin.

Keskustelua pitäisi käydä holistisesti eli koko maapallon, luonnon ja ihmiskunnan eli elämän näkökulmasta eikä vain

erillisinä talous-, teknologia-, politiikka-, valtio- tai aluekysymyksinä. Me joko selviydymme tästä yhdessä tai ajaudumme "kaikkien sotaan kaikkia vastaan".

Jos käymme keskustelua vain omista lähtökohdistamme, omasta edustamme ja selviytymisestämme käsin, kuten nyt lähes poikkeuksetta käymme, niin en usko, että löydämme tarvittavaa ratkaisua. Lähtökohdaksi tulisi ottaa elämä ja sen suojeleminen kaikessa monimuotoisuudessaan.

Onko "ilmastohiljaisuus" merkki siitä, että olemme ymmärtäneet mitä on edessämme, mitä pitäisi tehdä ja, että emme ilmeisesti aio tehdä mitään riittävää ja tämä saa meidät kauhusta mykiksi?

Emme uskalla kohdata sitä todellisuutta minkä tiedämme olevan edessämme ja jo nyt ja siksi puuhastelemme muuta. Siirrämme ilmastohuolet ja muun ekokatastrofin pois mielestämme ja suojelemme näin itseämme. Mikä on ehkä nyt tarpeellinen itsesuojeluvaistomme, mutta lopulta tuhoisaa itsellemme.

Meidän tulisi nyt ahdistuksesta ja vastustuksesta huolimatta, mitä todellisuuden kohtaaminen voi meille aiheuttaa, kohdata se. Ja kun sen teemme ja siinä tarpeellisen ja tarvittavan surutyön, niin saamme rohkeuden ja voiman pitää ääntä ja toimia tulevaisuutemme ja elämän hyväksi.

Jokapäiväiset uudet puheenaiheet ja puuhat antavat hyvän mahdollisuuden täyttää kaikki tila ja aika niillä, jolloin emme joudu edes hetkeksikään hiljentymään ja kuulemaan mitä sisäinen tietomme sanoo. Mutta jonakin päivänä se ei enää onnistu ja tulee herätys todellisuuteen.

Tarvitsemme lisää tietoa, mutta näen suurimmaksi ongelmaksi tai haasteeksi sen, että ne, jotka jo tietävät, ovat hiljaa, eivätkä pidä ääntä ja jaa tietoa. Aina on vapaamatkustajia syystä tai toisesta eikä heihin kannata aikaa hukata. Nyt tarvitaan niitä, jotka jo tietävät. Tätä ei saa jättää vain aktivisteille. Meidän jokaisen, jotka tiedostamme uhan, on nyt otettava kantaa elämän puolesta ja lopetettava hiljaisuutemme. Nyt on oltava äänessä, jokainen omallaan ja tavallaan ja kerrottava, että haluamme muutosta ja teemme sen myös itse.

Meidän tulee nyt ottaa vastuu elämästä ja tulevaisuudesta, "tulla ulos kaapista" ja tunnustaa "olen elämänsuojelija ja ylpeä siitä." Se on vapauttavaa ja päätös, joka määrittää koko elämäämme eteenpäin. Nyt on oltava rohkeasti "elämän puolesta, ei ketään eikä mitään vastaan".

Niin kauan kuin lyhyen tähtäimen taloudelliset ja hyvinvoinnin etumme ja muut toissijaiset tarpeemme vievät voiton ensisijaiselta tarpeeltamme elää ja varmistaa tulevaisuutemme, niin muutosta ei tule.

Me emme pysty estämään nykyisen maailmamme ajautumista kohti loppuaan, ja miksi pitäisikään. Se on

tullut tiensä päähän ja tulee jäämään ihmiskunnan historiaan lyhyenä tuhoisana vaiheena, jolloin unohdimme mikä on elämämme perusta. Se on elävä ja monimuotoinen luonto.

Kun teemme valinnan elämän puolesta, elämämme saa aivan uuden suunnan, perustan ja perustelun, joka voimaannuttaa meidät elämämyönteiseen ja terveeseen elämään ja toimimaan myös muiden hyvän elämän puolesta kaikessa mitä teemme.

Ilmastonmuutos ei ole taloudellinen, teknologinen, yhteiskunnallinen tai poliittinen ongelma, vaan syvälle ihmisyytemme menevä kriisi, joka haastaa itsemme ja elämämme tavalla, jota emme ole aiemmin kohdanneet. Meidän on ylitettävä itsemme ja löydettävä uusi perusta elämällemme.

Koska ilmastonmuutos on ihmisyytemme aiheuttama kriisi, emme voi sitä ratkaista ilman nykyisen ihmisyytemme haastamista ja ylittämistä. Vasta kun tunnistamme ja tunnustamme tämän, alamme löytää todellisia ratkaisuja, joiden perustana on elämäkeskeinen ja -myönteinen ihmisyytemme.

Meidän tulee löytää itsemme elämästä itsestään ja nähdä elämäyhteisyytemme kaiken elämän kanssa ja osallisuutemme ja vaikutuksemme siihen. Kun luonto, sen elonkirjo ja -voimaisuus ovat oman elämämme perusta, niin silloin luonnollisesti suojelemme elämää eli itseämme.

Emme ole nyt tosissamme

Perimmäinen syy ilmastonmuutoksen torjunnan vaikeudelle on siis se, että tietoisuutemme ja ihmisyysiemme eivät nykyisellään riitä sen vaatimiin ratkaisuihin, koska ne haastavat nykyisen elämämme, taloutemme ja uskomuksemme siitä miten pitää elää. Siksi on mentävä eteenpäin.

Olisi rehellistä tunnustaa, että emme ole tosissamme ilmastonmuutoksen ja erityisesti luonnon elonkirjon vähenemisen kanssa hienoista ilmastotavoitteista ja -ohjelmista huolimatta. Olemme tosissamme vasta, kun myönnämme, että talouskasvusta ja ylikulutuksesta tulee luopua.

Kun tehtävien ekotoimien on oltava sellaisia, että ne eivät uhkaa taloudellista kasvua, vaan päinvastoin luovat sitä, lisäävät työpaikkoja ja siten kulutusta, kuten nyt asian laita on, niin kaikki puheet ja ehdotukset luovat vain petollista ja väärää mielikuvaa aikomuksista.

Ilmastonmuutoksen kehitys on aiempaa arvioitua nopeampaa ja tarve nopeille ja radikaaleille toimille on huutava. Silti tämä ei näy politiikassa tai edes sosiaalisen median keskusteluissa. Olemmeko jo kyllästyneet ja luovuttaneet ennen kuin olemme edes aloittaneet todellisia toimia?

Jokainen meistä voi omalla äänellään ja tavallaan tehdä työtä ilmastonmuutoksen ja luonnon elonkirjon

vähentämisen torjumiseksi. Nyt tarvitaan moniäänistä ja -muotoista työtä tulevaisuutemme ja elämämme puolesta. Mikä on sinun tapasi osallistua ja vaikuttaa?

Itselleni ekovaikuttaminen on sitä, että elän vähällä aineellisella kulutuksella ja ilmastopäästöillä ja kirjoitusteni kautta avaan sitä uutta mahdollisuutta, joka on edessämme, jos vaan siihen tartumme. Teen siis sitä mikä on itselleni luontaista.

Nykyisessä systeemissä ja siinä kuinka kohtelemme toisiamme on niin paljon korjattavaa, että emme ehdi korjaamaan sitä mikä meitä uhkaa koko ihmiskuntana. Mutta jos emme korjaa sitä mikä on rikki elämän- ja maailmanmallissamme, niin muutkaan ihmisyystavoitteemme eivät toteudu.

Taloudellinen ja sosiaalinen eriarvoisuus, fossiilienergiaan, talouskasvuun ja ylikulutukseen perustuva elämäntapa, luonnon pitäminen raaka-ainevarastona ja kaatopaikkana ovat nykyisen elämän- ja maailmanmallimme ominaisuuksia ja niiden korjaaminen vaatii korjaamista ja uusimista.

Yhdenvertaisuus ja oikeudenmukaisuus, energian säästö ja uusiutuvat energiat, hyvinvointiin ja kestävyyyteen keskittyvä hyvä ja mielekäs elämäntapa, luonto elämämme lähteenä ja virikkeellisenä elinympäristönä ovat uuden elämän- ja maailmanmallimme perustaa.

Jos emme pian ala tätä elämän- ja maailmanmallimme vaihtoa suunnittelemaan ja toteuttamaan, niin emme sitä ehdi tehdä, koska päälle vyöryvät koko ajan pahemmat ja vaativammat kriisit, jotka vievät kaiken energiamme ja huomiomme. Nyt pitäisi nähdä uuden tarve ja toteuttaa se.

Edessämme oleva tulevaisuus ja elämä ovat kurjaa ja kaoottista vain, jos jatkamme nykyistä elämäntapaamme ja pidämme siitä kiinni. Elämämme ja tulevaisuutemme ovat elinvoimaista ja mielekästä, kun alamme elää toisin. Kyse on valinnasta. Kurjuus ja kaaos eivät ole luonnonlaki.

Mikä sai sinut tekemään ensimmäisen ekotekosi

Mikä motivoi sinut muutokseen, mikä "este" poistui, kun toteutit ekotekosi, miksi teit sen, oliko siinä jokin oivallus tai herääminen?

Itse kuulin linnunlaulun "ensimmäistä kertaa" ja luin Rooman klubin Kasvun rajat -kirjan 80-luvulla, pakko 90-luvulla (velkajärjestely), vuonna 2000 äkillinen henkinen vapautuminen talouden ja rahan vallasta ja siitä lähtien olenkin elänyt ekologisemmin.

Onko elämäsi muuttunut paremmaksi, huonommaksi vai pysynyt samana, kun olet tehnyt ekotekoja? Miten se on muuttunut, jos on? Onko pelko elämän kurjistumisesta totta, minkä usein kuulee syyksi olla tekemättä ekotekoja?

Kenen tehtävä on pelastaa meidät kriisiytyvältä ja vaaralliselta maailmalta? Periaatteessa meidän kaikkien,

mutta käytännössä ei kenenkään, koska tämä haaste ja uhka ylittävät nykyisen todellisuutemme, huomiomme ja toimintamme rajat.

Meidän tulisi nyt nähdä miten oma elämämme on osa nykyisiä ongelmiamme, mutta erityisesti miten se voisi olla osa tarvittavia ratkaisuja. Pitäisi nähdä laajempi elämän ja tulevaisuuden konteksti, jonka osaksi oma elämämme asettuu.

Meillä kaikilla on oma elämäntilanteemme, perhe, työ, velvollisuudet, harrastukset ja kiinnostuksen kohteemme. Miten saisimme nämä toimimaan "elämän puolesta" ja tämän yhdistettyä osaksi normaalia arkeamme? Miten loisimme elämäntavan, joka olisi samalla ratkaisu elämän puolesta?

Uusi elämäntapa ei tarkoita välttämättömästi tai tarpeellisesta kulutuksestamme luopumista, vaan elämän sisällön hakemista muualta kuin elämällemme tarpeettomasta, ylimääräisestä ja fyysisesti, henkisesti ja ekologisesti vahingollisesta kulutuksesta, siitä mitä ei rahalla saa.

Jos emme halua elää (lajina), niin sitten kuolemme. Jokin "virhe" meissä on oltava, kun emme pysty pysähtymään, katsomaan todellisuutta sellaisena kuin se on ja tekemään sen mitä nyt tarvitsee tehdä. Toissijaiset tarpeemme ajavat koko ajan ensisijaisen tarpeemme elää edelle.

On täysin mahdollista, että emme sisällä tarvittavaa lajiominaisuutta ja kykyä sopeutua ja ajaudumme sukupuuttoon kuten monet liian pitkälle erikoistuneet lajit, kun elinympäristö muuttuu liian nopeasti. Kuten nyt on käymässä itsellemme elinolosuhteidemme muuttuessa nopeasti.

Monesti kuvittelemme, että olemme irti elämän evolutiivisesta prosessista ja sen lainalaisuuksista, koska olemme itsetietoisia ja "järkeviä". Mutta näin se ei ole. Olemme samaa elämää kuin kaikki muukin elämä maapallolla, mutta evoluution kanssatoimijoita, koska olemme tietoisia.

Milloin aloitamme todellisen keskustelun nykyisyyden ja tulevaisuuden välillä, meidän ja tulevien sukupolvien välillä, itsemme ja elämän välillä? Milloin ymmärrämme, että 10 vuoden kuluttua tätä keskustelua ei tarvitse enää käydä. Nyt on keskusteltava elämästä ja kuolemasta.

Jos emme aloita vakavaa keskustelua tulevaisuudestamme, niin nykyiset keskustelut ilmastonmuutoksesta ja sen torjunnasta ovat vain pieni sivujuonne vallitsevassa talouskeskustelussa, eivätkä johda puheita pitemmälle. Emme ole nyt tosissamme emmekä vakavissamme.

Jos emme pysäytä ekokatastrofin kärjistymistä nyt, niin tulevaisuus on paljon kamalampi kuin se kaaos, joka fossiilitalouden ja turhan kulutuksen alasajosta

väistämättä aiheutuu. Mutta jos luonnon ekosysteemit ja elämämme perusta hajoaa, niin sitä emme voi enää korjata.

Mikä taho ajaa fossiilitalouden ja haitallisen kulutuksen alas? Tekeekö sen yritykset, jotka tekevät sillä voittoa, vai valtio ja päättäjät, jotka saavat siitä verotulonsa, vai järjestöt, jotka suojelevat luontoa, vai sittenkin tavalliset ihmiset, jotka päättävät elää toisin?

Nyt kierrämme kehää emmekä pääse oikein edes alkuun. Yritykset, päättäjät ja järjestöt vaativat päätöksiä ja toimenpiteitä toisiltaan ja me myös vaadimme niitä, ja katsomme vierestä, kun ilmastonmuutos ja luonnontuho vain kiihtyvät ja uskomme, että voimme selviytyä jollakin muulla keinolla, lähinnä teknologian avulla, kuin alasajolla. En näe, että aika enää riittää siihen.

Jos me päätämme, että emme enää halua turhaa ja vahingollista kulutusta ja alamme elää vähemmällä aineellisella, niin muutos parempaan suuntaan käynnistyy nopeasti. Se ei tarvitse mitään muuta kuin päätöksen elää nyt toisin.

Luonnonsuojelijat tekevät hyvää työtä luonnon puolesta, poliitikot pyrkivät huolehtimaan kansalaisten ja talouden hyvinvoinnista, yrityksetkin pyrkivät muuttumaan ekologisemmiksi ja eettisimmiksi. Mutta tämä kaikki valuu hukkaan, jos ekokatastrofia ei pysäytetä ajoissa.

Kenen tehtävä on pelastaa meidät

Olemme nyt jumissa tässä: Kenen tehtävä on pelastaa ihmiskunta edessämme olevasta kaaoksesta, kurjuudesta ja tuhosta? Periaatteessa meidän kaikkien, mutta käytännössä ei kenenkään. Nyt tarvitaan meiltä itseltämme kansalaisrohkeutta elää ja toimia toisin. Jos emme tee tätä alasajoa itse, niin sitten se tapahtuu luonnon toimesta.

Kenelle kuuluu maapallon elämän ja elonkirjon suojelu ja tulevien sukupolvien elinmahdollisuuksien turvaaminen? Tällä hetkellä ei oikein kenellekään, vaikka sen pitäisi olla meidän kaikkien asia. Tämä on todella ongelmallista. Kuka ottaa huolehtiakseen, että tuho ei jatku?

Kysehän on meidän elämäntavastamme, eikä tuhosta voi siksi todellisuudessa syyttää ketään tai mitään yksittäistä tahoa. Vastuu on mielestäni jakamaton ja kuuluu meille kaikille. Yhdessä pitää yhteinen haaste ratkaista.

Kenelle kuuluu oman elämänasenteemme muuttaminen optimistiseksi, elämämyönteiseksi ja ratkaisukeskeiseksi? Kenelle kuuluu meidän voimaannuttaminen muutokseen ja hyvään elämään? Kenelle kuuluu meidän aktivoimisemme toimintaan elämän puolesta? Niinpä!

Vain me itse voimme valita minkälaisen elämänasenteen ja elämän haluamme itsellemme, sitä ei voi kukaan muu puolestamme tehdä. Mutta sen jälkeen, kun olemme tämän valinnan tehneet, niin elämä muiden

elämänsuojelijoiden kanssa vie meitä yhdessä eteenpäin.

Jos emme vaihda näkökulmaamme ja elämänasennettamme elämänyönteiseksi, niin emme näe toisenlaista maailmaa ja elämää mahdolliseksi. Ilman uutta suhdetta itseemme, toisiimme ja luontoon, näemme vain itsemme ja olemme jumissa nykyisessä. Uusi elämä vaatii nykyisestä luopumista.

Meidän jokaisen pitäisi tehdä valinta elämän puolesta ja sopeuttaa oma elämämme kestäväksi ja sitten toimia esimerkkinä ja pitää ääntä muutoksen puolesta yhdessä muiden kanssa.

Jos jäämme odottamaan, että jonkun muun tai jonkin tahon on ensin tehtävä jotakin asian suhteen, niin olemme pysyvästi jumissa nykyisessä. Nyt tarvitaan jokaisen elämänsuojelijan omaa ulostuloa ja päätöstä ja tekoja omassa arjessaan ja siinä ja siellä missä toimiikin.

Jos olemme aidosti elämänsuojelijoita ja haluamme jättää tuleville sukupolville maan ja maailman, joka on elämisen arvoinen ja itsellemme jo nyt, niin pitää tehdä merkittäviä elämäntapamuutoksia omassa elämässämme ja poliittisissa teoissa. Nyt ei vähempi riitä.

Pelkkä mukanaolo ei riitä, vaan tarvitaan tekoja omassa elämässä ja niiden näyttämistä myös muille. Tarvitaan tutkimusten mukaan 3,5 % toisineläjiä, jotka osoittavat, että hyvä ja mielekäs elämä on mahdollista paljon

pienemmällä aineellisella kulutuksella ja luontorasituksella. 3,5 % edelläkävijöitä ja elämänsuojelijoita olisi vajaat 200 000 suomalaista ja noin joka kolmaskymmenes. Oletko jo tässä porukassa mukana?

Emme voi enää odottaa, että "joku muu" tekee muutokset puolestamme. Ei ole uskottavaa, jos haluamme radikaalia muutosta, mutta emme ole itse valmiita elämään sen mukaisesti. Vaatimustemme takana tulee olla oman elämämme "todistusvoima". Silloin olemme tosissamme ja uskottavia.

Nyt ei ole kysymys vain luonnosta ja sen suojelemisesta, vaan oman elämäntapamme muuttamisesta ekologisesti kestäväksi ja vastuulliseksi, elämämyönteiseksi. Meidän tulee nyt suojella itseämme suojelemalla kaikkea elämää itseltämme ja elämäntavaltamme muuttamalla elämäntapamme.

Ilmastonmuutoksen kärjistymisen ja luonnon elonkirjon vähenemisen torjunta on yksinkertaista. Lopetetaan päästöt ja luonnon tuhoaminen, kunnes olemme saavuttaneet ekologisen tasapainon. Tämän tulee olla itsestään selvä tavoite, jotta voimme selviytyä kohtuullisin vaurioin.

Jos emme luovu talouskasvun ja kulutuksen kasvun tavoittelusta, niin kaikki toimet ilmastonmuutoksen ja luonnon elonkirjon vähenemisen torjumiseksi ovat vain huonoa omaatuntoamme tyydyttävää ja luo vaarallisen

kuvitelman, että teemme jo jotakin niiden eteen.

Nyt elämme vaarallisessa ja petollisessa harhassa, että voisimme yhdistää talouskasvun tavoittelun ja ilmastonmuutoksen ja luonnon elonkirjon vähenemisen torjunnan, vaikka mikään ei tässä tarvittavaa irtikytkentää tuekaan. Tästä harhasta on luovuttava ja valittava elämänsuojelu.

Elämänsuojelijan poliittinen ohjelma: elintaso alas, elämänlaatu ylös.

Olemmeko jo kyllästyneet ja luovuttaneet

Nyt ei pidä ajatella mitä muut sanovat. Nyt on valittava elämän puolesta ja oltava historian oikealla puolella, tulevaisuuden puolella. Vapaamatkustajia ja muutoksen vastustajia on aina, niihin ei kannata energiaansa hukata, vaan toimittava sen puolesta minkä tietää oikeaksi.

Poliittiset päättäjät rakentavat maailmaa sellaista tulevaisuutta varten, jota ei ole eikä tule, koska meidän on alettava elää toisin. Ja jos emme ala elää tosin, niin silloin sitä tulevaisuutta ei myöskään ole. Nyt on keskityttävä ekokatastrofin ja ilmastonmuutoksen torjuntaan.

Nyt on opeteltava uusi ekologisesti kestävä elämäntapa ja luotava yhteiskunnalliset rakenteet tukemaan sen oikeudenmukaista toteuttamista. Kaikki muu tulee tämän jälkeen. Jos emme tässä onnistu, niin tulevaisuus on vain selviytymistä ja elämää, jota kukaan ei halua.

Silloin tällöin on uutisia kuinka ilmastonmuutoksen kehitys on aiempaa arvioitua nopeampaa ja tarve nopeille ja radikaaleille toimille on huutava. Silti nämä uutiset eivät näy mitenkään politiikassa tai edes sosiaalisen median keskusteluissa. Olemmeko jo kyllästyneet ja luovuttaneet?

Miksi jatkaa toivotonta työtä ihmisten herättämiseksi ilmastonmuutoksen ja luonnon elonkirjon vähenemisen torjunnan vaatimaan muutokseen, kun ketään se ei tunnu kiinnostavan? Siksi, että jos me, jotka tämän tarpeen ja pakon tiedostamme, emme sitä tee, niin ei sitä kukaan muukaan tee. Siksi.

Miksi kyllästyimme ja luovumme elämän puolesta toimimisesta, kun tuloksia ei tule? Olemme ehkä asettaneet tiettyjä tavoitteita itsellemme, joiden haluamme toteutuvan ja kun ne eivät toteudu, niin luovutamme. Mutta ei elämän puolesta pidä toimia omin tavoittein, vaan elämän takia.

Kun toimimme elämän puolesta ja keskitymme siihen, niin huomiomme siirtyy "itsestä elämään" ja elämän etuun. Ja tässä työssämme tarvittavan luottamuksen, voiman ja rohkeuden saamme elämästä, emme itsestämme. Itsemme takia emme jaksa toimia vuosikausia ilman näkyviä tuloksia.

Ympäristökriisin syy on itse- ja ihmiskeskeinen tietoisuutemme, joka perustuu uskomuksiin luotuun todellisuuden tulkintaan, ja on nyt ajautunut vakavaan

ristiriitaan luomiemme elinolosuhteiden ja luonnon kanssa. Tietoisuutemme laajentuminen elämäkeskeiseksi on se mitä tarvitsemme.

Nyt on ylitettävä itsemme ja toimittava elämän puolesta. Myöhemmin ymmärrämme, että se on myös meidän itsemme, hyvän ja mielekkään elämän ja tulevaisuuden etu. Elämämme tarkoitus ja merkitys on löydettävissä nyt elämästä itsestään, kun tietoisuutemme laajenee elämäkeskeiseksi.

Ekokriisistä puhumiseen konkretiaa

Monelle ilmastonmuutos, 6. sukupuuttoaalto tai luonnon elonkirjon väheneminen ovat liian abstrakteja ilmiöitä. Pitäisikin puhua siitä kuinka suuret alueet tulevat asumiskelvottomiksi, ihmisiä kuolee kuumuuteen, kuivuuteen ja tulviin, kuinka globaali ruokakriisi on edessämme.

Pitäisi puhua siitä kuinka merten kalakannat häviävät, joista sadat miljoonat ihmiset ovat riippuvaisia, kuinka sään ääri-ilmiöt aiheuttavat yhä kasvavaa tuhoa ja merenpinnan nousu tuhoaa suurkaupunkeja ja pakottaa siirtämään ne ja ihmiset muualle.

Pitäisi puhua siitä kuinka ilmastopakolaiset tulevat kohti pohjoista sadoin miljoonin ja luovat merkittävän sopeutumishaasteen yhteiskunnille, kuinka luonnonvarojen väheneminen ajaa meidät keskinäiseen

taisteluun resursseista ja toisiamme vastaan.

Pitäisi puhua kuinka tämä edessämme oleva tulevaisuus koskee meitä kaikkia, että kukaan ei pääse sitä karkuun. Pitäisi puhua siitä, että tuleva maailma on pian sellainen, jota kukaan ei ihan oikeasti halua. Se ei ole enää elämää yltäkylläisyydessä, vaan selviytymistaistelua.

Tai lyhyesti sanoen: tulee hemmetin kuuma, kesät vietetään sisätiloissa, nälkä vaivaa, porukkaa on paljon ja ihmisiä kuolee eri puolilla maailmaa ja myös meillä jatkuvasti kasvava määrä eri pandemioissa, kuumuuteen ja ympäristösairauksiin. Luonto sopeuttaa meidät tavoilleen.

Nyt pitäisi kohdata todellisuus ja tulevaisuus sellaisina kuin ne aidosti ovat. Emme voi enää pettää itseämme ja kuvitella, että selviydymme tästä ilman sellaisia ratkaisuja, jotka muuttavat koko elämämme.

Olemmeko täällä rikkaassa pohjoisessa paremmassa asemassa kuin köyhässä etelässä ilmastonmuutoksen kärjistyessä? Onko meillä sitä luontaista sopeutumis- ja selviytymiskykyä, joka pitää köyhiä ihmisiä ja yhteisöjä hengissä hyvinkin haastavissa ja vaativissa oloissa? Ei taida olla.

Kun meidän teknologia-avusteinen elämäntapamme ja hyvinvointivaltion luoma elämäntukisysteemi ja turva häiriintyvät tai lakkaavat toimimasta vakavassa kriisitilanteessa, niin me olemme melko lailla avuttomia ja

hukassa, ainakin aluksi. Nyt pitäisi varautua myös tähän haasteeseen.

Kun aika on loppumassa ilmastotoimilta, niin halutaan nopeita, konkreettisia ja tehokkaita toimia ilmastomuutoksen torjumiseksi, mutta mitään ei saa muuttaa tai muuttua nykyisestä, koska siihen ei ole enää aikaa. Näin varmistetaan se, että mitään ei tapahdu ja tuho jatkuu.

Toimet, joita nyt tarvitaan ilmastomuutoksen torjumiseksi, eivät synny tyhjästä, vaan ne ovat tulosta siitä, että ajatellaan toisin, tiedostetaan se miksi olemme pulassa ja etsitään ratkaisut, jotka lopettavat nykyiset tuhoiset toimet ja luovat uuden tavan elää kestävästi.

Yritämme edelleen ratkaista ilmastomuutosta samalla elämän- ja maailmanmallilla, jolla se on syntynyt. Emme ole valmiita uusiin ratkaisuihin ja tapoihin, koska emme halua luopua nykyisestä ja siksi olemme jumissa ja ilmastomuutos ja luonnontuho vain kiihtyvät.

Ilmastomuutoksen torjuminen edellyttää, että päästöt ja kulutus vähenevät, mutta emme sitä tee, koska se vaatisi uutta elämäkeskeistä ajattelua ja luopumista talous- ja kulutuskeskeisestä ajattelusta. Vaatimus nopeista toimista ilman uutta, on tapa estää tarvittavat toimet.

Mitä positiivista tulevaisuutemme suhteen

Tiedämme ratkaisut ilmastopäästöjen ja luonnontuhon

vähentämiseksi, tietoisuus uhasta kasvaa koko ajan, kriisit ja sään ääri-ilmiöt näyttävät, että uhka on todellinen ja todellisuutta jo nyt ja ihmiset ovat aktivoituneet.

Nuorten ilmastolakkoilu, ympäristö- ja luonnonsuojeluliike, ihmisoikeuksien ja tasa-arvon puolesta tapahtuvat mielenosoitukset ja muu kansalaisaktiivisuus on heräämässä globaalisti ja näyttää, että voimme itse vaikuttaa, vaikka järjestelmä pistääkin vielä kovasti vastaan.

Koronapandemia paljastaa talouden ja elämän välisen ristiriidan. On valittava kumpaa pidämme tärkeämpänä ja otettava itse vastuuta elämästämme ja turvallisuudestamme. Alamme ymmärtää, että elämäntapamme on ristiriidassa tulevaisuutemme kanssa ja että sitä tulee muuttaa.

Olemme lähestymässä hetkeä, jolloin tietoisuutemme elämäämme uhkaavista kehityskuluista ja niiden vaatimista ratkaisuksista saavuttaa ns. kriittisen massan ja muutos käynnistyy toden teolla. Olemme vielä "paineen keräämisen" vaiheessa, mutta "herääminen" ei ole enää kaukana.

Muutos parempaan tulee ja löydämme uuden tavan elää ekologisesti kestävällä, sosiaalisesti vastuullisella, eettisesti kestävällä ja psyykkisesti ja fyysisesti terveellä tavalla. Kyse on vain siitä milloin oivallamme tämän olevan mahdollista ja alamme elää sitä todeksi.

Positiivisen kautta, tosiasiat tunnustaen, mahdollisuudet näkien, oma vastuamme tuntien ja nykyisyyden painolasti pois harteiltamme heittäen. Tänään on hyvä päivä aloittaa uuden elämämme luominen ja todeksi eläminen. On tullut aika luoda uusi maailma. Se aika on nyt. Tehdään se.

Nyt pitäisi varmistaa tulevaisuus

Ristiriita ja kuilu tulevaisuuden tarpeiden ja nykyisyyden tekojen välillä kasvaa koko ajan. Poliittinen järjestelmä on päivä päivältä enemmän menneisyyteen kuin tulevaisuuteen suuntautunutta. Se elää ja rakentaa maailmaa, jolla ei ole tulevaisuutta.

Kun keskitymme ratkomaan ongelmia, joita on juuri nyt, ja ylläpitämään nykyistä elämäämme, emme pysty emmekä ehdi varmistamaan tulevia elinmahdollisuuksiamme ja hyvinvointiamme. Näin nykyinen maailmamme ajautuu kohti loppuansa, eikä meillä ole uutta tilalle eikä tulevaisuutta.

Nyt pitäisi yhteensovittaa tulevaisuuden tarpeet ja niiden varmistamiseksi tehtävät toimet ja nykyisyyden välttämättömät toimet, jotta pystymme ja ehdimme varmistamaan tulevat elinmahdollisuudet ja mahdollisuudet hyvinvointiin. Nyt pitäisi toimia, jotta olisi tulevaisuus.

Kuilu tulevaisuuden turvaamistarpeiden ja nykyisten tekojemme välillä kasvaa joka päivä ja väistämättä

edessämme oleva sopeutuminen kuumempaan ja vaarallisempaan maailmaan tulee entistä vaikeammaksi päivä päivältä. Ilmasto- ja ekouhka ei häviä mihinkään ja vaatii tekoja nyt.

Dystopioiden kuvaama tulevaisuus tulee koko ajan lähemmäksi. Lähestymme tilannetta, jossa luonnon keikahduspisteet aktivoituvat ja luovat toisiaan vahvistavan kierteen, jossa globaali lämpötila etsii uuden tasapainotilan jossain +6–8 asteen lukemissa.

Jokainen nyt tekemättä jätetty ilmastotoimi, joudutaan tekemään moninkertaisena muutaman vuoden kuluttua, ja jos ne tehdään vasta 5–10 vuoden kuluttua, niin niiden merkitys häviää luonnon keikahduspisteiden aktivoituessa ja lämpötilan hakeutuessa uuteen tasapainoon.

Mikä on syy ja peruste millä päättäjät jättävät ilmasto- ja ekouhan torjumisen toimiensa ulkopuolelle, paitsi puheissa? Miksi he eivät nyt toimi ja aseta ilmastomuutoksen ja ekouhan torjuntaa ykkösprioriteetikseen, vaan jatkavat edelleen aivan kuin niitä ei olisi? Miksi?

Poliittinen järjestelmä mikä ei turvaa ja toimi ensisijaisen tarpeemme ja oikeutemme elää puolesta, vaan jatkaa politiikkaa, joka tuhoaa elämisen mahdollisuuksiamme ja tuhoaa elämämme perustaa välinpitämättömyydellään, niin onko tällaisella järjestelmällä enää oikeutusta toimia?

Eikö poliittisen järjestelmän tulisi olla edistyksen ja muutoksen puolella ja eturintamassa puolustamassa elämää, eikä tuhota sitä, vaikka enemmistö vielä sitä haluaisikin?

Jos poliittinen järjestelmä ei tätä elämänsuojelutyötä tee, niin kuka tai mikä sen sitten tekee? Eihän voi olla niin, että ajaudumme yhä vaarallisempaan maailmaan sen takia, että sen estäminen ei kuulu kenellekään? Tosin näinhän se juuri nyt näyttää olevan.

Ilhmettelen aina sitä, kun sanotaan, että "nykyinen kapitalistinen talousjärjestelmä ja demokraattinen poliittinen järjestelmä ovat parhaat ja ainoat mahdolliset", vaikka ovat ajamassa meidät nyt tuhoon. Kyllä nyt pitää uskaltaa etsiä vaihtoehtoja eikä vedota historiaan.

Ekokatastrofi etenee hurjaa vauhtia

Monet ilmastomallit, teorit, arviot, todennäköisyydet ja aikataulut menevät uusiksi ja lähes aina huonompaan suuntaan. IPCC:n arviot ovat olleet poliittisista syistä varovaisia ja se alkaa paljastua ja nähdään missä oikeasti mennään. Ilmasto lämpenee nopeammin, jäätiköt sulavat nopeammin, valtameret lämpiävät nopeammin, metsäpalot roihuavat laajemmin eri puolilla maailmaa, sään ääri-ilmiöitä tulee useammin ja pahempina, luonnon keikahduspisteet lähestyvät nopeammin kuin on arvioitu.

Koronapandemia näyttää meille mitä ilmasto- ja

ekokatastrofi tarkoittavat nyt ja tulevina vuosina: kasvavaa määrää kuolleita ja sairastuneita. Tämän lisäksi tulee nälänhätää, kuivuutta, tulvia, jatkuvaa kuoleman vaaraa ja uhkaa sekä pakkokeinoja, joilla elämäämme rajoitetaan.

Ilmasto- ja ekokatastrofilla on merkittävä ero koronapandemiaan siinä, että koronapandemia voi joskus päättyä, mutta ilmasto- ja ekokatastrofin kanssa tulemme elämään koko loppuelämämme. Siitä elpyminen kovinkin ottein vie satoja vuosia. Siksi se kannattaisi estää kaikin keinoin.

Päättäjillä ja meillä itsellämme on monesti harhakuva siitä minkälainen maailma on edessämme, jos emme nyt heti ala toimia ekokatastrofin torjumiseksi. Se ei ole vain joitakin elämäntapamuutoksia ja vihreää taloutta, vaan se on selviytymistä ja pahimmillaan eloonjäämistäistelua.

Meillä on riittävästi tietoa ilmastouhasta yms. ja tutkimus tuottaa sitä koko ajan lisää. Se mitä meiltä puuttuu, ovat omakohtaiset "ihon alle menneet" kokemukset ja tunteet. Emme kohtaa uhkaa vielä henkilökohtaisesti ja itseämme uhkaavana, koska uhka ei ole välitön ja suora.

Meillä on luontainen itsesuojeluvaisto, joka suojaa meitä psyykemme keston yli meneviltä kokemuksilta ja haasteilta, emmekä myöskään ole kulttuurisesti valmiita aikamme uhkia kohtaamaan. Mielemme ja kulttuurimme suojaavat meitä, mutta joskus tämä suoja murtuu.

Jotta välttyisimme turhalta ja liian raskaalta sokilta, kun mielemme ja kulttuurimme luoma suoja murtuu, tulisi meidän henkisesti valmistautua siihen. Aloittaa valmistautuminen siihen, että elämämme muuttuu ja kohtaamme todellisuuden sellaisenaan. Mitä aiemmin sen parempi.

Ehkä se onkin niin

Uhka koronapandemian uusille aalloille kasvaa. Samaan aikaan kuulee sanottavan, että vaikka tulisikin, niin enää ei riittäviä rajoituksia saa tehdä eli talouden toiminta saa aiheuttaa lisää kuolemia eli talous on elämää tärkeämpää. Todella kylmäävää.

Joudumme jatkuvasti sovittelemaan talouden ja elämän välistä ristiriitaa, koska se on yksi ongelmiamme syy, joka vaatii ratkaisua: kuinka luoda talouden kautta resursseja ja hyvän elämisen edellytyksiä kaikille ilman, että se samalla tuhoaa näitä elämisen edellytyksiä.

Kriisitietoisuutemme ilmastonmuutoksen, luonnon elonkirjon vähenemisen tai edes koronapandemian tulevasta uhasta eivät ole sitä tasoa mitä niiden pitäisi olla, jotta ryhtyisimme tarvittaviin toimiin. Nyt normalisoimme elämäämme ja jatkamme aivan kuin mitään uhkia ei olisi.

Ehkä se onkin niin, että osana maapallon itsesääätelykykyä (Gaia-hypoteesi) me ajaudumme totaaliseen kriisiin ja tuhoamme nykyisen elämäntapamme ja sen kyvyn tuhota

luontoa loppuun asti. Mehän olemme osa maapallon elämää ja samojen luonnonlakien alaisia, vaikka toisin uskommekin.

Ehkä me emme pysty muuttamaan elämämme suuntaa ja tekemään siitä kestäväää, vaan vasta tuhon kautta avautuu mahdollisuus uudelle elämäkeskeiselle ihmisyydelle jatkaa ihmiskunnan eloa. Olemme nyt vasta teini-iässä, jos sitäkään, ja siksi saamme toisen mahdollisuuden.

Emme tietenkään tiedä mitä tulee tapahtumaan ja miten ja millä aikataululla, mutta on hyvä pohtia eri vaihtoehtoja. Se on valmistautumista tulevaan.

Me joudumme rakentamaan tulevan yhteiskunnan, sen rakenteet ja järjestelmät lähes alusta asti uudestaan, koska nykyiset rakenteet ja järjestelmät hajoavat, kun kasvu loppuu ja tästä syntyvä kaaos ajaa yhteiskunnat sosiaaliseen kaaokseen ja yhteiskuntarauha menetetään.

Vaikka tuho ja kaaos tulevat olemaan todennäköisesti melkoisia, niin tämä avaa kuitenkin mahdollisuuden luoda uudet elämälle myönteiset ja sitä tukevat rakenteet ja järjestelmät sekä sellaisen yhteiskunnan, joka ei enää perustu luonnonvarojen ryöstölle ja eriarvoisuudelle.

Nyt pitäisi varautua ja valmistautua tämän uuden yhteiskunnan, sen rakenteiden ja järjestelmien luomiseen lisäämällä tietoisuuttamme, että se on mahdollista ja edessämme, koska nykyinen ajautuu väistämättä

tilanteeseen, jossa se romahtaa. Vielä on aikaa, mutta ei kauan.

Elämän pelastustyöt on aloitettava nyt

Kun tuhoamme luontoa, niin tuhoamme itseämme. Olemme yhtä ja samaa elämää kuin muukin luonto ja yhtenen on myös kohtalomme: me joko selviämme yhdessä tai sitten emme. Itsemme ja muun luonnon välillä ei ole irtikytkentää, vaikka niin olemmekin itsellemme uskotelleet.

Vaihdamme luonnon ihmeellisen, monimuotoisen ja elävän elämän runsauden ja luonnonvarat kuolleeseen tavaraan, jätteisiin ja saasteisiin ja ajamme itsemme tuhoon. Ja pidämme tätä vaihtokauppaa edelleen perusteltuna ja järkevänä. Emmekö todellakaan näe tätä järjettömyyttä?

Tuhoamme luontoa ja itseämme, mutta haluamme elää ja suojella luontoa. Hukutamme itsemme tavaraan, mutta janoamme merkitystä ja tarkoitusta elämäämme. Ristiriita sen välillä mitä teemme ja mitä tarvitsemme ja haluamme kasvaa koko ajan, kunnes pysähdymme ja teemme valinnan.

Pitää keskittyä siihen mikä meitä yhdistää, eikä siihen mikä meitä erottaa, siihen mitä saamme, eikä siihen mitä menetämme, kun luomme uuden kestäväen elämäntavan. Muutos uuteen on mahdollisuus hyvään elämään yhdessä

toistemme kanssa, ei uhka, jota pitää pelätä tai vastustaa.

Kun lopetamme turhan ja itsellemme ja luonnolle vahingollisen kulutuksemme, meille jää mahdollisuus kaikkeen tarpeelliseen ja saamme lisäksi aitoa elämäniloa ja elämisen eheyttä, sillä silloin koemme elämän ja sen elinvoiman, emmekä mielemme luomaa erillisyyttä ja epävarmuutta.

Näyttää siltä, että tulevat 2–5 vuotta menevät globaalin koronapandemian ja talouslaman taltuttamiseen, jonka aikana ilmastomuutos ja sään ääri-ilmiöt ehtivät pahentua entisestään ja aiheuttaa mm. ruokakriisejä, jotka aiheuttavat pakolaiskriisin, joka aiheuttaa jne. jne.

Olemme ajautumassa jatkuvien "tulipalojen sammuttamiseen", eikä huomiota ja energiaa riitä ilmastomuutoksen ja ekokriisin torjuntaan. Itse asiassa jatkuvat kriisit aiheuttavat sen, että taloutta pyritään entistä tehokkaammin elvyttämään, mikä vain pahentaa tilannetta.

Jäämme jumiin jatkuvaan poikkeustilaan, josta emme nykyisin keinoin pääse pois. Jossain vaiheessa tulee sitten romahdus, joka pakottaa tarkastelemaan koko elämäntapaamme uudestaan ja käynnistämään "elämän pelastustoimet". Sitä ennen olemme ajautuneet jo melkoiseen kaaokseen.

Elämälle välttämättömien resurssien varmistaminen ja

jakaminen oikeudenmukaisemmin, ympäristön puhdistaminen jätteistä ja saasteista ja luonnon ekosysteemien elpymisessä avustaminen eli oman elämämme ja luonnon pelastaminen. Tämä työ on aloitettava nyt.

Tämä edellyttää globaalia solidaarisuutta, voimakasta ympäristöliikettä, talouskasvusta luopumista ja kiertotalouteen siirtymistä, kulutuksen ja päästöjen nopeaa alasajoa, jotta saamme lisää aikaa pelastustöille ja ennen kaikkea sen tiedostamista, että näin on pakko tehdä.

Siirtymä nykyisestä kestävästä elämäntavastamme ja taloudestamme uuteen elämän- ja talousmalliin tulee olemaan vaikea ja sitä vastustetaan viimeiseen asti. Siksi valistus- ja rauhantyö ovat erityisen tärkeää ja välttämätöntä.

Vaihtoehto on karmea. Käynnistyy kaikkien sota kaikkia vastaan resursseista, suuri osa maapallosta tulee elämis- ja asumiskelvottomaksi, miljardit ihmiset tulevat kuolemaan ja luonnon ekosysteemit ja monimuotoisuus romahtavat ja estävät tulevan elpymisen jäljelle jääville.

Jos aloittaisimme tämän elämän pelastustyön nyt, niin uskon, että ehtisimme vielä estää massapakolaisuuden ja -kuolemat, luonnon ekosysteemien ja monimuotoisuuden ja ilmastomuutoksen kärjistymisen siten, että elämisen mahdollisuudet säilyisivät kohtuullisina.

Ilmastomuutoksen ja luonnontuhon estäminen vievät paljon aikaa, koska luonnon prosessit ovat hitaita. Nyt aloittaessamme voisi niiden kärjistyminen päättyä joskus 2040–50 luvuilla ja estäisimme ehkä myös luonnon omien keikahduspisteiden aktivoitumisen ja alkaisi hidas elpyminen.

Jotta saisimme elämän pelastustyön käyntiin, tarvitsemme voimakasta kansalaisaktiivisuutta, poliitikkojen painostamista, tietoisuuden levittämistä, valistamista, ja ennen kaikkea sen kertomista, että nyt on pakko ja mikä on vaihtoehto. Vielä on aikaa, mutta ei paljon.

Poliittinen ja kansalaiskeskustelu pitää nostaa uudelle tasolle ja luoda foorumeita, joissa päivänpolttavat ja nykyiseen systeemiin liittyvät kiistat ja näkemyserot olisivat poissa ja keskityttäisiin siihen miten voimme käynnistää elämän pelastustyöt.

Sen jälkeen, kun meillä on selkeä näkemys siitä miksi olemme ihmiskuntana yhä kasvavan uhan edessä ja mitä tähän uhkaan vastaaminen vaatii, voimme aloittaa nykyisen elämäntapamme, politiikan ja talouden yhteensovittamisen tämän tavoitteen kanssa.

Vaikeus ja este on nyt sen hyväksyminen, että emme pysty vastaamaan edessämme oleviin uhkiin nykyisestä näkökulmastamme käsin, vaan tarvitsemme sen uudistamista elämäkeskeiseksi. Elämän pelastamisen tulee olla näkökulma, josta käsin ja jolle tarvittavat toimet

alistamme.

Tarvitsemme uuden elämän näkökulman, selkeän käsityksen siitä mikä meitä uhkaa ja miksi, foorumeita poliittiselle ja kansalaiskeskustelulle ja elämän pelastustöiden käynnistämisen tältä pohjalta. Nyt olemme jumissa nykyisessä näkökulmassamme, emmekä pääse kunnolla alkuun.

Ilman elämän näkökulmaa meillä on käynnissä jatkuvat talouden pelastustyöt lisääntyvien kriisiemme toimiessa niiden perusteluna ja syynä, mutta elämämme edellytykset heikkenevät kokonaisuudessaan silti koko ajan. Ensin muualla, mutta kohta myös meillä.

Emme ratkaise syitä, vaan hoidamme oireita

Näyttää siltä, että emme ota riittävän vakavasti edes koronaviruksen luomaa välitöntä vakavan sairauden tai kuoleman riskiä – miten voisimme silloin ottaa vakavasti ilmastonmuutosta tai luonnontuhhoa? Ainoa tie näyttää olevan pakkojen tie ja siihenkään ei päättäjämme ole vielä valmiita. Surullista.

Viruspandemioista on varoitettu, ilmastonmuutoksesta on varoitettu, ekosysteemien hajoamisesta on varoitettu ja todennäköiset aikataulutkin kriiseille on kerrottu. Mitä tekevät päättäjät, eivät varaudu, vaan kiihdyttävät taloutta ja kulutusta, jotka kiihdyttävät näitä kriisejä.

Talouskriisistä ja koronapandemiasta tulee vuosia jatkuva

kriisi, joka romuttaa talouden, politiikan ja maailmanjärjestyksen rakenteet antaen tilaa uudelle vai pidetäänkö talous ja yhteiskunnat auki ja hyväksytään jatkuva kuolevien iso määrä? Hyvää ratkaisua ei enää ole.

Nyt voi käydä, että osan väestöstä tulee uhrata henkensä talouden ylläpitämiseksi, jotta voimme jatkaa kulutusjuhlaamme ja jatkaa lastemme tulevaisuuden tuhoamista ilmastonmuutoksen ja luonnontuhon kautta. Vai joko ymmärrämme, että nykyinen elämäntapamme on tullut tiensä päähän.

Onko talouden pelastaminen eettisesti oikein ja välttämätöntä, kun tarkoitamme sillä talouskasvuun, velkaantumiseen ja kulutukseen perustuvaa ja ilmastonmuutosta ja luonnontuhoa edistävää, oman elämämme perustaa tuhoavaa taloutta ja kulutusta?

Joudumme ratkaisemaan eettisiä kysymyksiä suhteestamme luontoon, toisiimme ja itseemme, kun kohtaamme pandemioita, ilmastonmuutoksen ja ekokriisin. On löydettävä uudet ihmisyyttämme määrittävät eettiset periaatteet. Elämänsuojelu tarjoaa siihen hyvän lähtökohdan ja perustan.

Koronavirukselta suojautuminen on vaikeaa, koska ei riitä, että suojaamme vain itseämme, vaan meidän tulee suojata myös muita itseltämme ja mahdolliselta tartunnalta. Tämä on kuitenkin hyvä oppi jatkoa ajatellen, sillä vain yhdessä toimien voimme varmistaa tulevaisuutemme.

Tulevaisuutemme on lohduton, jos oletus on, että emme halua, tarvitse, pysty muuttumaan ja muuttamaan käyttäytymistämme ja elämäntapaamme. Nyt tarvitaan niitä, jotka osoittavat tämän oletuksen omalta osaltaan vääräksi ja näyttävät, että muutos on mahdollinen, tarpeen ja haluttu.

Onko selviytymisstrategiamme koronapandemiaa, ilmastonmuutosta ja luonnontuhhoa kohtaan se, että pyrimme suojautumaan ja sopeutumaan niihin, mutta emme ole valmiita poistamaan niitä aiheuttavia syitä ja käyttäytymistämme? Jonkin aikaa tämä toimii, mutta lopulta tulee stoppi.

Koronapandemia saadaan varmaan aikanaan talttumaan rokotteen avulla, mutta ilmastonmuutosta ja luonnontuhoa vastaan ei ole muuta "rokotetta" kuin käyttäytymisemme ja elämäntapamme muutos. Talous ja politiikka voivat auttaa siinä, mutta eivät itsessään tarjoa ratkaisua.

Ilmastonmuutoksen ja luonnontuhon luoma kaaos ja kurjuus ovat varmoja, jos emme tee mitään niiden estämiseksi, mutta sitä, että mitään ei ole niiden estämiseksi tehtävissä, emme tiedä ja siksi kaikki voitava pitää tehdä. "Ei ole mitään tehtävissä", on vain tekosyy olla tekemättä.

On paljon helpompi sopeutua päästöjen ja kulutuksen vähentymiseen kuin ilmastonmuutokseen ja

luonnontuhoon. Alempi kulutus ja päästöt ovat elämäntapavalinta, kun taas ilmastonmuutoksessa ja luonnontuhossa on kysymys mahdollisuudesta elää ja pitää maapallo elinkelpoisena. Iso ero.

Vaikka olemme itsetietoinen laji, niin emme näytä pystyvän sopeutumaan nopeasti muuttuviin elinolosuhteisiin, kuten ei yleensä muutkaan lajit pysty. Tietoisuutemme ja kykymme tehdä päätöksiä tämän tietoisuuden avulla, näyttää olevan vielä melko olematonta ja kehittymätöntä.

Pelkäämme, että emme ole onnellisia ja nauti elämästämme, jos joudumme ilmastonmuutoksen ja luonnontuhoon takia pienentämään kulutustamme. Mihin mahdollisuus tuhoutuu varmasti, jos jatkamme kulutustamme. Nyt kannattaisi ottaa riski ja etsiä onnellisuus muualta kuin kulutuksesta.

Mitä jos tuhoamme kulutuksellamme elämämme edellytykset, luonnon elinvoiman ja osan maapalloa elinkelvottomaksi, koska uskomme, että kulutuksen kautta saavutamme onnellisuuden ja tämä uskomus osoittautuukin vääräksi. Karmea virheuskomus, jonka näkeminen ei ole vielä myöhäistä.

Emme pyri vain suojautumaan ja sopeutumaan koronapandemiaan, ilmastonmuutokseen ja luonnontuhoon, vaan edelleen teemme kaikkemme lisätäksemme niitä aiheuttavaa ja pahentavaa

kulutustamme, talouskasvua ja luonnonvarojen käyttöä.
Painamme kaasua, kun pitäisi jarruttaa.

KORONAPANDEMIA – UHKA VAI MAHDOLLISUUS

Uuden ajan näkökulmasta koronapandemia on huima mahdollisuus uuteen ja mahdollisuus oivaltaa täysin uusi todellisuus, ihmisyyys ja elämä.

Takaisin eloonjäämisteluun – sitäkö haluamme?

On hurjaa, että nyt otamme valtiolle velaksi kymmeniä miljardeja euroja pelastamaan taloutta ja yrityksiä ja siten tietenkin kulutusta, joiden aiheuttama ilmastonmuutos ja luonnontuho tulevat aiheuttamaan vastaavia kustannuksia lähivuosikymmeninä, jotka katetaan varmaankin myös velaksi.

Nyt haluamme palata entiseen, jotta voimme sitten alkaa tätä entistä korjaamaan päästäksemme sinne missä nyt olemme eli alemmalle kulutustasolla – joka on ainoa keino estää tuhojen kärjistymistä. Pähkähullua.

Ajamme valtiot velkakriisiin mitä ei tarvitsisi tehdä, jos nyt alkaisimme suosiolla sopeutua siihen mikä on mahdollista tulevina vuosikymmeninä. Sopeutuminen on kuitenkin edessämme – sitä emme pääse karkuun. Tai sitten emme halua sopeutua, vaan olemme valmiita kaaokseen ja kurjuuteen. Outo valinta.

Tietenkin poikkeustilaa ja rahaa on nyt käytettävä ja pyrittävä pelastamaan mahdollisimman monta ihmishenkeä, mutta ei pitäisi tehdä sitä tavalla, joka tulee aiheuttamaan lisää ihmishenkien menetyksiä aivan eri mittakaavassa kuin mitä nyt koronaviruksen takia menetämme – luonnon tuhosta puhumattakaan. Pähkähullua.

Meidän tulisi ymmärtää, että emme voi millään järjen tasolla palata entiseen luonnontuhoa ja ilmastomuutosta kiihdyttävään talouteen ja elämänmalliin, vaan nyt olisi aloitettava suunnitelmallinen sopeutuminen siihen mikä on mahdollista ekologisesti kestävästi ja sosiaalisesti vastuullisesti.

Nyt pelastamme eri puolilla maailmaa ihmishenkiä tavalla, joka varmistaa niiden menettämisen globaalisti moninkertaisesti tulevia vuosikymmeniä. Jonkun tulisi nyt olla edelläkävijä ja päättää tehdä toisin – päättää pelastaa luonto ja meidät itsemme eloonjäämististelulta, johon nyt olemme palaamassa kaikin keinoin.

On kyllä aika onnetonta, että vaikka nyt olisi ainutlaatuinen aika pysähtyä ja harkita elämäntapaamme uusiksi, niin teemme kaikkemme, jotta palaisimme takaisin entiseen ja uusiin entistä kamalampiin kriiseihin.

Teemme kaikkemme pelastaaksemme talouden ja yritykset ja siten kulutusmahdollisuutemme, jotka ovat ajamassa meitä ilmastokaaokseen jo lähimpien 10–20 vuoden sisällä ja luonnontuhoon, joka ajaa meidät eloonjäämiskamppailuun jo ennen tämän vuosisadan päättymistä.

Nyt tarvitsisi vain jatkaa aiempaa alemmalla kulutuksella ja sopeuttaa oma elämämme ja yhteiskuntamme siihen - näin joudumme joka tapauksessa kohta tekemään. Miksi emme edes harkitse tätä?

Tiedän toki, että se on vaikeaa eikä tietoisuutemme kykene tätä "pakkoa" omasta välttämättömyydestään vielä sisäistämään, mutta kyllähän jo ihan tavallinen arkijärkikin sanoo, että paluu entiseen ei ole mitenkään järkevää.

Nyt kannattaisi harkita ja tehdä oikea päätös heti.

Kenen ehdoilla kuljemme tulevaisuuteen?

Ihmiskunnan ja ihmisyytemme selviytyminen tästä ja tulevasta kriiseistämme on kiinni elämälle välttämättömien resurssien oikeudenmukaisesta jaosta kaikkien kesken – ei taloudesta, rahasta, velasta – ne ovat vain nykyisen talousjärjestelmän ilmentymiä, eivät elämän.

Monelle näyttää ehtona nyt olevan, että talous nykyisellään tulee säilyttää ja pelastautuminen kriiseistämme pitää tapahtua tämän talouden ehdoilla ja sisällä. Se on mahdotonta. Me voimme selviytyä vain kun keskitymme resurssien uudelleenjakoon oikeudenmukaisesti.

Moni olettaa myös, että vain talouden kautta voimme varmistaa heikompien ja köyhempien selviytyminen – että heidän auttamisensa ehtona olisi talouden etujen varmistaminen ensin hyvinvoiville ja rikkaille. Se on poliittinen päätös, ei mikään välttämättömyys.

Nyt huomio pitää kiinnittää elämään ja sen säilymiseen eli luonnon elinvoiman ja monimuotoisuuden varmistamiseen – vain siten voimme pelastaa myös

itsemme. Kaikki muu tulee tämän jälkeen ja järjestyy, kun tämä prioriteetti "elämän puolesta" on selvä meille kaikille.

Me voimme luoda maailman, joka ajaa köyhät ja heikot kuolemaan tai sitten me voimme luoda maailman, joka on meille kaikille hyvä ja oikeudenmukainen. Kysymys on tahdostamme ja valinnastamme, ei muusta.

Nyt on alkanut myös keskustelu siitä, että osan väestöstä tulisi uhrata henkensä talouden ylläpitämiseksi, jotta voimme jatkaa itsekästä kulutusjuhlaamme ja jatkaa lastemme tulevaisuuden tuhoamista ilmastonmuutoksen ja luonnontuhon kautta. Ja tämä pitää nyt mukamas tehdä lastemme tulevaisuuden vuoksi. Irvokasta.

Aiemmin vaadittiin nuoria miehiä uhraamaan henkensä isänmaan puolesta sodissa, nyt ikäihmisiä ja riskiryhmään kuuluvia uhraamaan henkensä talouden puolesta.

Alamme lähestyä talousdiktatuurin aikoja, koska emme ole valmiita sopeuttamaan elämäämme siihen mikä on ihmisyytemme ja luonnon suhteen ekologisesti kestävä, sosiaalisesti vastuullista, psykologisesti mahdollista ja fyysisesti tervettä.

Vaikka poliitikot ja talouseliitti ovat mahdollisesti luopumassa ihmisyydestä, niin meidän ei ole sitä tehtävä. Me voimme valita ja tehdä sen mitä nyt on tehtävä – opetella uuden kestävän ja vastuullisen elämäntavan ja tehdä se tavalla, joka tuottaa hyvän ja mielekkään elämän

meille ja kaikille muille.

Uusi aika kertoo miten se on mahdollista tehdä – meidän tulee vaihtaa näkökulmamme "itsestä elämään" ja nähdä elämäyhteisyytemme ja yhteinen ihmisyytemme.

Nyt elvytämme velaksi maailman - maailman, josta pitäisi ilmastonmuutoksen ja luonnontuhon vuoksi luopua. Pähkähullua.

Näyttää siltä, että juuri niitä aloja taloudessa, jotka ovat turmiollisia ilmastonmuutoksen ja luonnontuhon suhteen, ollaan elvyttämässä vahvasti ja velaksi tietenkin. Nyt olisi helppoa tehdä radikaali muutos ja satsata vain sellaiseen, joka edistää ilmastonmuutoksen ja luonnontuhon hidastamista. Nyt nähdään onko poliittinen eliitti talouden vai ihmisten ja elämän puolella.

Meille kuluttajille annetaan todennäköisesti myös ns. helikopterirahaa, jotta emme vain oppisi pois kulutuksesta. Keskuspankit ja valtiot muistuttavat näin meitä mikä on tärkeää. Tärkeää on jatkaa luonnon tuhoa ja ilmastonmuutoksen kiihdyttämistä. Edesvastuutonta.

Miksi koronavirus pysäyttää lähes koko maailman?

Olisiko niin, että media, poliitikot ja me kansalaiset olimme jotenkin jo odottaneet jotakin "pahaa" tapahtuvaksi, kun on puhuttu paljon ilmastonmuutoksesta ja sen

aiheuttamasta maailmanlopusta. Ja nyt koronavirus täyttää nämä odotuksemme ja on siksi noussut niin valtavaksi elämäämme muuttavaksi tapahtumaksi?

Ehkä aika on kypsä joukkohysterialle. Monet meistä tietää, vaikka emme kaikki sitä ääneen sanokaan, että nykyinen elämänmallimme on lopuillaan ja se saa meidät reagoimaan näin voimakkaasti esimerkiksi hamstrauksena, vaikka siihen ei ole mitään järkevää syytä, ainakaan vielä.

Ehkä koronaviruksen leviäminen paikallisesti Kiinassa oli niin nopeaa ja keskittynyttä, että se pelästytti meidät. Tuntui, että nyt tilanne ei ole mitenkään hallittavissa ja estettävissä ja on siksi todellinen uhka, ja varsinkin kun se levisi meille Eurooppaan.

Onko koronaviruksesta alkanut yleinen globaali kriisi ja maailmanmenon pysähtyminen, joka romahduttaa myös pörssikurssit ja talouden, ennakkoavistus ja reaktio siihen, että emme enää kauan pysty hallitsemaan elämäämme. Koko ajan taustalla on myös ilmastonmuutos ja luonnontuho, jotka etenevät, eikä niiden pysäyttämiseksi ole saatu oikeastaan mitään aikaiseksi.

Olemmeko nyt heränneen pelon ja paniikin kautta kollektiivisesti valmistautumassa uuteen maailmaan, joka ei enää mahdollista nykyistä liikkuvaa ja kuluttavaa elämäntapaamme, ja joka on kiihdyttämässä ilmastonmuutosta ja luonnon ekologista katastrofia ja sukupuuttoaaltoa, joka uhkaa tulevaisuuttamme?

Toivottavasti olemme.

Kriisien dominoefekti

Koronakriisi, talouskriisi, finanssikriisi, sosiaalinen kriisi, poliittinen kriisi – näin se etenee. Poliittisen kriisin jälkeen voi sitten tulla kaikkien sota kaikkia vastaan ja myös ruokakriisi voi tulla poliittisen kriisin aikoihin.

Jossain vaiheessa pitäisi miettiä uutta ratkaisua eikä vain torjua uusia kriisejä. Suurin vaikeus on juuri siinä, että tätä ketjua ei saada katkaistua, vaan itse asiassa edellisen kriisin ratkaisu ajaa aina seuraavaan kriisiin, kunnes on seinä vastassa.

Ainoa tapa katkaista tuo ketju, on se, että alamme pohtia ja suunnitella sitä "uutta elämää ja maailmanmallia", johon haluamme näiden kriisien jälkeen päästä ja alamme tehdä ratkaisuja se tavoitteena ja silmällä pitäen.

On luovuttava myös toiveesta palata entiseen – siinä ei ole enää mitään järkeä ilmastonmuutoksen ja luonnontuhon takia.

Akuutti korona- ja syntyvä terveydenhuoltokriisi, joiden hoitaminen ajaa talouden pysähdyksiin ja valtion velkaantumiseen, mikä tulee jatkuessaan aiheuttamaan valtioiden velkakriisin ja myöhemmin finanssikriisin. Tämän kaiken kanssa samanaikaisesti sosiaaliset ongelmat lisääntyvät ja aiheuttavat entisestään painetta terveydenhuoltosysteemille. Mikä voisi tämän kierteen nyt

pysäyttää?

Ilmeisesti vain se, että ajaudumme pohjilla, jolloin on pakko hyväksyä kuolemat, että terveydenhuoltosysteemimme ei pysty hoitamaan kaikkia, että valtiot tulevat velkaantumaan ja syntyy finanssikriisi ja sitten kun romahdus on totta vähän jokaisella elämänalueella, niin hyväksytään tilanne ja aletaan sopeutua siihen mikä on mahdollista. Yksi mitä yritetään on todennäköisesti setelirahoitus ja myöhemmin valtioiden velkojen anteeksianto.

Ja kun ollaan pohjilla, niin joko resursseja ja elinmahdollisuuksia alamme jakaa tasaisemmin ja oikeudenmukaisemmin kaikkien kesken esimerkiksi perustulon avulla tai sitten ajaudumme yhteiskunnalliseen kriisiin ja eriarvoisuuden räikeään kasvuun, jossa rikkaat ja hyvinvoivat vetäytyvät omiin oloihinsa ja jättävät köyhät tappelemaan keskenään.

Vaikea nähdä miten tämän kriisikierteen saisi edes pysähtymään ennen romahdusta. Jos kuitenkin tämä kierre saataisiin jotenkin poikki, eriarvoisuuden kasvu estettyä ja palattaisiin entiseen menoon, niin silloin edessämme on edelleen kiihtyvä ilmastonmuutos ja luonnontuho. Teimme niin tai näin, niin edessämme on kaaos.

Tai sitten alamme sopeutua siihen mikä on ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti mahdollista ja kestävä – paljon alempi aineellinen elintaso, mutta mahdollisesti

parempi elämän laatu, jos niin haluamme.

Onko seuraava kriisimme ruokakriisi?

Ruoan viejamaat pidättävät ruoan itsellään, ruokamme tuontiin tulee katkoksia, tuontiruoasta jää puolet pois, pari kuumaa ja kuivaa tulevaa kesää ja viljasadot putoavat, kaupanhyllyt ovat aika tyhjiä - silloin ei auta vaikka armeija laitettaisiin peltohommiin. Ruoasta tulee globaali ja alueellinen kamppailu.

Eikä pölyttäjien väheneminen ilmastonmuutoksen ja ekologisen näivettymisen takia auta yhtään – se on jatkuvasti paheneva uhka, jos emme pysty elämäntapaamme muuttamaan ekologisesti kestäväksi.

Tämä kaikki aiheuttaa ruoan hintojen kovaa nousua, aiheuttaa sosiaalisia ongelmia köyhimpien joukossa, niin meillä kuin varsinkin ns. köyhissä maissa, kun rahat eivät riitä enää ruokaan. Yhteiskunnallinen liikehdintä käynnistyy ja kiihtyy sitä mukaan kuin tilanne pahenee.

Tästä voi tulla se tarvittava ”pelästys ja paniikki”, jota nyt tarvitsemme herätäksemme siihen, että ”nykyinen maailmamme on jo kuollut” – ruoka on kuitenkin meidän primääritarpeemme. Silloin ei hamstraus edes auta, kun ruoka on vähissä.

Koronapandemian vaikutusten vaihtoehtoja

Meille on nyt avautumassa todellinen valinnan paikka –

joko teemme valinnan elämän ja tulevaisuuden eduksi tai sitten saamme sen mihin tämä kaikki johtaa. Se ei valintaa tarvitse.

- 1) valtiollinen itsekkyyys, eristäytyminen ja kurjistuminen vs. globaali solidaarisuus, avunanto ja yhteinen etu
- 2) totalitaristinen valvontayhteiskunta, pelko ja alistuminen vs. osallisuusyhteiskunta, luottamus ja elinvoima
- 3) paluu entiseen elämään kaikin keinoin vs. alamme elää uutta elämäntapaa todeksi, kun nyt ymmärrämme mitä ilmastonmuutos ja luonnontuhon estäminen meiltä vaativat
- 4) rikkaat, eliitti ja hyvinvoivat sulkeutuvat omaan maailmaansa ja jättävät köyhät tappelemaan keskenään vs. ymmärrämme, että olemme yhtä ja samaa ihmisyyttä, eriarvoisuutta aletaan purkaa globaalisti, alueellisesti ja valtioiden toimesta
- 5) taloudellinen ja sosiaalinen eriarvoisuus, itsekkyyys ja oman edun ajaminen kärjistävät vastakkainasettelua vs. tietoisuutemme ja elämäyhteisyytemme laajenevat ja alamme nähdä todellisuuden suuremmin ja toimimme sen perusteella

Nyt olisi hyvä hetki tehdä valinta elämän ja tulevaisuuden puolesta.

Nyt olemme siinä tilanteessa, että koronapandemia jyllää ja pahenee Euroopassa ja USA:ssa ja hyvin pian talous ajautuu globaaliin lamaan, jota valtiot eivät kykene

mitenkään torjumaan edes massiivisilla rahamäärillä, koska yksityistä kysyntää ei vaan ole.

Nämä yhdessä tulevat aiheuttamaan totaalisen sosiaalisen kaaoksen ja kurjistumisen pahiten koronapandemiasta kärsivillä alueilla, mutta myös meillä Suomessa, vaikka sosiaaliset turvajärjestelmät ovatkin meillä paljon paremmalla tolalla kuin muualla.

Sitten alkaa myös poliittinen kriisi, kun selviää, että kaaosta ja kurjuutta ei pystytä demokraattisesti torjumaan eikä kaikissa maissa olla siihen edes valmiita, vaan edelleen keskitytään talouden pelastamiseen. Mitä tapahtuu tässä vaiheessa, on vaikea vielä kuvitella. Nykyisen järjestelmän ja maailmanmallin hallinta menetetään ja alkaa tapahtumaketjuja, jotka eivät ole kenenkään eikä minkään hallinnassa.

Silloin pitäisi nousta esille vahvoja kansalais- ja rauhanliikkeitä kaaosta ja vastakkainasetteluja estämään ja nostamaan sitä esille, että vain yhdessä voimme tästä poikkeuksellisesta tilanteesta selviytyä – globaalisti, alueellisesti ja paikallisesti.

Se on meistä itsestämme kiinni, minkälainen maailma tulee olemaan tämän jälkeen.

Ihmisen ylivertaisuutta on nyt loukattu

Pohdin sellaista, että mikä merkitys on sillä kuka kuolee, mihin kuolee, milloin ja missä tilanteessa kuolee, miksi

kuolee, mikä sen aiheuttaa – mikä on luonnollinen, normaali ja luonnollinen kuolema, joka hyväksytään ja mikä ei sitä ole eikä hyväksytä? Milloin kuolleisuus tai tappavuus ylittää rajan, että siitä tulee todellinen kriisi kuten nyt. Nykyisin kuolee keskimäärin n. 4500 suomalaista kuukaudessa.

Onko media ja some tehnyt nyt koronasta kriisin, jota pitää torjua, mutta muut vastaavat kuolemat eivät sitä tee, koska eivät näy mediassa riittävästi ja tule lähelle meitä? Mikä erottaa koronan muista kuoleman lähteistä kuten nälänhätä, malaria, liikenneonnettomuudet, huonot elintavat, lapsikuolleisuus jne.

Onko se koronaviruksen uutuus, se, että siihen ei ole mitään ihmisen omaa keksimää lääkettä, se on tullut nyt lähelle, se leviää nopeasti ja valikoi uhrinsa sattumanvaraisesti, emme ole ehtineet tottua siihen? Vai sitten se evolutiivinen selitys, josta kirjoitin aiemmin - kriittinen massa huolta tuli täyteen (alla).

Hyväksymme osan kuolemista, jos pystymme niitä edes osittain hallitsemaan – nyt emme hallitse ja siksi massiiviset poikkeustoimet. Massiiviset toimet ovat osoitusta itsellemme, että kyllä me tämän kriisin hallitsemme, vaikka emme siis hallitse. Ihmisen ylivertaisuutta on nyt loukattu.

Nyt kuolemanpelkomme ja yksilön korostaminen estävät todellisen muutoksen ja sen näkemisen, että olemme

menossa tämänkin kriisin jälkeen vain entistä vaarallisempaan maailmaan. Nyt teemme kaikkemme palataksemme takaisin entiseen elämäämme, ja siksi ajaudumme romahdukseen ennen pitkää, jos emme tee suunnanmuutosta elämäntapaamme. Jossain vaiheessa meidän tulee kuitenkin sopeutua maapallomme ekologisiin rajoihin, jos emme halua täyttää kaaosta ja romahdusta.

Riittävä määrä edelläkävijöitä ja toisin eläjiä pystyisi muuttamaan suuntaa jo ennen täyttä tuhoakin. Se taitaa se ainoa toivo ollakin – edelläkävijät. Riittävän monen pitäisi vain alkaa elää toisin.

Tarvitsemme uuden perustan elämällemme

Miten elämme tulevaisuudessa – nyt on hyvä aika valmistautua siihen.

Vaikka olemme nyt keskellä alkavaa kaaosta ja kasvavaa uhkaa koko nykyiselle elämäntavallamme, niin nyt pitäisi pohtia miten tulemme tulevaisuutemme järjestämään. Todellinen uhka ei ole hävinnyt – se on ilmastonmuutos ja luonnontuho.

Vaikka nyt selviäisimme koronapandemiasta ja globaalista syntyvästä lamasta käytössämme olevin keinoin, niin emme ole tehneet mitään sellaista mikä turvaisi tulevaisuuttamme jatkossa. Nyt kannattaisi pohtia mikä on uusi kestävä perusta elämällemme.

Uudeksi ajaksi kutsumani uusi elämänfilosofia tarjoaa uuden elämäkeskeisen perustan elämällemme ja uuden todellisuus- ja ihmiskäsityksen sen perustaksi – mitään mystistä tai salaperäistä siinä ei kuitenkaan ole. Me vaihdamme vain näkökulmamme itsestä elämään.

Tämä murros uuteen ihmisyyteen on elämän oman evolutiivisen prosessin tuotosta ja on nyt mahdollisuutemme, kun etenemme nykyisestä modernista ja postmodernista maailmankuvastamme eteenpäin "uuteen aikaan".

Kun tietoisuutemme laajenee pois itsekeskeisyydestä yhä enemmän elämäkeskeisyyteen, niin silloin oma elämämme muuttuu luonnollisesti luonnolliseksi. Kulutuksemme ja ilmastopäästömmme vähenevät, koska huomiomme on nyt elämässä itsessään – ei enää sen ulkoisissa korvikkeissa.

Nyt koronapandemian aikana elämme tätä uutta elämäntapaa todeksi pakon edessä. Uuden ajan omaksuessamme elämme sitä todeksi vapaaehtoisesti ja siten, että se tuottaa hyvän ja mielekkään elämän meille kaikille.

Uusi aika ei ole mikään helppo tai nopea ratkaisu, mutta se on aina edessämme ja mahdollinen, koska nykyinen elämäntapamme ei ole kestävä eikä mahdollinen enää pitkään. Mitä aiemmin aloitamme siirtymisen "itsestä elämään", niin sitä vähemmin vaurioin selviämme.

Vain tietoisuutemme laajentuminen ja ihmisyytemme muutos itsekeskeisyydestä elämäkeskeisyyteen voi meidät pelastaa tavalla, jossa elämä on hyvää ja mielekästä.

Nytkin kaikki toimenpiteet, joita valtiovalta tekee ja pyytää meitä tekemään perustuvat siihen, että pysyisimme "hengissä" tämän poikkeusajan, jonka jälkeen palaamme entiseen.

Mitkään toimenpiteet eivät tähtää siihen, että vastaavia terveyttä, taloutta ja yhteiskuntaa uhkaavia kriisejä voitaisiin ennakoiden ratkaista ja estää niiden toistuminen. Nyt tavoitteena on "hengissä pysymisen" lisäksi tukea ja pumpata talouteen rahaa niin paljon, että kulutus ei romahda ja pääsemme taas takaisin kuluttamiseen ja talouskasvuun perustuvaan elämäntapaamme.

Nyt olisi hyvä aika pysähtyä ja harkita josko tekisimme tällä kertaa toisin ja alkaisimme elää tavalla, joka on ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisestikin kestäväällä pohjalla. Nyt tämän uuden elämäntavan opettelemiseen olisi hyvä hetki, kun muutenkin on nyt välttämätöntä elää ja toimia toisin.

Miten nyt tarvittava elämänmuutos voisi tapahtua?

Talous, yritykset ja julkinen valta keskittyvät nyt talouden ja yritysten pelastamiseen koronapandemian hoitamisen lisäksi. Se on luonnollista toimintaa niiden toimesta enkä

usko, että talous ja yritykset itse voisivat koskaan vähentää omaa toimintaansa, jotta voisimme vastata ilmastomuutoksen ja luonnontuhon asettamaan uhkaan ellei siihen ole pakkoa – joko yhteiskunnan tai kansalaisten toiminnan luomaa pakkoa.

Aivan samoin en usko, että poliittinen järjestelmä muuttaisi omaa toimintaansa radikaalisti ja antaisi vallan pois esimerkiksi osallisuusyhteiskunnalle ja kansalaisille. He haluavat vahvistaa omaa valtaansa aivan kuten talous haluaa vahvistaa omaa talouttaan ja valtaansa. Jäljelle jäävät vain valistuneet kansalaiset, jotka alkavat elää toisin, tuovat sen näkyville ja luovat uudet toimintamallit. Hidas tie, mutta mielestäni ainoa mahdollinen – tosin täysromahdus voi tuoda joitain muita ratkaisuja myös.

Ja tämä sama koskee myös "itseä" eli erillisyyden luomaa omakuvaamme, egoamme, minäämme, jota itseksemme kutsumme. Se ei luovu omasta vallastaan suosiolla, vaan elämän tulee se siihen pakottaa.

Lopulta tarvittavan muutoksen elämäntapaamme tuo se, että elämän oma evolutiivinen prosessi ja välttämättömyys nostaa ensin yksilöllistä ja sitten kollektiivista tietoisuuttamme ja avaa tien uusiin ratkaisuihin ja uuteen todellisuuteen, jota uudeksi ajaksi kutsumme.

Itse, yhteisöt, yritykset, talous, poliitikot – nämä kaikki pyrkivät todellisuudessa vahvistamaan omia asemiaan eivätkä ole tästä vallastaan halukkaita luopumaan

yhteiseksi ja kaikkien eduksi. Ei ennen kuin tietoisuutemme on laajentunut ”itsestä elämään” ja elämäkeskeisyyteen, ja jonka perustana on todellisuustietoisuus eli se, että elämme tässä mitä on ja toimimme sen eli todellisuuden mukaisesti.

Tärkeää olisi, että tämä kehitys kohti elämäkeskeisyyttä käynnistyisi – sen ilmentymistä tosin joudumme vielä odottamaan varmaankin jonkin aikaa.

Tämä on olennainen ymmärtämisen paikka – nykyinen elämän- ja maailmanmallimme ja siinä toimivat ihmiset eivät pysty – vaikka olisi tahtoakin – muuttamaan omaa agendaansa riittävästi ja luopumaan ”omasta asemastaan ja vallastaan”. Vain jokin radikaali tai traumaattinen elämäntapahtuma, joka pakottaa meidät muutokseen, voi sen tehdä. Silloin sitä ei kysytä tältä ”itseltä” – oli se sitten yksilö, yhteisö, yritys, järjestelmä tai muu luotu rakenne.

Meneillään oleva koronapandemia voisi tällainen elämäntapahtuma olla. Olennaista ei ole se, että pyrimme siitä selviytymään ja pelastamaan mahdollisimman monta ihmishenkeä, mikä on tietenkin luonnollista ja tarpeellista, vaan oleellista on se minkälaiseen maailmaan haluamme palata tämän kriisin jälkeen vai haluammeko luoda uuden paremman ja kestävämmän maailman. Heräävä elämäyhteisyyteen ja todellisuuteen perustuva tietoisuutemme voisi tämän halumme luoda uusi maailma herättää.

Evolutiivinen selitys koronapoikkeustilalle

Miksi koronavirus on ajanut meillä ja muualla poikkeustilaan ja valmiuslakien käyttöönottoon?

Me olemme nyt **1) pysähdysvaiheessa**, jossa pyrimme saamaan syntyneen tilanteen hallintaan pysäyttämällä lähes kaiken ei-välttämättömän ”liikkeen” ja näin estämään pandemian toteutumisen nopeasti ja tuhoisin seurauksin terveydenhuoltojärjestelmän ylikuormittuessa.

Tämän jälkeen meidän tulisi **2) hiljentyä** eli altistaa itsemme sille mitä on eli todellisuudelle. Nähdä se, että nykyinen elämäntapamme ja maailmanmallimme altistaa meidät jatkuville ja yhä paheneville kriiseille. Mikäli emme nyt tätä näe, niin ajaudumme jälleen uusiin kriiseihin tämänkin jälkeen.

Hiljentymisen ja tilanteemme näkemisen jälkeen alkaa, jos hyvin käy, **3) mietiskelyvaihe** eli olemme avoimia sille mitä hiljaisuudesta nousee yhdessä todellisuuden näkemisen kanssa. Tämä antaa meille vastauksia siihen miksi ja miten meidän tulisi elämäntapaamme ja maailmaamme muuttaa.

Tämän jälkeen on sitten **4) tekojen aika** eli elämme uuden elämäntapamme todeksi omassa arjessamme ja myöhemmin laajemmin koko yhteiskunnassa.

Ensin tämä muutos- ja heräämisprosessi tapahtuu yksilöiden eli ns. varhaisten omaksujien toimesta ja

myöhemmin sitten kollektiivisesti. Kun kriittinen massa uutta tietoisuutta, jonka sanotaan olevan n. 3,5 % yhteisöstä tai väestöstä, on koossa, niin muutkin heräävät muutokseen.

Uuden ajan näkökulmasta tässä on huima mahdollisuus uuteen ja varsinkin se, että myös ratkaisu uuteen on olemassa ja kenen tahansa luettavissa, ja joka antaa mahdollisuuden oivaltaa täysin uusi todellisuus, ihmisyyys ja elämä. "Uusi aika on valmis" – nyt on ihmisten ja maailman vuoro.

Miksi koronavirus siis pysäyttää lähes koko maailman? Näen suurimman syyn olevan evolutiivinen eli kollektiivinen, mutta alitajuinen odotus ja ennakkoavistus "pahasta", mikä kärjistää panikointia ja valtion pakkotoimia ympäri maailman. Kriittinen massa "huolta" on täyttymässä eikä siihen auta mikään. Se on itse itseään toteuttava evolutiivinen ajuri, joka ajaa muutosta eteenpäin. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että pääsemme evolutiivisesti eteenpäin, mutta aito mahdollisuus siihen nyt on.

Tämän evolutiivisen selityksen ymmärtäjät ovat tosin vähissä, josko niitä on ollenkaan siellä missä nyt päätöksiä tehdään. Jos olisi, niin ymmärrettäisiin, että "nykyinen maailma on jo kuollut ja kulissitkin alkavat jo kaatua".

On aika uudelle.

Uskomuksia, jotka pitävät meidät kiinni nykyisessä

- ei ihminen muutu ja muuta käyttäytymistään
- raha, varallisuus, tavarat, elämykset ja kulutus tuovat onnellisuutta elämäämme
- poliittinen järjestelmä hoitaa ja vastaa muutoksesta
- nykyinen elämänmalli on ainoa mahdollinen ja hyvä
- ilman talouskasvua ei ole varaa hyvinvointiin
- kommunismia on jo kokeiltu ja siksi kapitalistinen systeemi on ainoa mahdollinen
- teknologia ratkaisee ongelmat ja luo kestävän maailman
- jokainen sukupolvi vastaa vain omasta ajastaan, ei tulevista
- olemme erillisiä toisistamme ja muusta luonnosta – pystymme hallitsemaan elämää eduksemme
- meidän tulee selviytyäksemme kilpailla elämästä toistemme kanssa
- eriarvoisuus on luonnollista eikä sitä voi poistaa
- luonto ja sen ekosysteemit ovat meitä varten olevia resursseja
- maapallon resurssit ovat rajattomat (edelleen toimimme näin vaikka tiedämme että eivät ole)

Nykyinen poliittinen, taloudellinen ja muu yhteiskunnallinen koneisto on luotu ylläpitämään nykyistä elämäntapaamme ja turvaamaan sen toiminta. Tämä on luonnollista ja normaalioloissa itsestään selvää. Vaikka nyt on erityinen ja akuutti poikkeustila koronaviruksen takia,

niin sen lisäksi elämme maailmassa, joka ei ole enää ns. normaalioloja vastaava.

Olemme keskellä ekologista kriisiä ja sitä pahentavaa ilmastonmuutosta, jotka uhkaavat elinmahdollisuuksia jo nyt eri puolilla maailmaa. Ja vaikka tälle kriisille tekisimmekin jotakin – mitä nyt emme edes tee – niin se tulee jatkumaan lähivuosikymmenet ja todennäköisesti paljon pidempään.

Tämän vuoksi ei ole mitään paluuta entiseen, jatkuvaan talouskasvuun ja kulutukseen keskittyvään elämäntapaan ilman, että ajaudumme entistä nopeammin kaaokseen. Oletus paluusta entiseen on siis väärä ja kestämaton.

Nyt on valittava toisin. Ilman valintaa "elää toisin" emme pääse edes alkuun päästäksemme pois tieltä, joka johtaa varmaan tuhoon suurelle osaa luontoa ja itsellemme ihmiskuntana. Vaikeus on tietenkin siinä, että emme voi tietää vielä tarkasti mitä "elää toisin" merkitsee ja miten yhteisen elämämme silloin järjestämme.

Uusi aika elämäkeskeisenä uutena maailmankuvana antaa uudelle vahvan perustan ja perustelun, mutta vaatii näkökulmamme muuttamista "itsestä elämään". Se meidän on tehtävä ensin kukin tahollamme ennen kuin kollektiivinen tietoisuutemme laajenee tätä muutosta yhteisöllisesti tukemaan.

Nyt on tehtävä hyppy tuntemattomaan. Tiedämme

kuitenkin, että menemällä eteenpäin maailmankuvassamme ja tietoisuudessamme ”itsestä elämään”, sillä on vahva evolutiivinen ja elämäkeskeinen ”laskeutumispaikkansa”.

Nyt tarvitaan rohkeutta ja hyppy – nyt.

Me olemme pulassa, mutta meillä on ratkaisu

Vaikka maailma on tulevaisuudessa paljon nykyistä haastavampi, niin silti voimme elää hyvää ja mielekästä elämää, kunhan vain elämme todellisuudessa ja sen edellyttämällä tavalla.

Kun elämme entistä elämäkeskeisemmin, niin sitä vähemmän tarvitsemme aineellista kulutusta ja elämämme sisältö tulee aivan muualta. Se tulee elävästä elämästä eikä ”kuolleesta” tavarasta.

On hämmentävää ajatella, että jo muutaman kymmenen vuoden kuluessa elinolosuhteet maapallolla heikkenevät oleellisesti ja luonnon ekosysteemit voivat romahtaa yhä laajemmilla alueilla. Asia, jota ei nuoruudessani voinut edes kuvitella. Näemme jotakin sellaista, jota ei ole koskaan ihmisen historiassa tapahtunut eikä todennäköisesti tapahdu enää koskaan. Aika mykistävää. Ja lapsemme ja lapsenlapsemme tulevat elämään siinä maailmassa.

Mutta voi olla, että näemme myös suuren murroksen ”uuteen aikaan”, kun ihmiskunta herää ja alkaa uuden

maailman luomisen. En usko, että pystymme enää estämään merkittävää luonnon ekosysteemien ja elinolosuhteiden huonontumista, jopa romahtamista, ja siksi meidän tuleekin nyt miettiä sitä, miten sopeudumme tähän luomaamme tilanteeseen tulevien vuosikymmenten aikana. Ja vastaukseni on aina sama: meidän tulee herätä todellisuuteen, elää siinä mitä on ja luoda hyvä ja mielekäs elämä meille kaikille niistä lähtökohdista, jotka meillä ovat nyt ja tulevaisuudessa.

"Hyvä ja mielekäs elämä meille kaikille" tarkoittaa kaikelle elämälle, jokaiselle ihmiskuntamme jäsenelle ja jokaiselle maapallomme elolliselle osalliselle, ja jotta tämä olisi mahdollista, pitää myös kaikesta luonnon elinvoimasta pitää huolta. Me olemme nyt tässä yhdessä ja vain yhdessä me voimme tästä selvitä. Kukaan tai mikään ei voi tästä "erillisenä" ilman muita selvitä.

Tämä on myös lähtökohta ja perusta, josta uusi maailma luodaan ja sitä helpompaa tämä kaikki on, mitä enemmän pystymme luopumaan itsekeskeisyydestämme ja löytämään elämäkeskeisyyden elämämme perustaksi.

Mikä on vaihtoehto "paluulle entiseen"?

Nyt pelastamme ihmishenkiä, mikä on eettisesti oikein ja välttämätöntä, mutta onko talouden pelastaminen eettisesti oikein ja välttämätöntä, kun tarkoitamme sillä paluuta entiseen talouskasvuun, velkaantumiseen ja kulutukseen perustuvaan ja ilmastonmuutosta ja

luonnontuhoa edistävään, oman elämämme perustaa tuhoavaan talouteen ja kulutukseen? Tämä on kysymys, jota pitäisi nyt aidosti pohtia.

Mielestäni se ei ole eettisesti oikein, eikä missään nimessä välttämätöntä. Paluu entiseen tarkoittaa sitä, että jatkamme toimintaa, joka tuottaa moninkertaisesti enemmän kurjuutta ja kuolemaa kuin mitä koronapandemia konsanaan hurjista luvuistaan huolimatta nyt tuottaa. Pyrimme ratkaisemaan nykyisen kriisimme tavalla, joka tuottaa varmasti entistä pahempia kriisejä ja enemmän kuolonuhreja. Pähkähullua ja täysin vastuutonta.

Mikä siis olisi ratkaisu, joka olisi eettisesti oikein ja pitkällä tähtäimellä myös välttämätön, jotta emme ajautuisi entistä suurempiin vaikeuksiin?

- 1) Meidän tulisi hyväksyä se, että nykyinen elämän- ja maailmanmallimme on tullut tiensä päähän – se ei enää nykymuodossaan ole mahdollinen – se on ekologisesti, sosiaalisesti ja inhimillisesti kestämaton ja vastuuton
- 2) Meidän tulisi tunnistaa se, että nykyisen elämän- ja maailmanmallimme perustana oleva näkemys itsestämme ja maailmastamme perustuu todellisuuskäsitykselle, maailmankuville ja arvoille, jotka eivät enää ole yhteensopivia vallitsevien, luomiemme elinolosuhteiden ja luonnon ekologisen kestävyysden kanssa – ne ovat muodostuneet nyt

uhaksi meille itsellemme ja tietenkin suurelle osalle luontoa ja sen elämää

- 3) Meidän tulee vaihtaa näitä elämämme perustana olevia näkemyksiä itsestämme ja maailmasta ja löytää niiden tilalle sellaiset, jotka eivät ole ristiriidassa itsemme, elämämme ja luonnon ekologisen kestävyysden kanssa – uuden ajan kuvaamat elämäkeskeiset maailmankuvat, arvot ja todellisuuskäsitys ovat elämän oma evolutiivinen vastaus aikamme haasteisiin

Tämän uuden elämämme perustan löytäminen ei ole mahdollista ilman, että hyväksymme edellä mainitun ratkaisun ja sen edellytykset ja pysähdymme tähän koko ihmiskuntamme ja sivilisaatiomme tulevaisuutta koskevaan ja ratkaisevaan valintaan.

Valinnan luulisi olevan helppo – mutta sen toteuttamien on kaikkea muuta kuin helppo. Se on ennennäkemättömän haastava ja vaativa tehtävä. Se vaatii meiltä kaikilta kärsivällisyyttä, joustavuutta, omien uskomustemme ja totuuksiemme haastamista, nykyisen järjestelmämme alasajon tuottamien vaikeuksien ja epävarmuuden kestämistä, elämälle välttämättömien resurssien oikeudenmukaista jakamista kaikkien kesken ja lujaa uskoa siihen, että voimme löytää uuden kestävä perustan ja rakentaa sen pohjalta täysin uuden elämän- ja maailmanmallin.

Uusi elämäntapamme ja yhteiskuntamme syntyvät tältä uudelta pohjalta aivan kuten nykyisetkin ovat syntyneet – luonnollisesti ja yhdessä toimien.

Rohkeuden ja kyvyn tehdä tämä antaa se, että vaihtoehto on moninkertaisesti kamalampi, kurjuutta ja kuolemaa tuottava taistelu eloonjäämisestä ja viimeisistä luonnonvaroista ja muista resursseista. Tämä ei ole edessämme vielä muutamaan vuoteen, mutta 10-20 vuoden kuluttua varmasti, jos palaamme entiseen ja jatkamme sitä nykyiseltä perustalta. Se mikä ongelmamme aiheuttaa, ei voi olla ratkaisu.

Nyt tulisi valita tie tulevaisuuteen, joka luo mahdollisen ja kestävän elämän- ja maailmanmallin. Onko meillä todellisuudessa vaihtoehtoa – mielestäni ei.

Yleinen ajattelu menee useimmiten siten, että nyt koronapandemian mukanaan tuomat rajoitukset ja poikkeustila on nimensä mukaisesti poikkeustila, joka aikanaan päättyy ja palaamme normaaliin. Mutta onko tämä vain toive, jolle ei ole oikeasti perustetta. Valitettavasti on.

Me tulemme kyllä selviämään koronapandemiasta – siihen voi mennä vuosi tai pari – ja jatkamme elämäämme todennäköisesti entiseen malliin. Aluksi ehkä hieman rauhallisemmin ja varovaisemmin, mutta sitten entisellä vauhdilla. Kunnes tulee uusi kriisi ja uudet rajoitukset ja poikkeustila. Mitäänhän emme ole nyt tehneet, jotta näin

ei kävisi.

Aikamme kriisit ovat kuitenkin välttämättömiä, jotta laajempi tietoisuutemme heräisi ja näkisimme, että emme voi enää jatkaa entiseen tahtiin. Vain kriisimme ja niiden kärjistyminen jopa ylilyönneiksi, pakottavat meidät aikanaan hereille ja aikamme todellisuuteen. Joko tämä koronapandemia riittää heräämiseemme vai tarvitsemmeko vielä lisää herättäjiä – tässä muutamia:

TALOUDELLINEN YLILYÖNTI: eriarvoisuuden radikaali kärjistyminen, finanssitalouden kuplat, valtioiden ylivelkaantuneisuus. Jokin näistä voi johtaa talouden ja valtioiden romahtamiseen.

HYVINVOINTIYHTEISKUNNAN YLILYÖNTI: vähäosaisten elämän kurjistuminen entisestään, keskiluokan kapina, rahoituspohjan mureneminen, työn väheneminen. Jokin näistä voi johtaa yhteiskuntarauhan järkkymiseen ja luokkasotaan.

IHMISTEN TERVEYDENTILAN YLILYÖNTI: ympäristösaasteet, medikalisaatio, ympäristön kemikalisaatio, mielenterveysongelmat, pandemiat. Jokin näistä voi johtaa yllättävään romahdukseen meidän yleisessä terveydentilassamme.

TEKNOLOGINEN YLILYÖNTI: tekoälyn, robotiikan, automaation, nanoteknologian vallankumous, radikaalit keinot ilmastomuutoksen torjunnassa, sotateknologian

kehitys. Jokin näistä voi johtaa hallitsemattomaan tilanteeseen, joka uhkaa meitä itseämme.

EKOLOGINEN YLILYÖNTI: ilmastomuutos, 6. sukupuuttoaalto, luonnon ekosysteemien romahdus, merten muoviongelma, ympäristöjen saastuminen, luonnonvarojen väheneminen. Jokin näistä voi ajaa meidät globaaliin kriisiin ruoantuotannossa ja vedensaannissa.

GLOBAALIN MAAILMANJÄRJESTYKSEN JA POLITIIKAN YLILYÖNTI: nationalismin nousu, poliittinen korruptio ja yhtiövallan kasvu politiikassa, ilmasto- ja kriisipakolaisuuden kasvu ja räjähdys, yksinvaltioiden kasvava suosio, globaali taistelu luonnonvaroista. Jokin näistä voi ajaa meidät 3. maailmansotaan, jopa ydinsotaan.

PERUSTELEMATTOMAN LUOTTAMUKSEN YLILYÖNTI: vaikka näemme kaiken edellä mainitun, niin silti jatkamme ja luotamme, että kyllä me jotenkin selviämme.

Uskon, että vasta kun jokin näistä ylilyönneistä on koettu, niin tietoisuuden herääminen ja uuden ratkaisun etsiminen alkaa. Toki näemme paljon erilaisia yrityksiä saada näitä aikamme kriisejä ja ylilyönnejä hallintaan ja joissakin ehkä onnistumme, mutta valitettavasti ne vain pelaavat aikaa ja johtavat näiden kriisiemme kärjistymiseen.

Eikö olisi jo aika miettiä uutta ratkaisua – uusi aika tarjoaa sille elämäkeskeisen perustan ja perustelun.

Onko koronapandemia jo ohi?

Koronapandemia ei hellitä maailmalla ja on uudestaan nousussa Euroopassa. On mahdollista, että syksystä alkaa jatkuva kriisien kierre, jolloin olemme jatkuvassa poikkeustilassa ja jumissa eikä mitään "ehditä" tekemään ilmaston hyväksi. No ehkä sitä ei enää sitten tarvitakaan.

Moni on jo sitä mieltä, että koronapandemia oli tässä. Tulee hurja pettymys, jos ja kun syksyllä tulee uusi korona-aalto. Hallituksenkin on varmaan vaikea elvyttää ja tukea yrityksiä uudestaan, sillä velan määrä uhkaa karata.

Tämä tarkoittaa, että talous sakkaa, yrityksiä menee konkurssiin, työttömyys kasvaa jne. - näin pudotaan siihen mihin pitäisi muutenkin jo ilmastomuutoksen vuoksi sopeutua - sopeutua alemmalle elintasolle ja taloudelliselle toimeliaisuudelle.

Hyvinvointivaltion rakenteet joutuvat kovalla koetukselle tuossa tilanteessa. Ehkä sitten säädetään jokin perustulo, joka pitää pulaan joutuneet hengissä, kun muu sosiaali- ja työttömyysturva puretaan - myös eläkkeisiin joudutaan varmaankin puuttumaan.

Mitenhän hallitus ja viranomaiset ovat tällä hetkellä varautuneet toiseen korona-aaltoon - toivottavasti ovat varautuneet. Ja vaikka Suomi välttyisi toisesta aallosta, niin muun maailman kohdatessa sen ja sulkeutuessa, joudumme eristämään myös itsemme.

Nyt pitäisi pohtia vakavasti ja varautua siihen, että jos syksyllä ja ensi vuonna tulee mahdollisesti toinen ja kolmas koronapandemia-aalto, joka pakottaa talouden uudestaan kiinni, ja jota valtio ei enää voi tekohengittää, niin mitä silloin teemme.

Kuinka valmistaudumme alhaisempaan taloudelliseen toimeliaisuuteen, työttömyyteen, julkisen velan kasvuun, yritysten konkursseihin, romahtaviin verotuloihin, poliittiseen turbulenssiin ja erityisesti siihen hätään ja epätoivoon, joka kaikesta tästä herää?

Tarvitsemme koko yhteiskuntaa koskevan kansallisen varautumis- ja huoltovarmuussuunnitelman, mutta erityisesti näkemyksen siitä kuinka voimme yhteiskuntana toimia, jos ja kun tästä uudesta tilanteesta tuleekin pysyvä.

Jokaisen meistä tulisi myös varautua tulevaan sekä henkisesti että taloudellisesti mahdollisuuksiemme mukaan ja nähdä, että vaikka tämä on nykyisen elämäntapamme loppu, niin se on myös mahdollisuus uuteen alkuun ja kestävämpään elämään.

Jos kuitenkin jotenkin selviydymme tästä ilman kaaosta, niin emme pääse sitä eroon, että pian meidän on joka tapauksessa luotava sellainen tapa elää, joka estää ilmastonmuutoksen ja luonnontuhon kärjistymisen ja estää ajautumisemme ekologiseen romahdukseen yms.

Enää ei ole mahdollisuutta "pistää päätä pensaaseen" ja

keskittyä vain "poliittiseen ja mediasirkukseen" - nyt on tehtävä nykyisen elämäntapamme ja yhteiskuntamme radikaalin uudistamisen välttämättömyydestä hyve, keskityttävä siihen ja tehtävä siitä totta - meidän jokaisen.

Nyt on aika kysyä: mitä me todella haluamme?

Näyttää siltä, että koronapandemia ei ole nopeasti ohi, joten nyt kannattaisi tämä aika käyttää hyödyksi ja pohtia myös muita kuin perinteisiä selviytymiskeinoja, jotka yleensä luovat vain lisää ongelmia. Joudumme joka tapauksessa lähivuosien ja vuosikymmenten aikana ratkaisemaan ilmastonmuutoksen ja luonnontuhon haasteet ja en näe siinä muuta mahdollisuutta kuin kulutuksen ja päästöjen nopea lasku, koska aikaa ei ole odottaa muita ratkaisuja.

Paluuta takaisin entiseen vahvaan talouskasvuun, luonnonvarojen ylikäyttöön, luonnon ekosysteemien tuhoon ja ilmastonmuutoksen kiihdyttämiseen ei ole ilman, että ajaudumme entistä pahempiin kriiseihin. Nyt on valittava toisin ja alettava elää ja toimia toisin yksin ja yhdessä.

Vaikka uuden elämäntavan ja yhteiskunnan luominen ei ole helppoa, niin entistä vaikeammaksi se käy mitä kauemmin viivytelemme. Emme kai oikeasti halua jatkaa elämäntapaamme, joka tappaa meidät.

Toistammeko samat virheet kuin 90-luvun laman jälkeen vai toimisimmeko tällä kertaa toisin?

Jos koronapandemian jälkihoito tapahtuu talous edellä ja lasku maksatetaan hyvinvointipalvelujen alasajolla, niin saamme sosiaalisen kriisin, joka maksaa julkiselle taloudelle lisää eikä säästä mitään. Ja johtaa eriarvoisuuden ja tuloerojen kasvuun mikä on juuri se ongelma, mikä meidän tulisi ratkaista, jos haluamme luoda kestävämpää elämää meille kaikille. Ja suurimman hinnan maksamme tietenkin suurina kuolleisuuslukuina ja vakavina jälkitauteina, jos taloutta avataan liian nopeasti.

Mitään helppoa tai nopeaa tapaa ratkaista koronapandemian ja tulevien kriisien aiheuttamia ongelmia ei ole. Nyt pitäisi nähdä hieman pidemmälle ja luoda sellainen elämäntapa ja yhteiskunta, joka ei enää näitä kriisejä luo.

Nyt on aika kysyä: mitä me todella haluamme?

Mitä COVID-19 yrittää kertoa meille

COVID-19 yrittää kertoa meille, että nyt olisi hyvä aika muuttaa elämäntapaamme. Virus yrittää kertoa meille mikä on elämässämme pielessä ja mitä meidän tulisi tehdä - kuulemmeko viestin vai tarvitsemmeko vielä useamman oppitunnin?

Virus pyrkii estämään sitä mikä on elämässämme turhaa ja vahingollista - ylikulutus, lentäminen, lihansyönti,

eläinkauppa, luonnon tuhoaminen - ja "pakottaa" meitä näkemään tämän vaatimalla välimatkaa toisiimme, jota emme haluaisi pitää, koska tarvitsemme toisiamme.

Mikäli emme opi COVID-19 viruksen opetuksia, niin luonto tuottaa meille lisää "opettajia", kunnes ymmärrämme, että meidän tulee muuttaa elämäntapamme. Näin tapahtuu siksi, että olemme vakavassa ristiriidassa luonnon kanssa ja siksi elämän prosessi tuottaa meille "opettajia".

Syy COVID-19 virukselle ei ole varsinaisesti me itse, vaan käyttäytymisemme taustalla olevat oletukset hyvästä elämästä ja maailmasta, jotka ovat ajautuneet vakavaan ristiriitaan maapallon ekosysteemin kanssa. Vain muuttamalla näitä taustaoletuksia, käyttäytymisemme muuttuu.

Koska syy ei ole meissä, niin on turha syyttää tai tuomita toisiamme, vaan keskittyttävä kohtaamaan todellisuus sellaisena kuin se on ja tunnistamaan ja tunnistamaan uudet elämäkeskeiset taustaoletukset itsestämme, elämästämme ja maailmasta.

Se vie eteenpäin.

Ensisijainen vastuu on meillä

Koronapandemia vähentää kulutusta ja taloudellista toimeliaisuutta, jos yhteiskunnan toimintaa rajoitetaan, mutta myös jos niin ei tehdä. Pakotettu vai vapaaehtoinen varovaisuus - saa nähdä kumpi tie valitaan. Ero näkyy

tartunnoissa.

Meidän tulisi olla varovaisia ja suojata itseämme ja toisiamme, kuten akuutin koronapandemian luoman terveyden- ja kuolemanriskin edessä, ja vähentää kulutustamme vapaaehtoisesti myös ilmastonmuutoksen ja luontokadon luoman uhan ja elämänriskin takia. Oppisimme tulevaan elämään.

Ensisijainen vastuu niin koronapandemiassa kuin ilmastonmuutoksen ja luontokadon torjunnassa on meillä itsellämme - ei sen takia, että pystymme ne yksin torjumaan, vaan siksi, että niin toimimalla osoitamme, että kyse on meidän elämästämme, jota päättäjien on myös suojeltava.

TARVITSEMME UUTTA POLITIikkaA

Olemme luoneet itseämme edustamaan poliittisen järjestelmän, joka mahdollistaa varallisuuden kasautumisen harvojen käsiin ja luonnon tuhoamisen jatkumisen, vaikka molempia pidetään ongelmina. Jokin on selvästi mennyt pieleen ja tarvitsemme uuden tavan ratkaista ongelmamme.

Taloudellinen ja poliittinen järjestelmä, jonka tehtävä on luoda ja turvata hyvinvointiamme, on nyt muodostunut uhaksi elämällemme kieltäytyessään tarvittavien muutosten tekemisestä ja salliessaan etujemme ja elämän vastaisen toiminnan jatkumisen.

Emme voi ulkoistaa tulevaisuuttamme

Me emme nyt "näe metsää puilta". Monet tahot tekevät pyyteettömästi ja hyvin aikomuksin työtä paremman tulevaisuuden eteen, mutta koska se on lukittu olemassa olevaan elämän- ja maailmanmalliin, niin emme löydä tietä eteenpäin. Nyt pitää nähdä nykyisen tuolle puolen.

Me emme voi ulkoistaa tulevaisuuttamme ympäristöjärjestöjen, päättäjien tai valtiovallan tehtäväksi. Se on meidän tehtävämme, ja varsinkin nyt, kun tarvitsemme kokonaan uuden tavan elää kestävästi ja vastuullisesti ja luodaksemme yhteiskunnan, joka tätä uutta tukee ja ylläpitää.

Järjestöt, päättäjät ja valtiovalta keskittyvät siihen mitä varten ne ovat olemassa – nykyisen elämän- ja maailmanmallin ylläpitoon, uudistamiseen ja sen ongelmien korjaamiseen. Järjestelmät ja rakenteet ovat itsetarkoituksellisia ja elävät vain säilyttääkseen itsensä ja nykyisen. Nyt tarvitsemme kuitenkin kokonaan uuden elämän- ja maailmanmallin ja siksi tulevaisuuden varmistaminen ja uuden luominen on meidän itsemme tehtävä.

Kun otamme tulevaisuuden ja uuden luomisen omiin käsiimme ja teemme sen yhdessä muiden kanssa, niin saamme aivan uutta merkitystä elämäämme. Voimaannumme ja elämästämme tulee hyvää ja mielekästä. Emme vastusta muutosta tai kiellä sen

tarvetta, vaan muutoksesta ja uuden luomisesta tulee elämänilomme ja elinvoimamme lähde, josta nautimme yhdessä toistemme kanssa.

Vaikka talous ja sitä edustavat tahot ovatkin saaneet merkittävän aseman yhteiskunnassamme, niin talous on kuitenkin ja pitää olla aina renki, ei isäntä – kuten muutkin luomamme järjestelmät. Eteneminen uuteen tulee olla järjestyksessä me, kansalaisyhteiskunta, järjestöt, päättäjät, valtio, talous. Meidän tulee ensin kertoa minkälaisen tulevaisuuden haluamme, elää itse sen mukaisesti ja sen jälkeen luoda ja vaatia uudet systeemit tätä tulevaisuuttamme tukemaan.

Ei enemmistödemokratia voi koskaan turvata tulevien sukupolvien elämää – sen tekevät vain ihmiset, jotka eivät odota muiden tekevän uutta maailmaa, vaan tekevät sen itse. Se ei synny enemmistön tai nykyisen valtarakenteen toimesta, jotka tästä nykyisestä elävät. Uusi syntyy vain vähemmistön ja ihmisten toimesta, jotka päättävät elää ja toimia toisin. Jos jäämme odottamaan enemmistön heräämistä, niin kohtalomme on varma. Nyt tarvitaan edelläkävijöitä, suunnannäyttäjiä.

Muut tulevat kyllä sitten perässä, kun ymmärtävät, että uusi kestävä, vastuullinen elämäntapa onkin paljon parempi ja mukavampi tapa elää. Pitää keskittyä uuteen eikä sitä vastustaviin – vastustaminen ei luo uutta.

Uuden ratkaisun näkeminen edellyttää, että näemme ne

uskomukset ja oletukset, jotka ovat nykyisen elämänmallimme luoneet ja tunnistaa ja tunnustaa, että ne eivät nyt enää toimi ja auta meitä pulasta. Maailmamme ja elinympäristömme on kulkenut nyt uskomustemme ylitse.

Onneksi elämä ja sen evolutiivinen prosessi näyttää meille, että voimme näistä uskomuksistamme luopua ja löytää elämäkeskeisen perustan itsellemme ja elämäämme ja laajentaa tietoisuuttamme tarvittavissa määrin.

Mistä pitäisi puhua?

Pitäisi puhua ja valmistautua fossiilitalouden ja haitallisen kulutuksen alasajoon, koska se on joka tapauksessa edessämme. Nyt se voisi ehkä vielä tapahtua ilman "väkivaltaisia toimia" ja jotenkin hallitusti. Tämä mahdollisuus menetetään uskoakseni n. 10–15 vuoden kuluttua.

Ja samaan aikaan pitäisi puhua siitä, että alempi kulutus- ja elintaso ei ole "kurjuutta ja luopumisen tuskaa", vaan mahdollisuus elämänlaadun ja -ilon kasvattamiseen, kunhan vain oivallamme sen. Kulutuksen alentamisen välttämättömyydestä pitäisi tehdä hyve ja keskittyä siihen.

Pitäisi puhua elämänlaadusta, eikä vain taloudesta. Talous, joka ei tuota elämänlaatua, onnellisuutta ihmisille, ei ole järkevää kuin niille, jotka siitä taloudellisesti hyötyvät. Taloudesta on tullut itseisarvoista, kun hyvän elämän pitäisi olla itseisarvoista ja tavoiteltavaa.

Nykyisen talouden ja kulutuksen määrä aiheuttaa sen, että lähivuosikymmeninä yhä useamman ihmisen hyvinvointi maailmassa katoaa kokonaan, tulee kuolema. Nyt pitäisi nähdä iso kuva eikä katsoa tätä yhden ihmisen tai talouden näkökulmasta. Taloutta tarvitaan, mutta ei näin paljon.

Seuraavien vuosikymmenten aikana joudumme sopeutumaan siihen, että voimme saada vain elämällemme välttämättömän ja tarpeellisen, mutta kaikesta turhasta ja vahingollisesta on luovuttava.

Demokratian loppumisen estämiseksi tarvitsemme vahvaa kansalais- ja rauhanliikettä, joka puolustaa väkivallatonta siirtymistä fossiilitalouden jälkeiseen aikakauteen ja myös itse omalla elämällään näyttää, että muutos on mahdollinen.

Miksi julkinen keskustelu eri areenoilla on nykyään lähes pelkkää "sirkusta", jota hämmästellen seuraamme? Koska nykyinen elämän- ja maailmanmallimme lähestyy loppuaan eikä uutta suuntaa ja vaihtoehtoa vielä nähdä. Pyrimme tällä "sirkuksella" peittämään sen, että näin on.

Emme halua keskustella todellisista ongelmistamme ja niiden vaatimista ratkaisuista, koska ne haastavat tämän nykyisen elämän- ja maailmanmallimme ja paljastaisi sen, että nykyisillä näkemyksillämme ja toimilla emme siihen pysty vastaamaan. On turvallisempaa puhua "niitä näitä".

Emme ole valmiita kohtaamaan sitä mitä kohti olemme

menossa ja kuinka suuren, radikaalin muutoksen se vaatii elämäntapaamme, yhteisten asioidemme hoitoon ja talouteen, jotta tästä haasteestamme selviäisimme "kuivin jaloin".

Mutta kohta meidän on pakko tämä "sirkuksemme" lopettaa ja keskittyä todellisiin elämäämme ja tulevaisuuttamme uhkaaviin haasteisiin. Mitä aiemmin sitä parempi.

Tarvitsemme elämänsuojelupolitiikkaa

Tarvitsemme nyt vahvaa joka tason kansalaisaktiivisuutta, -rohkeutta ja -tottelemattomuutta tarvittavan muutoksen aikaansaamiseksi. Myös meidän itsemme on alettava elää toisin, tehtävä tästä välttämättömyydestä hyve ja saada näin uuden maailman luomisemme näkyväksi ja todeksi.

Meitä elämänpuolustajia ei ole vielä paljon, mutta se ei saa olla syy passiivisuuteen tai hiljaisuuteen. Nyt on jokaisen pidettävä ääntä mahdollisen tulevaisuuden puolesta, josta nuoret ovat näyttäneet hienoa esimerkkiä. Vain yhdessä voimme murtaa elämää vastustavien vallan

Toimimalla itse ekologisesti kestävä ja sosiaalisesti vastuullisen elämän puolesta ja elämällä itse niin, saamme muutoksen tekemiseen tarvittavan voiman ja rohkeuden. Näemme, että toisin eläminen on hyvää ja mielekästä elämää. Ei ketään eikä mitään vastaan, vaan elämän puolesta.

Ekologisesti kestävä elämä on selvästi nykyistä vähemmän kulutusta ja ilmastopäästöjä aiheuttavaa ja sosiaalisesti vastuullinen elämä taloudellista ja sosiaalista eriarvoisuutta vähentävää ja heikompiosaisista huolta pitävää elämää. Elämme niin kuin haluamme muidenkin elävän.

Ja vaikka tulevaisuutemme ei näytäkään kovin lupaavalta, niin sekään ei saa olla este sille, että emme edes yritä luoda toisenlaista elämäntapaa. Niin kauan kuin on aikaa, niin aikaa on.

Vasta kokemamme kriisit saavat meidät heräämään ja näkemään todellisuuden ympärillämme uusin silmin ja aloittamaan uuden elämän. Näin näyttää käyvän myös kollektiivisesti - vain vakavat kriisit pystyvät pakottamaan meidät muuttamaan elämäntapaamme ja sopeutumaan luonnon ehdoille.

Näyttää olevan myös niin, että kollektiivisesti kohtaamiemme kriisien tulee olla riittävän nopeita, tulla yllättäin, aiheuttaa riittävästi lähikuolemaa, koskea meitä kaikkia, kestää riittävän kauan ja olla globaali. Olla sellaisia, että emme pysty niiltä suojautumaan mitenkään.

Ilmastonmuutos ja luonnon ekosysteemien hajoaminen eivät ole tällaisia pakottavia kriisejä, joten joudumme kohtaamaan vielä vakavan uuden pandemian tai

ruokakriisin, jotta kulutuksemme ja ilmastopäästöemme putoavat riittävän paljon ja tuhoavat myös luomamme elämän rakenteet.

Näyttää olevan siis niin, että sivistyksestämme, tiedoistamme ja kyvyistämme huolimatta, emme pysty sopeutumaan ajoissa maapallomme ekologisiin rajoihin ja estämään pakon kautta tapahtuvaa elämämme alasajoa, vaan se on tie, joka sopeuttaa meidät niihin.

Sitä ketkä selviytyvät ja miten, emme voi tietää, mutta uskon, että jossain vaiheessa elämämme alasajoa elämä itse ja sen evolutiivinen prosessi tulevat avuksemme ja tietoisuutemme laajenee pois itsekeskeisyydestä elämäkeskeiseksi ja alamme toimia itsemme ja elämän hyväksi.

Hinta ihmislajimme säilymiselle on kova, mutta ilmeisen välttämätön. Mitään varmuutta ei ole siitä, että selviämme, emmekä ajaudu sukupuuttoon. Me olemme laji lajien joukossa ja yleensä lajit eivät ole pystyneet pysäyttämään sukupuuttoon johtavaa kierrettä. Olemmeko poikkeus?

Elinolosuhteiden ja elämisen edellytysten huonontumisen lisäksi suuri ongelma on se, että luomamme taloudelliset rakenteet ovat sellaisia, että niitä on kovin vaikea, ellei mahdotonta, sopeuttaa rajuun talouden alasajoon, joka aiheutuu, eikä siihen ole edes varauduttu.

Tarvitsemme yhteiskunnan ja poliittisen järjestelmän, jossa elämänsuojelu, heikommista huolenpittäminen ja eriarvoisuuden poiskitkeminen ovat kaiken lähtökohta, ja jonka päällä toimii tähän sopeutunut taloudellinen järjestelmä - eikä päinvastoin kuten nyt.

Monella alkaa viimeistään nyt mennä "tajuntaan ja iholle" poliitikkojen ilmastopuheiden ja tekojen välinen ristiriita, kun taloutta tuetaan eikä ilmastonmuutoksen tai ekokriisin torjuntaa huomioida mitenkään tukipäätöksissä, vaikka niistä niin kauniisti ja vahvasti puhutaan.

Jos emme nyt päättä elää ja toimia toisin, niin milloin sitten? Minkä pitäisi muuttua, mitä pitäisi tapahtua, jotta tekisimme tuon päätöksen? Milloin on se hetki, että alamme elää ja toimia toisin? Milloin päätämme, että emme halua ajautua kaaokseen ja kurjuuteen tulevina vuosina?

Keskustelua tulevaisuudestamme on käytävä nyt

Ilmastonmuutos etenee ja sään yllättävätkään ääri-ilmiöt eivät enää nouse median pääuutisiksi, eivätkä saa myöskään päättäjiltä käytännössä mitään huomiota - uutiskynnys ei ylitä. Mitä tämä kertoo? Se kertoo karulla tavalla sen, että elämämme todellinen uhka ei kiinnosta.

On hurjaa ajatella, että päättäjät, jotka on valittu edustamaan etuamme, ajavat politiikkaa, joka ajaa meidät ja tulevat sukupolvet pian kaaokseen ja kurjuuteen,

pitäessään talouskasvua ja aineellisen elintason nostoa tärkeimpänä tavoitteenaan - ja tekevät näin tietäen tämän.

Poliittiset päättäjät rakentavat maailmaa sellaista tulevaisuutta varten, jota ei ole eikä tule, koska meidän on alettava elää toisin. Ja jos emme ala elää tosin, niin silloin sitä tulevaisuutta ei myöskään ole. Nyt on keskityttävä ekokatastrofin ja ilmastonmuutoksen torjuntaan.

Milloin aloitamme todellisen keskustelun sivilisaatiomme romahtamisen uhasta ja sen estämisestä? Milloin ymmärrämme, että 10 vuoden päästä tätä keskustelua ei tarvitse enää käydä? Milloin ymmärrämme, että teemme kuolemaa, joka on väistämätön ilman radikaaleja toimia?

Jos lämpötila nousee +2 asteeseen, niin on todennäköistä, että se nousee +4 asteeseen. +2 astetta saavutetaan n. vuonna 2030, jos radikaalia muutosta ei nyt tehdä. +4 astetta tarkoittaa, että maapallon väestö supistuu n. 1 miljardiin eli 6,5 miljardia kuolee tavalla tai toisella.

Tiedämme, että välttääksemme täyden ilmasto- ja ekokatastrofin meidän tulee ajaa fossiilipäästöt nolnaan tulevien vuosikymmenten aikana. Tiedämme, että luonnon monimuotoisuus ja elinvoima on vakavasti uhattuna jo nyt.

Mitä teemme - täysillä kohti katastrofia.

Pähkähullua.

Poliitikkojen painostamisesta

Ilmastopolitiikka on vaikeaa ja monimutkaista, koska siinä pyritään ensisijaisesti turvaamaan talouden edut ja nykyinen elämäntapamme ja vasta toissijaisesti vähentämään päästöjä ja turvaamaan elämämme. Siksi mahdollisuudet todellisiin päästövähennyksiin jäävät pieniksi.

Me emme voi ilmastopolitiikassa turvata nykyisen talouden etuja ja elämäntapaamme, koska juuri ne ovat juurisyy ilmastonmuutokselle ja muulle luonnontuholle. Todellinen ilmastopolitiikka on elämän turvaamista ja talouden ja elämäntapamme muuttamista sitä tukemaan.

Vasta kun teemme prioriteettijärjestyksen muutoksen talouden turvaamisesta elämän turvaamiseen, meillä on todellisia mahdollisuuksia vastata ilmastonmuutoksen meille asettamaan uhkaan. Ilmastonmuutosta on nyt torjuttava päättäväisesti elämän näkökulmasta.

Ilman näkökulman muuttamista "taloudesta elämään", emme pääse edes alkuun ilmastonmuutoksen torjunnassa. Tämä näkökulman muutos ja erityisesti milloin sen teemme, tulee määrittämään tulevaisuutemme ja elinmahdollisuudet koko maapallolla. Ilman tätä muutosta, emme selviydy.

Elämäntapamme ja talouskasvun irtikytkentä ilmastonmuutoksen ja luonnontuhon torjunnasta on

mahdotonta. Emme pysty vähentämään ilmastopäästöjä, luonnonvarojen ylikulutusta ja luontorasitustamme puuttumatta elämäntapaamme ja talouskasvun ideologiaan. Niistä on luovuttava.

Meidän on ajateltava koko elämämme uudestaan ja vaihdettava onnellisuuden ja paremman elämän etsimisemme "kuolleesta tavarasta" elävään elämään. Saamme itsellemme hyvän ja mielekkään elämän ja samalla ratkaisemme meitä uhkaavaa ekokatastrofia. Kaksi hyvää yhdellä päätöksellä.

Politiikkaa tulee tehdä siten, että lyhyen tähtäimen päätökset eivät vaikeuta ja estä ilmastonmuutoksen ja ekotuhon vaatimia ratkaisuja, vaan edistävät niitä, ja asettavat ensisijaisen tarpeemme elää ja varmistaa tulevaisuutemme toissijaisten ja usein turhien tarpeidemme edelle.

Politiikan toimijat jakaantuvat niihin, jotka haluavat varmistaa lyhyen tähtäimen taloudelliset edut ja turvata hyvinvoivien aseman ja niihin, jotka haluavat turvata elämän ja tulevaisuuden edut ja tehdä tämän oikeudenmukaisesti turvaten kaikille tarpeelliset elämisen ehdot nyt.

Koska poliittiset toimijat ovat vielä pääsääntöisesti lyhyen tähtäimen ja omien eturyhmiensä taloudellisten etujen puolustajia, pitää meidän kansalaisten luoda painetta, että syntyisi myös elämän ja tulevaisuuden ja

oikeudenmukaisen siirtymän puolesta toimivia päättäjiä.

Poliitikkojen elämän ja tulevaisuuden puolelle painostamisen lisäksi, meidän tulee itse elää kestävästi ja toimia oikeudenmukaisen siirtymän puolesta. Eikä pidä unohtaa, että alempi aineellinen kulutus ei tarkoita luopumista ja kurjuutta, vaan mahdollistaa hyvän elämän.

Poliitikkojen, järjestöjen ja ilmasto- ja ekoaktivistien tulisi keskittyä luomaan vahvaa yhteistä tahtoa ja valmiutta käynnistää todelliset ilmasto- ja ekotalkoot, eikä vain pyrkiä saamaan aikaan yksittäisiä muutoksia, joita aina jokin taho vastustaa, eivätkä siksi toteudu.

Ilman yhteistä vahvaa tahtoa ja valmiutta aloittaa ilmasto- ja ekotalkoot ajaudumme entistä kiivaampaan vastakkainasetteluun ja omien etujen puolustamiseen mikä ei edistä sitä mikä meidän on joka tapauksessa tehtävä - sopeuduttava uuteen kuumempaan ja vaarallisempaan maailmaan.

Monesti muutos tarvitsee ulkoisen uhan tai yhteisen tavoitteen - nyt tarvitsemme molemmat - ulkoinen uhka on jo ja tavoitteen pitäisi olla yhtä selkeä - elämän ja tulevaisuuden puolustaminen siten, että mahdollisuus hyvään elämään syntyy – vrt. talvisodan henki ja vapauden säilyttäminen.

Yksilöt tekevät kaikki päätökset

Edessämme on vaikea valinta: talous vai elämä.

Käsittämätöntä on se, että tätä valintaa pitää edes pohtia ja että se koetaan vaikeana tai että voisimme valita talouden emmekä elämää. Jos emme nyt valitse elämää, niin teemme sen sitten, kun elämän turvaaminen on paljon vaikeampaa.

Politiikan tulisi olla yhteisten asioiden ja yhteisen edun ajamista, joka on kaikkien ja kaiken elämän ja tulevaisuuden puolustamista ja sen varmistamista. Nyt se on yksityisten asioiden ja yksityisen edun ajamista, jossa tämä yksityinen oma etu vaihtuu aina vallan vaihtuessa.

On käsittämätöntä, että jos poliitikko haluaa toimia elämän ja tulevaisuuden puolesta, niin se on poliittinen itsemurha. Näin ollen poliittinen järjestelmä ei palvele elämän ja tulevaisuuden etua, vaan on valmis ne hävittämään ja jopa edistämään tätä tuhoa.

Monesti kuulee, että on vaikea osallistua ilmastotalkoisiin, kun on huoli siitä miten saa seuraavan päivän ruoan ja laskut maksettua. Ei heidän tarvitsekaan osallistua, vaan niiden, joilla tätä huolta ei ole. Vähällä elävät osallistuvat jo - nyt on muiden aika osallistua.

Sanotaan, että yksilöiden teoilla ei ratkaista ilmastomuutosta - todellisuudessa maailma muuttuu juuri yksilöiden tekemillä päätöksillä olivat he sitten kuluttajia, äänestäjiä, virkamiehiä, poliitikkoja, yrittäjiä, johtajia, työntekijöitä, työttömiä, opiskelijoita jne.

Kun sanotaan, että ei ihminen muutu, politiikka ei muutu, yritykset eivät muutu, talousjärjestelmä ei muutu tai että juuri näiden pitää muuttua, niin silloin väistämme oman yksilöllisen vastuamme ja ulkoistamme sen. Mutta juuri meidän itsemme on tehtävä se mitä nyt pitää tehdä.

Monesti korostetaan, että tarvitsemme talouskasvua, jotta usko ja toivo tulevaisuuteen säilyvät ja vahvistuvat. Väärin. Se vie viimeisenkin toivon ja uskon tulevaisuuteen, koska talouskasvu varmistaa ilmastonmuutoksen ja ekotuhon. Mitä tällä puheella siis oikeasti tavoitellaan?

Jos työpaikkoja ei saada lisää ja taloutta nousuun, niin perikato odottaa Suomea ja tulevaisuus on menetetty. Kovin on lohduton ja yksinkertainen näkemys yhteiskunnasta ja elämästämme, jota media ja poliitikot nyt toistavat. Elävät omassa pienessä "talouskuplassaan".

Niin kauan kuin odotamme, että joku muu tekee päätöksen elämän puolelle asettumisesta, niin sitä ei tapahdu. Vain sinä voit tehdä omalta osaltasi tämän päätöksen - tee päätös "elämän puolesta, ei ketään eikä mitään vastaan" ja toimi sen mukaisesti. Nyt.

Sinä, joka emmit elämän puolelle asettumista ja luopumista nykyisestä kestävästä kulutuskeskeisestä elämäntavastasi, niin kun sinä teet tämän päätöksen, niin maailma muuttuu, koska olemme jo lähestymässä kriittistä "rohkeuden rajaa", jossa jokainen päätös on ratkaiseva.

Sinä, joka päätät asettua elämän puolelle, voit olla tarvittava "perhosen siiven isku", joka saa ajan hengen muuttumaan, kanssaihmiset tulemaan mukaan ja muuttamaan maailman elämälle myönteiseksi ja hyväksi elämäksi meille kaikille. Uskallatko ottaa riskin, että et tee näin?

Olemme supistaneet elämämme ja näkemyksemme hyvästä elämä taloudesta riippuvaiseksi - kun todellisuus on kuitenkin jotakin ihan muuta. 60-luvulla elimme neljäosalla nykyisestä BKT:stä ja ihan hyvää oli elämä, jopa parempaa. Miksi typistämme itsemme vastoin parempaa tietoaamme?

Nykyinen politiikka tukee kestäväntöntä elämäntapaamme ja talouttamme, jotka ovat jo nyt terveydellemme vaarallisia, joten suhtautuminen koronapandemian hoitoon ei tästä nyt poikkea. Kuinka paljon sairauksia ja kuolemaa olemme valmiita hyväksymään osana normaalia talouttamme?

Koronapandemian hoidossa talouden asettaminen nyt terveyden edelle osoittaa, että poliittinen systeemi on pahasti vinoutunut – kuinka voimme olettaa tai odottaa, että tämä sama systeemi pystyy tekemään elämä edellä päätöksiä ilmastonmuutoksen takia, kun se ei siihen pysty nytkään.

Taloudellinen toimeliaisuus tulisi sopeuttaa tasolle, joka mahdollistaa ja varmistaa terveen ja hyvän elämän

mahdollisuuden kaikille niin lyhyellä kuin pitemmällä tähtäimellä, eikä päinvastoin. Elämän tulee asettaa rajat taloudelle, ei talouden elämälle kuten nyt on.

Talousskasvusta on luovuttava

Demokraattinen järjestelmä tuhoaa itsensä kyvyttömyyteen tehdä nykyisyyttä ja tulevaisuutta turvaavia päätöksiä ja taloudellinen järjestelmä tarrautuessaan talousskasvuun ja ekologisesti kestävämmään tuotantoon ja kulutukseen. Jokainen päivä todistaa tästä yhä selvemmin.

Poliitikkojen nokittelu, tahallinen väärinymmärtäminen, populistinen retoriikka, vastakkainasettelu ja suoranainen vaihtoehtoisilla faktoilla hämääminen lisääntyvät päivä päivältä - ja näiden pitäisi sitten ratkoa todellisia ongelmiamme, jotka uhkaavat elämäämme. Häpeällistä.

Talouden ja puolueiden välinen taistelu oman aatteen, vallan, näkemyksen tai etujen puolustamiseksi ei ole enää tätä päivää, jos lähtökohdaksi otetaan edessämme olevat haasteet ja niiden ratkaiseminen. Ne vaativat yhteistä näkemystä elämän puolesta, kaikkien edun puolustamiseksi.

Taitaa politiikan ja talouden välinen nokittelu, mitä nyt näkyy hallituksen, opposition ja talousoikeiston välillä, olla oiretta siitä, että kaikki osapuolet tietävät, että niin politiikka kuin talouskin nykymuodossaan menee uusiksi

vastatessamme ilmastonmuutokseen ja ekouhkaan.

Mikään ideologia, politiikka, talous yms. ei onnistu lopettamaan tuhoamme, jos sen perustana ei ole todellinen elämäyhteisyytemme ymmärrys ja kunnioitus, joka asettaa meidät ja ihmisyytemme osaksi muuta elämää ja luontoa. Elämän näkökulma asettaa nämä kaikki uuteen "asentoon".

Päättäjät hoitavat nykyisiä ongelmia ja taistelevat vallasta, talous keskittyy omaan toimintaansa ja sen kasvattamiseen, kansalaisyhteiskunta hoitaa omia tehtäviään, kansalaiset elävät arkeaan päivä kerrallaan ja aktivistit vaativat näitä tahoja toimimaan, mutta kukaan ei ehdi.

Vasemmisto puolustaa nykyisyyttä ja haluaa estää hyvinvointivaltion alasajon, oikeisto haluaa lisää taloutta ja ajaa hyvinvointivaltion alas - todellisuudessa molemmat tiet johtavat tuhoon - toinen hitaammin ja toinen nopeammin. Vain sopeutuminen ekologisiin rajoihin on pelastus.

Nykyinen hyvinvointivaltiomme perustuu talouskasvun tuomiin veroihin ja maksuihin ja vaatii siksi talouskasvua säilyäkseen. Nykyinen talouskasvupolitiikka ei ole enää mahdollinen ja siksi pitää löytää uusi perusta hyvinvoinnille alemmalla ekologisella rasituksella ja taloudella.

Uuden hyvinvointiratkaisun perustana tulee olla

ekologinen kestävyys, oikeudenmukainen resurssien jako, eriarvoisuuden vähentäminen ja perusturvan varmistaminen kaikille. Toteutusmalleja on varmaankin monia.

Siirtyminen uuteen hyvinvointiratkaisuun ei tule olemaan helppo, koska siirtymävaiheessa joudutaan monista palveluista luopumaan, joilla on korjattu elämäntapamme ja taloutemme luomia ongelmia. Vasta kun uusi elämäntapa vähentää näitä korjaustarpeita, löydämme tasapainon.

Jos emme luovu talouskasvusta ja sopeuta taloudellista toimeliaisuutta ja hyvinvointivaltiota ekologisiin rajoihin, niin hyvinvointiyhteiskunnan palvelujen vähenemisen aiheuttama "harmi" on vähäistä verrattuna ekologisen romahduksen tuomiin. On valittava pienemmän harmin tie.

Vaatimus talouskasvusta tavoitteena kulutuksen lisääminen on todellisuudesta vieraantunutta ja tulevaisuudelle todella tuhoisaa ideologista ja menneen maailman haikailua. Tämän aika on ohi ja nyt tämä pitäisi ymmärtää niin oikealla, vasemmalla kuin keskelläkin ja itse kunkin.

Talouskasvusta ja kulutuksen lisäämisestä luopumisen ilmaiseminen tavoitteeksi on nykypoliitikoille poliittinen itsemurha ja tämä kertoo hyvin miksi poliittinen järjestelmä on kyvytön tarvittavaan muutokseen. Silti näin

pitäisi tehdä.

Nyt poliittiset puolueet nokittelevat toisiaan siitä kuka pystyy luomaan eniten työpaikkoja, talouskasvua ja ostovoimaa eli kaikkea sitä mikä tuhoaa luontoa ja synnyttää ilmastopäästöjä - ja sitten ollaan huolissaan ilmastomuutoksesta ja luontokadosta. Ei ole uskottavaa huolta.

Kun katson nykyistä poliittista todellisuutta ja realismia lastemme, tulevaisuuden tai luonnon näkökulmasta, niin ainoa mahdollinen johtopäätös on, että pähkähullua - olemme tuhoamassa oman elämämme perustan ja teemme sen tietäen ja tarkoituksella. Järjetön poliittinen tavoite.

Emme pysty löytämään poliittista tai muutakaan ratkaisua, jos emme alista sitä luonnon ekologiselle kantokyvyille, ihmisyytemme eettisille elämää suojeleville periaatteille ja aseta tavoitteeksi elämäntapaa ja yhteiskuntaa, jotka toteuttavat nämä molemmat ja koskien kaikkia.

On luonnollista, että yritykset pyrkivät turvaamaan etunsa ja voittonsa kiristyvässä globaalissa kilpailussa ja hyvinvoivat ja rikkaat varmistamaan oman asemansa keinoilla millä hyvänsä, kun talouskasvun ajat ovat ohi, mutta eihän meidän muiden tarvitse tällaiseen suostua.

Kun talouskasvun ajat ovat ohi, niin supistuvat taloudelliset resurssit tulee jakaa siten, että eriarvoisuus ei kasva, vaan

pienenee ja heikompien turva paranee. Jos näin ei tehdä, niin tuhoamme yhteiskuntarauhan ja ajaudumme vastakkainasetteluun, jossa on vain häviäjiä.

Poliittisen järjestelmän tulee asettua ihmisten, elämän ja tulevaisuuden puolelle, eikä olla itse osa ongelmaa. Poliittisen järjestelmän tulee puolustaa heikompiosaisia ja tehdä vaikuttavia ilmasto- ja ekotekoja.

Poliittinen järjestelmä ei voi enää rakentaa "hyvinvointia" kulutuksen ja talouskasvun luomien, jatkuvasti kasvavien verotulojen ja velan varaan, vaan sen on löydettävä uusi rooli ja tehtävä heikompien ja luonnon puolustajana, johon supistuva talous antaa vielä mahdollisuudet.

Tämä poliittinen "uudelleenasetointi" on tietenkin täysin mahdotonta nykyisestä poliittisesta realismista käsin ajatellen, mutta täysin välttämätöntä elämästä, sen säilymisestä ja tulevaisuudesta katsoen.

Rahan määrää on vähennettävä

Talouskasvu tarkoittaa kierrossa olevan rahamäärän (velan) kasvua ja riippumatta mihin tuotantoon tai kulutukseen se käytetään, se johtaa aina suoraan tai välillisesti luonnonvarojen käytön lisääntymiseen ja siitä aiheutuvien haittojen lisääntymiseen.

Luontorasituksemme vähentäminen ja luontokadon estäminen edellyttävät talouskasvusta luopumista ja talouden vähentämistä, jotta kierrossa oleva rahamäärä

vähenee ja näin tuotanto ja kulutus vähenevät.

Talouden irtikytkentää luonnonvarojen käytöstä ei ole eikä kiertotalouskaan kierrätä kuin vähäisen määrän materiaalivirroista, joten taloudellinen toimeliaisuus tarkoittaa aina luonnonvarojen käyttöä ja siitä aiheutuvia haittoja.

Jotta voisimme saavuttaa ekologisen tasapainon, pitäisi luonnon elinvoimaisuuden ja monimuotoisuuden pienentyminen saada ensin pysäytettyä ja sitten elvytettyä. Koska käytämme jo liki kahden maapallon uusiutuvat luonnonvarat, niin talouden tulisi liki puolittaa nykyisestä.

Suomessa käytämme 3,6 maapalloa vastaavat luonnonvarat (jos kaikki kuluttaisivat samalla tavalla), joten talouden supistumisen vaatimus on meillä vielä paljon suurempi kuin globaalisti.

Edellä kerrotusta huolimatta pyrimme ratkaisemaan ilmastonmuutosta ja luonnon monimuotoisuuden heikentymistä ilman, että harkitsemme talouskasvusta luopumista tai että taloudellisen toimeliaisuuden pienentämistä edes harkittaisiin.

Ekologisesti kestävä maailma eläisi uusiutuvien luonnonvarojen vuosittaisen uusiutumisen rajoissa ja siten, että tämä käyttö ei aiheuttaisi saastumista, jätteitä tai ilmastopäästöjä ja uusiutumattomia luonnonvaroja

vähän ja myös ilman saastumista, jätteitä tai ilmastopäästöjä. Uusiutumattomien luonnonvarojen käyttö pitäisi olla lähes täysin kiertotalouden piirissä, jolloin niitä ei tarvittaisi ottaa luonnosta kuin vähäisissä määrin.

Mitä pitäisi tehdä - sopeuttaa taloutemme, politiikkamme ja elämäntapamme ekologisesti kestäväan maailman mukaiseksi ja niin nopeasti, että ilmastonmuutos ei aktivoi luonnon keikahduspisteitä ja estää luontokato ennen kuin se aiheuttaa massanälänhätää ja -kuolemia. Siis nyt.

Rakennamme edelleen sellaista tulevaisuutta, joka ei ole mahdollinen enää kauan eli talouskasvuun, luonnonvarojen ylikulutukseen ja edelleen globaalisti fossiilienergiaan perustuvaa ja ilmastopäästöjä aiheuttavaa maailmaa. Milloin ymmärrämme tämän ja lopetamme sen rakentamisen?

Yleisesti ottaen meillä ja globaalisti: päättäjät eivät halua luopua talouskasvusta eivätkä kuluttajat tehdä muutoksia omassa elämässään siten, että luonnonvarojen kulutus ja ilmastopäästöt laskisivat reilusti. Haluamme ylläpitää nykyistä elintasoja ja kasvattaa sitä edelleen.

Sen lisäksi, että emme halua luopua aineellisesta elintasostamme / talouskasvusta, vaadittavien ilmasto- ja ekotoimenpiteiden osalta on paha mittakaavavirhe. Nyt nähtävissä olevat toimenpiteet ovat aivan liian vähäisiä ja aikataulu liian pitkä verrattuna siihen mitä tarvitaan.

Huoli on edelleen vain taloudesta

Monet sanovat, että elämämme ja hyvinvointimme tuhoutuvat, jos emme saa lisää taloutta, työtä, työpaikkoja, verotuloja, jotka nostavat kulutusta, jotka lisäävät luontorasisitusta ja päästöjä, jotka tuhoavat elämisen mahdollisuuksiamme ja ... eiku eihän tässä ole järkeä.

Poliittisten päätösten reunaehtona on lähes aina se, että niiden pitää edistää taloutta, työllisyyttä, työpaikkoja, verotuloja - kaikki alistetaan talouden edulle vaikka elämme aikoja, jolloin olisi ehdottoman välttämätöntä vähentää taloudellista toimeliaisuutta ekokriisin takia.

Lähes kaikki toiminta mikä lisää kierrossa olevaa rahanmäärää lisää tällä hetkellä suorasti tai epäsuorasti luonnonvarojen kulutusta ja aiheuttaa ilmastopäästöjä - vain pieni osa ei tätä tee. Siksi taloudellista toimeliaisuutta tulisi vähentää ja elämää ilman rahaa lisätä.

Yleinen oletus tuntuu edelleen olevan se, että nykyiselle talouskasvu- ja kulutuskeskeiselle elämäntavallamme ei ole todellista vaihtoehtoa, kun todellisuudessa nykyinen ei ole edes mahdollisten vaihtoehtojen joukossa aiheuttaessaan ilmastopäästöjä ja luonnonvarojen ylikulutusta.

Vaikka lyhyellä tähtäimellä nykyisen taloudellisen järjestelmämme ja siten elämäntapamme romahtaminen olisi katastrofi, niin pitemmällä tähtäimellä se voisi olla

ihmiskunnan pelastus. Romahdus veisi meidät kohti ekologisia rajoja, johon sitten loisisimme uuden elämämme.

Vakava isku, julmaa, onko tämä esimakua tulevaisuudesta - näin huutavat uutisotsikot ja poliitikot ovat järkyttyneitä. Mistä? Talouden vaikeuksista tietenkin - mutta samaa ei ole kuultu ilmastonmuutoksesta, lastemme tulevaisuuden ja luonnon ekosysteemien tuhoamisesta. Miksi ei?

Nyt on luotava nopeasti pelastuspaketti, ryhdyttävä toimeen heti, aikaa ei ole nyt hukattavissa vastakkainasetteluun, emme kestä tätä päättämättömyyttä. Onko huoli tulevaisuudestamme herännyt? No ei sentään, taloutta tässä edelleen pelastetaan tulevaisuuden kustannuksella.

Kun IPCC julkaisee ilmastoraportin mikä kertoo, että on toimittava nopeasti välttääksemme ekokatastrofin, niin saamme kauniita puheita ja huolestuneita ilmeitä, mutta mitään muuta ei tapahdu. Mutta kun taloudesta tulee huono uutinen on hätä ja koko koneisto ryhtyy sitä torjumaan.

Suuri pettymys jälleen huomata, että talous (politikoinnin lisäksi) on lähes ainoa asia, joka saa yhteiskunnassa ja päättäjissä vipinää aikaiseksi, puolustajia löytyy kaikkialta eikä vaihtoehtoisia näkemyksiä esittäviä oikein mistään. On poliittinen itsemurha puolustaa elämää.

Ensisijainen tarpeemme elää, pitää nyt laittaa toissijaisten

tarpeidemme edelle. Jos emme laita elämää ja sen suojelua kaiken muun edelle, emme pysty pelastamaan itseämme. Me pelastumme yhdessä muun elämän kanssa tai sitten emme. Elämä ei häviä maapallolta, mutta me häviämme.

On hämmentävää, että emme näe mahdollisena uutta elämäntapaa tai yhteiskunnallista systeemiä, joka ei johtaisi tuhoon, vaikka tiedämme tasan tarkkaan, että sellaisen tarvitsemme joka tapauksessa, jos aiomme selvitä edes kohtuullisin vaurioin ja kuolonuhrein ekokriisistä.

Kun puolueet nyt esittelevät visioitaan, niin milloin näemme sellaisen vision, että luomme maailman, joka ei tuhoudu ilmastonmuutokseen ja ekokriisiin ja elämäntavan, joka luo hyvää ja mielekästä elämää kaikille, eikä vain harvoille. Visio maailmasta, joka on mahdollinen.

Nyt voisimme vielä pudottaa aineellista kulutustamme ja ilmastopäästöjä ja tehdä sen oikeudenmukaisesti ja rauhantilassa - mutta jos se tapahtuu kriisien, kaaoksen ja ekosysteemien romahtamisen kautta, niin rauhan ylläpitäminen on vaikeaa ellei mahdotonta ja tapahtuu sotatilassa.

Kuvitelma, että aineellinen kulutus ja ilmastopäästöt eivät tule radikaalisti alenemaan, on kuvitelmaa - ne tulevat alas joka toimestamme tai meistä huolimatta. Voimme vielä valita tavan, mutta aika on käymässä vähiin. Oikeudenmukaisesti ja rauhassa tai kaaoksessa ja sotatilassa.

Sosiaalinen kaaos syntyy siinä vaiheessa jos ja kun nykyinen demokraattinen järjestelmä ja siten yhteiskuntarauha romahtavat ja alkaa taistelu niukkenevista resursseista. Vielä voisimme jakaa resurssit demokraattisesti, oikeudenmukaisesti ja ihmisoikeuksia kunnioittaen.

Nykyisen kulutuksen ja ilmastopäästöjen alasajo tulevat olemaan ihmiskuntamme haastavin tehtävä ja vaatii kaiken mahdollisen osaamisemme ja sivistyksemme, jotta onnistumme siinä. Se ei ole helppoa, toteutus ei ole ennakoitavissa eikä ongelmaton, mutta mahdotonta se ei ole.

Lapsemme pystyvät kyllä sopeutumaan merkittävästi alemmalle kulutustasolla, mutta siitä olen todella huolissani, että tämä siirtymä kestävään maailmaan tapahtuu taistellen ja resurssisotia käyden, jossa vahvimmat polkevat heikommat jalkoihinsa ja päättävät ketkä saavat elää.

Jos puolustamme vain nykyisyyttä ja pyrimme estämään tarvittavan muutoksen, jotta voimme vielä hetken nauttia nykyisestä elintasostamme, niin tulemme ajautumaan äkkipysähdykseen, jossa elintasomme ja sitä tukevat rakenteet romahtavat - ja mahdollisesti koko elämämme perusta.

Teknologia ei ratkaise ekokriisiä

Teknologia ei ratkaise ekokriisiä ja siihen keskittyminen luo

valheellista kuvaa, että nykyistä talousjärjestelmää ja elämäntapaamme ei tarvitse muuttaa. Emme pysty rakentamaan kestäväää infraa korvaamaan nykyistä, koska se tehtäisiin pääasiassa fossiilisella energialla.

Olemme niin lähellä luonnon keikahduspisteiden aktivoitumista, että vaihtoehdoksi estää ne jää vain radikaali ja nopea päästöjen alasajo ja kulutuksen vähentäminen. Tämä tuntuu olevan mahdoton ajatus niin päättäjille kuin kuluttajillekin, joten tätäkään vaihtoehtoa ei taida olla.

Kun teknologia ei ratkaise ekokriisiä ja nopea päästöjen ja kulutuksen alasajo ei kiinnosta, niin mitä on tehtävissä? Vaikka nyt näyttää lohduttomalta, niin uskon, että jokin yllättävä kriisi tai katastrofi pakottaa meidät hereille tavalla, jossa elämän pelastaminen alkaa kiinnostaa.

Uutta energiainfraa yms. tarvitaan, mutta ne eivät estä ekokatastrofia, joka lähenee koko ajan. Ensin estetään katastrofi eli päästöt ja kulutus alas ja sitä ja uutta elämäntapaa tukemaan sitten uusi energiainfra yms. Aika on nyt se kriittinen tekijä - sitä on vähän.

Emme näe tietä tulevaisuuteen

Mitä me odotamme - ilmastomuutos ja luontokato kiihtyvät ja pahenevat koko ajan eikä ihmeitä ole odotettavissa?

Niin kauan kuin pyrimme muuttamaan taloutta, kulutusta

ja teknologiaa vastaamaan ekologisiin haasteisiin, emme pääse todellisen muutoksen tielle, jota tarvitsemme. Muutos käynnistyy, kun valitsemme elämänsuojelun ja tulevaisuutemme turvaamisen elämämme ja politiikan perustaksi.

Niin kauan kuin uskomme aineellisen kulutuksen ja elintason kasvun olevan hyvän elämän edellytys, luomme yhä kasvavaa ekorasitusta ja kiihdytämme ilmastomuutosta. Vasta kun oivallamme hyvän elämän syntyvän elävästä elämästä eikä kuolleesta tavarasta, pääsemme eteenpäin.

Miksi tarvitsemme koko ajan lisää tavaraa, matkoja, elämyksiä, viihdettä, päihteitä? Koska ne eivät anna meille sitä mitä niistä oikeasti haemme ja kaipaamme elämäämme. Milloin oivallamme, että ne eivät koskaan sitä tule antamaankaan - hyvää ja elämäniloista elämää tässä ja nyt.

Kulutuksestamme on syntynyt riippuvuus, josta emme pääse eroon, vaikka tiedostamme, että se ei tuota meille sitä mitä oikeasti haluamme. Siksi kulutustamme pitäisi käsitellä addiktiona ja tarvittava katkaisuhuolto siihen on elämämyönteinen ja todellisuuteen perustuva elämä.

Jos emme jaa yhteisen luonnon meille tarjoamia ja yhä niukemmiksi käyviä resursseja tasaisemmin kaikkien kesken, tarkoittaa se sitä, että ajamme yhä useamman kurjuuteen, taisteluun elämästään ja jopa

nälkäkuolemaan. Näin se on, vaikka emme sitä myönnäkään.

Mitä pitäisi tapahtua, että ottaisimme ilmastonmuutoksen ja luontokadon tosissamme ja alkaisimme toimimaan yhdessä elämän puolesta?

Onko peli jo menetetty?

10 vuotta sitten oli sykähdyttävä ja vapauttava hetki, kun ymmärsin, että voimme löytää tien mahdolliseen tulevaisuuteen uuden elämänfilosofian avulla - ja yhtä sykähdyttävää, mutta surullista, on nyt ymmärtää, että emme niin tee - ainakaan ennen suurta kärsimystä ja tuhoa.

Sään ääri-ilmiöt kuten kuumuus, kuivuus, tulvat ja hurrikaanit luovat kärsimystä ja tuhoa ja ekosysteemien hajoaminen, eroosio ja pölyttäjien vähentyminen vaikeuttavat ruoan viljelyä eri puolilla maapalloa. Ja nyt olemme vasta hieman yli +1 asteen lämpötilan nousussa - entä +2–3?

Kun ekosysteemit romahtavat ja ilmastonmuutos riistäytyy, poliittisen järjestelmän tehtäväksi jää elämälle välttämättömien resurssien turvaaminen, väkivallan estäminen ja heikommista huolenpittäminen. Toivottavasti se pystyy tähän, koska tuhoa se ei nyt estä, vaan edistää sitä.

On petollinen käsitys, että kun ekosysteemit romahtavat ja

ilmastonmuutos riistäytyy, niin se tapahtuu rauhallisesti ja järjestäytyneesti ja sopeudumme siihen sitä mukaan kuin se etenee. Näin se ei valitettavasti ole - ellekme ala yhdessä puolustamaan kaikkien oikeutta elämään.

Kun seuraa ekouutisia, niin valitettavasti alkaa näyttämään siltä, että ennen kuin edes teemme mitään, niin peli on menetetty - luonnon eri keikahduspisteet aktivoituvat, vaikuttavat toisiinsa ja vaikutukset kumuloituvat - ja tulee myös yllätyksiä, joista emme vielä tiedä.

Mualla maailmassa ilmastonmuutoksen kärjistämät sään ääri-ilmiöt ovat jo totta, aiheuttavat merkittävää aineellista tuhoa ja luovat kärsimystä ja kuolemaa paikallisille - samaan aikaan me pohdimme vielä kuinka voisimme saada lisää taloutta, kulutusta ja siis tuhoa aikaiseksi.

Elämän silmin näemme elämän

Olemme luoneet järjestelmän, jossa pitää tehdä jopa täysin turhaa työtä, joka tuhoaa elämisen mahdollisuuksiamme ja tuhoaa luontoa, jotta pystymme itse elämään. Tuhoamme elämää elääksemme. Tarvitsemme uuden systeemin ja nopeasti.

Me tarkastelemme kriisejä ja niiden vaikutuksia talouden, yritysten, työpaikkojen, verotulojen, kulutuksen yms. kautta ja miten ne vaikuttavat nykyiseen elämäntapaamme, kun pitäisi tarkastella sitä minkälaisen uuden maailman ja tulevaisuuden niiden vuoksi

tarvitsemme ja luomme.

Yritämme koko ajan korjata ja paikata nykyistä systeemiä ja elämäntapaamme, emmekä näe, että se on jo tiensä päässä - tarvitsemme uuden. Näkökulman muutos elämä- ja tulevaisuuskeskeiseksi avaa tien tulevaisuuteen - siihen pitäisi jo keskittyä eikä vain paikata vuotavaa venettä.

Kun alamme katsella maailmaa elämän ja tulevaisuuden silmin, niin moni itsestään selvä asia onkin ihan toisin, jopa päinvastoin kuin mitä nyt oletamme sen olevan. Ilman näkökulman muutosta näemme vain nykyisen elämän ja maailman ja sen kuolintaistelun. Elämän silmin näemme elämän.

Kun todellisuus alkaa olla liian kovaa ja vaikeaa kohdattavaksi, alamme luoda yhä kauempana todellisuudesta olevia "todellisuuskuplia" itsellemme, joissa kuvittelemme voivamme olla todellisuutta paossa ja piilossa. Aikansa se onnistuu, mutta sitten todellisuus iskee ja kovaa.

Viime päivien keskustelut hallituksen ja opposition välillä, yhteiskunnan ja yritysten välisestä vastuunjaosta, historian kauheuksien syyllisyydestä, erityisestä luontosuhteestamme tai lihan pitämisestä ilmastotekona osoittavat juuri tätä pakenemista omiin todellisuuskupliin.

Pakeneminen "todellisuuskupliin" osoittaa, että olemme lähestymässä hetkeä, jolloin joudumme laittamaan sivuun

tämän taistelun vallasta, oikeassa olemisesta, vastakkainasettelusta ja kohtaamaan todellisuuden ja aikamme todelliset haasteet niin kuin ne ovat - muuten emme selviä.

Emme uskalla katsoa todellisuutta, sitä miten asiat ovat, koska tiedämme sen olevan totta - emme halua nähdä todellisuutta, koska tiedämme mitä se meiltä vaatii. Kiellämme todellisuuden, koska emme halua muuttua ja muuttaa elämäämme.

Tarvitsemme muutosta nyt

Hyvinvoinnin ja elämän supistaminen vain käytettävissä olevaan tavarahan, rahan ja kulutuksen määrään, on elämää supistavaa ja elämälle vierasta ajattelua. Todellinen hyvinvointi tulee elävästä elämästä, ei kuolleesta tavarasta.

Jos haluamme hyvän elämän, on meidän alettava elää ja toimia uudella tavalla nyt - ei sitten vasta kun poliittinen ja taloudellinen kyvyttömyys, ilmastonmuutos tai ekokriisi tuhoavat nykyisen elämämme. Tarvitsemme paremman ja kestävämmän elämän, talouden ja politiikan nyt.

Meidän tulisi oivaltaa, että elämäntapamme ja talous- ja poliittinen järjestelmämme ovat jo "kuolleet", sillä niiden perusta - aineellisen elintason ja talouskasvun avulla luodun hyvinvoinnin lisääminen - on murtunut ja hajoamassa ekologiseen ja eettiseen mahdottomuuteen.

Tarvitaan muutos keskusteluun hyvästä elämästä - enää ei tarvitse puhua siitä kuinka voimme parantaa hyvinvointiamme kulutuksen avulla, sillä nyt kulutus ja sen aiheuttamat tuhot luonnossa ja ilmastossa vähentävät hyvinvointiamme - nyt hyvän elämän ainekset on etsittävä muualta.

Tarvitaan muutos poliittiseen keskusteluun - enää ei tarvitse puhua aineellisen kulutuksen ja talouden kasvattamisesta, velasta tai kestävyysvajeesta, sillä näillä ei ole väliä, jos emme nyt ala keskustella siitä miten politiikka asettuu elämän puolella ja toimii myös niin.

Tarvitaan muutos ilmasto- ja ekokeskusteluun - enää ei tarvitse puhua tulevaisuuden mahdollisista kehityskuluista, ennusteista, tulevista sukupolvista, sillä ilmastomuutos ja ekokriisi on täällä nyt, se tuhoaa ja tappaa elämää eri puolilla maailmaa. Elämämme on uhan alla jo nyt.

Nykyinen maailmamme murtuu

Kenen etua ajavat todellisuuspakoinen populismi, vastakkainasettelun lisääminen yhteiskunnassa ja työmarkkina- ja poliittisen kriisin tavoittelu keskellä koronapandemiaa, syvenevää globaalia talouskriisiä ja kärjistyvää ilmasto- ja ekokriisiä, ja jota myös media on tukenut?

Olemme todistamassa "talousvallan" pyrkimystä ajaa alas

nykyinen hyvinvointiyhteiskunta ja sen rakenteet ja vahvistaa näin omia asemiaan hetkellä, jolloin talouskasvun aika on ohi ja alkaa taistelu supistuvien markkinoiden markkinaosuuksista ja vallasta.

Näemme kuinka vallitseva talousjärjestelmä on ajautumassa yhä pahempaan ristiriitaan ihmisten, elämän ja tulevaisuuden kanssa, mutta pyrkii siitä huolimatta turvaamaan omat etunsa tietäen, että tämä johtaa yhteiskuntarauhan järkkymiseen ja lopulta näiden etujen häviämiseen.

Olemme todistamassa nykyisen kestäättömän elämän- ja talousmallimme murtumista, eikä sitä voi eikä pidä estää, mutta sen luomia taloudellisia ja sosiaalisia kriisejä eri väestöryhmissä voidaan ja pitää pyrkiä estämään ja turvaamaan kaikkien perusturva murroksen aikana.

Emme voi estää nykyisen elämän-, talous- ja maailmanmallin murtumista, koska se on ajautunut vakavaan ristiriitaan elämäämme ylläpitävän elossapitojärjestelmän eli luonnon kanssa, mutta voimme päättää miten tämän tulemme tekemään - vahvimman oikeudella vai yhteinen etu turvaten.

Emme voi neuvotella luonnon ja fysiikan kanssa, koska niiden lainalaisuudet eivät ole neuvoteltavissa. Meidän on pakko sopeuttaa elämän-, talous- ja maailmanmallimme näihin fyysisiin "pakkoihin", jos haluamme siedettävän ja ekologisesti kestävä elämän nyt ja tulevaisuudessa.

Voimmeko estää romahdukset

Suuri haaste on, että nykyisen talouden ja kulutuksen jatkaminen johtaa systeemiromahduksiin, mutta myös ilmastonmuutoksen ja ekotuhon ratkaiseminen riittävien toimin voi johtaa nykyisen järjestelmän romahtamiseen, koska se perustuu kasvulle ja luonnonvarojen ylikäytölle.

Koska nykyisen talouden ja kulutuksen jatkaminen johtaa yhä pahempaan luontotuhoon ja karkaavaan ilmastonmuutokseen, niin nykyinen systeemi on pakko tavalla tai toisella ajaa kohti ekologisia rajoja, jotta elämisen mahdollisuudet säilyvät. Jos ne tuhotaan, niin ...

Näkisin, että tiekartta eteenpäin on, että ajamme luonnonvarojen käyttöä ja päästöjä alas mahdollisimman nopeasti ja samanaikaisesti pyrimme estämään systeemin romahduksia ja niiden aiheuttamia ongelmia oikeudenmukaisesti, jotta rauha säilyisi. Tämä pitäisi aloittaa nyt.

Emme ole tehneet vielä päätöstä, että sopeutamme elämämme, taloutemme ja yhteiskuntamme luonnon ekologisiin rajoihin. Vasta kun tämä päätös on tehty, voimme keskustella siitä miten sen teemme. Nyt reunaehtona on vielä nykyisen elämäntavan, talouden ja yhteiskunnan säilyttäminen.

Kun teemme päätöksen sopeuttaa elämämme, taloutemme ja yhteiskuntamme luonnon ekologisiin rajoihin, niin silloin vapaudumme nykyisyyden

kahleistamme ja alamme nähdä tulevaisuuden mahdollisena ja sellaisena kuin se voisi olla. Ilman tätä päätöstä elämän puolesta, olemme jumissa.

Kuvitelma, että nykyistä menoa voitaisiin jatkaa vielä pitkäänkin, on harhaa. Ilmastomuutos ja luontokato etenevät, tulee ikäviä yllätyksiä yms. kunnes joudumme vetämään hätäjarrua ja silloin aiheutuvat ongelmat ovat moninkertaisia siihen verrattuna, että toimisimme nyt.

Nykyminen puolustaminen ja turvaaminen ovat elämän ja tulevaisuutemme uhraamista ja turvattomuuden luomista. Nykyminen puolustaminen ei enää ole etujemme mukaista, vaan toimii meitä itseämme vastaan, luontoa ja elämää vastaan. Surullista, että emme tätä halua myöntää.

Jos emme ala tehdä riittäviä ja nopeita toimenpiteitä elämän puolesta, niin silloin ilmastopäästöt ja ylikulutus tulevat vähenemään, ei meidän, vaan syntyvien kriisiemme toimesta kuten koronapandemia on osoittanut - luonnon ja systeemikriisiemme kautta.

5 vaihtoehtoista näkymää tulevaisuuteen

Mitä tapahtuu 25–50 vuoden tähtäimellä ja kuinka todennäköisiä eri vaihtoehdot ovat.

- 1) nykyinen elämäntapamme jatkuu pääpiirteittäin samanlaisena ja pystymme estämään ekokatastrofin uuden teknologian, systeemisten muutosten ja globaalin ja kansallisen politiikan avulla 5 %

- 2) tapahtuu nopea, länsimaissa tapahtuva (kriisi)tietoisuuden herääminen ja täyskäänne elämäntapaamme ja talouteemme kohti ekologisesti kestävää ja oikeudenmukaisempaa maailmaa, jossa resurssit jaetaan kaikkien maailman ihmisten kesken 20 %
- 3) jatkuvat kriisit ja ekokatastrofit kriisiyttävät talouden, kulutusmahdollisuudet ja yhteiskunnan ja pakottavat meidät erilaisten taloudellisten ja yhteiskunnallisten ohjaus- ja pakkokeinojen kautta uuteen elämäntapaan ja talouteen, joka pysyy ekologisten rajojen sisällä 30 %
- 4) kärjistyvät kriisit ja ekokatastrofit tuhoavat nykyisen globaalin talousjärjestelmän ja mahdollisuudet länsimaiden ylikulutukseen ja ajavat meidät selvästi alempaan elintasoon, joka pysyy ekologisten rajojen sisällä 25 %
- 5) luontokato etenee ja tuhoaa merkittävän osan ekosysteemipalveluista, ilmastonmuutos karkaa eikä sitä pystytä enää mitenkään estämään, sivilisaatiomme tuhoutuu ja osasta maapallosta tulee lähes mahdoton elämälle 20 %

Todennäköisesti näemme näitä kaikkia eri puolella maapalloa ja eri valtioissa.

Emme uskalla hypätä pois kyydistä

Odotettavissa: elinmahdollisuutemme heikkenevät, tulee hemmetin kuuma, nälkä vaivaa, porukkaa on paljon,

ihmisiä kuolee ja myös meillä jatkuvasti kasvava määrä eri pandemioissa, kuumuuteen, ympäristösairauksiin ja sään ääri-ilmiöissä. Ratkaisu: kulutus ja päästöt alas nyt.

Nyt jos tehtäisiin poliittisesti radikaaleja ilmastotoimia, niin muutaman vuoden päästä todettaisiin, että ne olivat aivan riittämättömiä alentamaan ilmastopäästöjä. Tämän päivän radikaalit ilmastotoimet ovat huomisen päivän aivan välttämättömiä ensiaskeleita todellisiin toimiin.

Jokainen nyt tekemättä jätetty ilmastotoimi, joudutaan tekemään moninkertaisena muutaman vuoden kuluttua, ja jos ne tehdään vasta 5-10 vuoden kuluttua, niin niiden merkitys häviää luonnon keikahduspisteiden aktivoituessa ja lämpötilan hakeutuessa uuteen +5–8 asteen tasapainoon.

Yksi nyt täysin poissuljettu ja epärealistinen poliittinen teko, jota joudutaan myöhemmin väistämättä tarkastelemaan ja jossa rajoitetaan omistusoikeutta, on luonnon omistusoikeus, joka sallii sen tuhoamisen ansainnan vuoksi. Koskee meillä pääasiassa metsien ja soiden tuhoamista.

Moni nyt itsestään selvänä pidettävä asia ja tapa tulee muuttumaan lähivuosikymmenten aikana - mutta ei se ole ongelma, vaan mahdollisuus uuteen elämään, uuteen elämäniloisempaan ja luonnollisempaan elämään. Muutos on ongelma vain nykyisyydelle, ei meille.

Kun vaihdamme näkökulmamme itsestä elämään, moni luonnollisena ja varmana pitämämme asia osoittautuukin vain luodun omakuvamme ja itsemme luomaksi uskomukseksi, jota olemme pitäneet totena. Elämä ilman luotuja todellisuuden kuvia on helpompaa ja varmempaa - elämää siinä mitä on.

On huomattavasti helpompaa ja mukavampaa opetella uusi vähäkulutuksellinen ja elämäniloisempi elämäntapa nyt kuin myöhemmin, jolloin poliitikot tai luonto päättävät siitä puolestamme. Nyt voimme itse päättää aikataulun ja missä järjestyksessä sen teemme, kunhan aloitamme sen nyt.

Vastustamme ilmastonmuutosta puuttumatta sen todellisiin syihin ja siksi se ei onnistu - jopa kiihdytämme sitä. Toimimalla elämän puolesta ja näkökulmasta puutumme todellisiin syihin ja luomme elämäntavan, joka ei uhkaa elämäämme ja luontoa, joka sen mahdollistaa.

Torjumme ilmastonmuutosta elvyttämällä ja kiihdyttämällä taloutta, joka pahentaa sitä, koska irtikytöntää kulutuksen ja luonnonvarojen käytön välillä ja riittävää materiaalien ja raaka-aineiden kiertotaloutta ei ole. Emme siis torju ilmastonmuutosta, vaan edistämme sitä.

Kyllähän tämä poliitikkojen tuottamukselliseksi vahingonteoksi ja elämäämme uhkaavaksi katastrofiksi muodostuva välinpitämättömyys on käsittämätöntä.

Taloutta kiihdytetään samalla, kun elämämme perustat murtuvat ekosysteemien hajotessa ja tuhotessa luonnon monimuotoisuutta.

Tällä hetkellä lähes koko maailma taistelee sen puolesta, että talous saataisiin koronapandemiasta huolimatta / välittämättä nousuun, samaan aikaan kun ilmastonmuutoksen ja elonkirjon vähenemisen torjunta vaatisi ehdottomasti kulutuksen ja päästöjen eli talouden saamista laskuun.

Olemme matkalla kuumaan, vaaralliseen, levottomaan ja ahtaaseen maailmaan, mutta kukaan ei uskalla hypätä kyydistä pois, kun muutkaan ei uskalla sitä tehdä. Ja näin matka jatkuu, vaikka osaa alkaa jo meno hirvittää. Ja nopeus sen kuin vain kiihtyy eikä kohta voi enää hypätä pois.

Turha ja vahingollinen kulutus on tällä hetkellä ihmisoikeus, jonka puolesta taistellaan, vaikka luonto tuhoutuu, ilmasto lämpenee ja henki menee jo nyt monelta ja jatkossa yhä useammalta. Olemme yhteisellä päätöksellä tekemässä joukkotuhontaa hymyssä suin. No kaikki ei hymyile.

Kyse on meistä ja elämästämme

Olemme luoneet niin talouskeskeisen maailman, että kysymme usein "Onko meillä varaa elää?", joka tarkoittaa,

että "Ei meillä ole varaa elää" - tätähän se tarkoittaa, kun pohdimme ilmastonmuutoksen tai luonnontuhon estämisen kustannuksia. Absurdi ajatus - ei ole varaa elää.

Elämänsuojelun vaatimuksia nykypolitiikalle: irti talouden pakkopaidasta, riittäviä ilmasto- ja ekoratkaisuja ja vahvaa valistustyötä, oikeudenmukainen elintason alentaminen, riittävä perustulo perälaudaksi, kansalaisten elämänlaadun, terveyden, vapauden ja vastuun edistämistä.

Päättäjien toiminnan aikajänne on korkeintaan vaalikausi ja vallan lunastaminen uudestaan lupaamalla valintaan riittävän enemmistön haluamia asioita, jotka elävät vielä lyhyemmällä aikajänteellä. Kenelle siis kuuluu elämisen mahdollisuuksistamme ja tulevaisuudesta huolehtiminen?

Tämä päättäjien ja äänestäjien lyhyt aikajänne on todellinen ongelma, koska kyse ei monestikaan ole siitä, etteikö tiedettäisi mitä pitäisi tehdä - toki siitäkin on kyse ja haluttomuudesta - mutta se ei vaan kuulu tämän hetken agendaan ja tavoitteisiin oikein kenellekään.

Vaadimme, että eri asioita pitäisi tapahtua, jotta ilmastonmuutosta ja ekotuhoa voitaisiin estää, mutta tämä vaatimus kohdistuu lähes aina niihin asioihin, joiden tulisi muuttua, ei niihin ihmisiin, joista asioiden muuttuminen on kiinni. Pitää haastaa tekijöitä ja päättäjiä.

Vaikka alkaa näyttää siltä, että ilmastonmuutoksen

kärjistymisen estämisessä ei onnistuta, niin silti meidän kannattaa ponnistella oman asenteemme ja elämämme perustan muuttamiseksi elämäkeskeiseksi - se helpottaa sopeutumista nopeasti muuttuvaan maailmaan ja elämään siinä.

Koska tulevaisuutemme varmistaminen ei kuulu kenellekään erityisesti, niin se kuuluu meille kaikille. Mutta koska kukaan ei tee sitä puolestamme, niin meidän on huolehdittava siitä itse. Meidän on itse varmistettava tulevaisuutemme - sinun ja minun.

Haluamme sellaista mikä ei ole mahdollista

Poliittisissa ja taloudellisissa ulostuloissa perusongelma on se, että ne suhteutetaan aina nykyisyyteen ja lyhyellä tähtäimellä eikä siihen mikä tulevaisuutemme tulee olemaan. Tämä ei johda mihinkään tarpeelliseen, koska nykyinen ei tule olemaan tulevaisuutemme perusta.

Talouden ja kulutusmahdollisuuksien kasvattamiseen perustuva politiikka ei ole yhteisten asioiden hoitoa, vaan tuottamuksellista vahingontekoa, kun ilmastonmuutosta ja ekotuhoa ei saada siksi torjuttua, ja moraalisesti väärin, koska päättäjät tietävät tämän ja silti jatkavat.

Sanomme - emme voi vähentää ilmastopäästöjä ja luonnonvarojen ylikulutusta riittävästi ja estää ekokriisiä kärjistymästä, koska se tuhoaisi talouden ja nykyisen elämäntapamme - mutta juuri niin tulee käymään jos

jatkamme. Nykyistä taloutta ja elämäntapaamme ei voi pelastaa.

Pitäisi katsoa mitä välttämätöntä ja tarpeellista kulutusta tarvitsemme päästäksemme ja pysyäksemme ekologisten rajojen sisällä ja sitten jakaa tähän tarvittava työ kaikkien kesken. Ei elämämme tavoite voi olla kulutus ja työn tekeminen, vaan hyvän ja mielekkään elämän eläminen.

Meillä on vaihtoehto

Kuinka kylmäävää syyttely ja vastakkainasettelu tulevatkaan olemaan talouden ja elämänsuojelijoiden välillä, kun aletaan ratkomaan monen kertaluokan haasteita kuten ilmastonmuutos ja ylikulutus. Niihin verrattuna viime päivien taloushuolet ovat tuskin maininnan arvoisia.

Viime päivien talouskeskustelu antaa karmean kuvan siitä kuinka mahdotonta on vastata ilmastonmuutoksen luomaan uhkaan, kun yhden paperitehtaan sulkeminen saa koko poliittisen ja taloudellisen eliitin paniikkiin. Miten eliitti voi olla näin pihalla todellisista haasteistamme?

Ehkä turvetuotannon, avohakkuiden, kaivosteollisuuden ja lihatehotuotannon alasajo tapahtuu rauhallisemmin kuin paperitehtaan lopettaminen, koska ymmärrämme, että niin on pakko tehdä. Aloitetaanko jo nyt syksyllä?

Emme saa antaa talouden ja politikoinnin hallita ja estää keskustelua todellisista ongelmistamme - vaikka ne

hallitsevatkin nyt mediaa ja asettavat yhteiskunnallisen agendan. Keskusteluagenda on saatava muuttumaan ja elämän ja tulevaisuuden puolesta toimivien ääni kuulumaan.

Uhat ovat niin moninaisia, että vain todellisen elämänsuojelun ja luonnon merkityksen tunnistaminen ja tunnustaminen voi meidät vielä pelastaa ja johdattaa maailmaan, joka on mahdollinen ja kestävä. Vähempi ei riitä.

Elämme maailmassa, jonka keskiössä ovat talouskasvu, kulutus ja luonnonvarojen käyttäminen yli ekologisten rajojen aiheuttaen ilmastonmuutosta ja ekotuhhoa, jotka uhkaavat elämisen mahdollisuuksiamme ja tekee maailmastamme kuuman ja vaarallisen. Silti emme näe tälle vaihtoehtoa.

Miksi emme halua maailmaa, joka olisi ekologisesti kestävä, sosiaalisesti vastuullinen, jossa talous olisi hyvinvoinnin jakamisen välineenä ja, jossa osallisuus, välittäminen, jakaminen, elämänilo ja mielekkäisyys olisivat elämämme keskiössä? Miksi emme halua aidosti hyvää elämää?

Meillä on vaihtoehto nykyiselle kestäättömälle elämällemme, mutta sen näkeminen ja haluaminen edellyttävät, että luovumme nykyisistä uskomuksista siinä mitä hyvä elämä on ja miten voimme sen saavuttaa. Elämästä itsestään nouseva hyvinvointi ja elämänilo, on

tämä vaihtoehto.

Ehkä "taloususkovaisten" viime päivien retoriikka, joka lähentelee parodiaa ja komiikkaa, on vain osoitus siitä, että aletaan ymmärtää mitä kohta on edessä ja se luo pelkoa oman elämän ankkurin pettämisestä. Kannattaisi etsiä parempi ankkuri elämälleen kuin kestämaton talous.

Käsittämätöntä kuinka paljon pyrkimys luonnon, oman elämämme ja lastemme tulevaisuuden turvaamiseksi herättää vastustusta, vähättelyä, todellisuuden kieltämistä ja jopa raivokasta vastustamista. Usein se syntyy pelosta, oman puolustamisesta ja vanhoista uskomuksista, mutta silti.

TARVITSEMME ELÄMÄNSUOJELUA

Elämme ratkaisevia aikoja - luonnon ekologinen tasapaino on romahtamassa, talousjärjestelmä kasaa varallisuutta harvoille, poliittinen järjestelmä ei pysty ilmasto- ja ekotekoihin ja on ajautunut todellisuuden vastaiseen populistiseen retoriikkaan – eikä muutosta ole näkyvissä.

Emme näe tietä tulevaisuuteen, koska haemme ratkaisua nykyisyydestä, joka ongelmamme on aiheuttanut - talouskasvu, kulutus, teknologia – ja jota poliittinen järjestelmä tukee omalla toiminnallaan.

Ratkaisu löytyy uudesta elämänsuojelun näkökulmasta todellisuuteen.

Tuhoamisesta elämänsuojeluun

Ilmastonmuutoksen ja ekokriisin ehkäisy kuuluvat meille kaikilla, mutta käytännössä päättäjät huolehtivat taloudesta ja hyvinvointipalveluista, me omasta elintasostamme, ympäristöjärjestöt luonnonsuojelusta jne., mutta elämäntapamme muutoksesta ei kukaan, vaikka sitä tarvitsemme.

Meillä on vähän äänekästä kansalaisaktivismia ja ne, jotka ovat jo muuttaneet elämäntapaansa tai ovat valmiita sitä muuttamaan, eivät yleensä ole myöskään äänessä ehkä sosiaalisen paineen takia tai siksi, että oma elämä hymyilee jo. Mutta hiljaisten muutosvoimaa tarvitsemme nyt.

Tarvitsemme "hiljaisten elämän vallankumousta", jonka avulla näytämme, että meitä aidosti tulevaisuudestamme huolissaan olevia ja sen vuoksi elämäntapamuutoksia tehneitä on ja haluamme tämän myös näyttää muille elämäntapamuutosta aikoville. Hiljaisten on nyt aika olla äänessä.

Olemme eristäytyneet luonnosta omaan keinotekoiseen maailmaamme ja nyt joudumme eristäytymään toisistamme toistamiseen, mutta silti emme harkitse mitään muutosta nykyiseen elämäntapaamme. Olemme eristämässä itseämme elämästä ja tulemme maksamaan tästä kovan hinnan.

Tulevaisuutemme ei ole mahdollinen, jos emme sitä

sellaisena näe. Jos emme pysty näkemään nykyisen ylitse maailmaan, joka on kestävä, vastuullinen ja oikeudenmukainen, niin miten voisimme sen saada? Me näemme sen ja se on mahdollinen, kun alamme elää sitä todeksi tässä ja nyt.

Edessämme on vaikea valinta: talous vai elämä. Käsittämätöntä on se, että tätä valintaa pitää edes pohtia ja että se koetaan vaikeana tai että voisimme valita talouden emmekä elämää. Jos emme nyt valitse elämää, niin teemme sen sitten, kun elämän turvaaminen on paljon vaikeampaa.

Elämän valinta politiikkamme ja elämämme prioriteetiksi tarkoittaa kulutuksemme ja päästöjemme alentamista radikaalisti eli elintasomme alentamista. Kukaan ei sitä halua tehdä, mutta se meidän on pakko tehdä. Teemme sen joko itse tai sitten luonto pakottaa meidät siihen.

Mikä tässä on vaikea ymmärtää - me joko sopeutamme elämämme luonnon ekologisiin rajoihin tulevien vuosikymmenten aikana tai sitten ajamme itsemme maailmaan, jota kukaan ei halua ja joka ei elämää enää kaikille mahdollista. Kauniiden puheiden aika on ohitse - nyt on tekojen aika.

Ilmastomuutos ja elonkirjon väheneminen ovat asioita, joita emme voi jättää huomiotta vaikka kuinka haluaisimme - ne ovat tulevaisuutemme ja nyt päätämme onko se kamala vai ehkä vielä kohtuullinen - me emme

pääse niitä karkuun, ne määrittävät elämämme tästä eteenpäin.

Meidän, jotka näemme mitä on edessämme, jos emme nyt toimi, on pidettävä ääntä - se ei ole mukavaa ja tulee ehkä kuraakin niskaan, mutta nyt on niin iso asia kyseessä - elämämme ja tulevaisuutemme - että pelko pois ja rohkeasti kantaa ottamaan. Hiljaisuuden aika on ohitse.

Olisi tietenkin hienoa, jos voisimme tehdä siistin teknologisen, taloudellisen ja poliittisen siirtymän uuteen kestäväan maailmaan, joka ei vaadi elämäntapamme haastamista, mutta tämä ei ole enää mahdollista, jos uskomme tutkijoita siitä aikataulusta, joka on käytettävissämme.

Aika ei enää riitä ja se, että nykyinen elämäntapamme ja taloutemme ovat perustuksiltaan kasvun ideologioita, jotka eivät pysty tätä perustaansa murtamaan. Siksi joudumme tekemään aineellisen elintason alasajon ja mitä nopeammin sitä parempi - se tulee vaatimaan paljon työtä.

Ilmastomuutoksen ja luonnontuhon estämiseksi ja taloudellisen ja sosiaalisen eriarvoisuuden ja köyhyyden poistamiseksi on olemassa ratkaisuja, mutta halu niiden toteuttamiseksi puuttuu. Eikö siis pitäisi keskittyä tämän haluttomuuden syihin, eikä vain toistaa, että pitäisi...?

Ongelma on tietenkin siinä, että emme halua edes tutkia ja perehtyä muutoshaluttomuutemme todellisiin syihin,

joten hyvätkään ratkaisut eivät riitä käynnistämään muutosta ilmastomuutoksen ja luonnontuhon kärjistymisen estämiseksi.

Halumme elää tulisi ylittää haluttomuutemme muuttua ja myöntää tämä oikeus elää myös tuleville sukupolville ja luonnolle. Muutos on mahdollisuus elämään, ei uhka elämälle.

Milloin alamme toimia tulevaisuutta varten

Lyhyen tähtäimen tarpeemme talouskasvusta ja hyvinvointivaltiosta ovat tulevaisuutemme vaatimusten kanssa ristiriidassa, kun taloutta ja kulutusta pitää sopeuttaa ekologisiin rajoihin sosiaalisesti kestävällä tavalla. Yhteiskuntamme, poliittinen järjestelmämme, taloutemme ja elämäntapamme kestävyys perustuvat kestäättömälle talouskasvulle ja ovat siksi yhteensopimattomia tulevaisuutemme vaatimusten kanssa. Kaikki menee uusiksi, jos aiomme selvitä.

Jatkamme nykyistä elämäntapaa, taloutta ja politiikkaa, vaikka ne ajavat valtiot ja kansalaiset ahdinkoon, tuottavat jatkuvasti yhä uusia kriisejä, tuhoavat elämämme perustaa ja tuhoavat lopulta myös nykyisen elämäntapamme, mutta silti emme näe tarvetta suunnanmuutokselle.

Elämäntapamme, kulttuurimme, taloutemme, politiikkamme tai yhteiskuntamme ei muutu, jos emme sitä itse muuta. Me odotamme, että ne muuttuisivat ja

loisivat meille kestävän ja mahdollisen tulevaisuuden, mutta emme oivalla, että me olemme ne itse.

Parempaa aikaa tehdä elämäntapamuutos ei koskaan tule eikä se ole helppoa koskaan, joten se kannattaa tehdä nyt. Sitten se on tehty ja voi jatkaa elämäänsä rauhassa, hyvin mielin ja tehdä sitä mitä todella haluaa. Elämäntapamuutos ei ole koskaan helppoa, koska se haastaa nykyisen, tutun ja turvallisen, mutta pakotettuna muutos on paljon ahdistavampi, koska vastustamme sitä. Siksi muutos kannattaa tehdä itse ja vapaaehtoisesti - silloin siihen liittyy vähemmän negatiivista tunne-energiaa.

Pelkäämme usein muutosta, koska emme voi tietää mitä sen jälkeen tapahtuu. Pelkäämme siis sitä mitä emme voi tietää etukäteen, joten se on turhaa. Ja jos muutos ei miellytä, niin aina voi tehdä uuden muutoksen. "Vain liikkuvaa laivaa voi ohjata". Muutos on mahdollisuus, ei uhka.

Meidän tulee vaihtaa nykyisen elämämme prioriteetit talous, kulutus ja kasvu elämänsuojeluun, elämänlaatuun ja ekoeettisyyteen - näin voimme turvata kohtuulliset elämisen mahdollisuudet myös lapsillemme. Nykyiseltä elämämme perustalta syntyy vain nykyisenlaista elämää - jos haluamme uutta kestävää ja vastuullista elämää, niin tarvitsemme uuden elämän perustan, joka keskittyy elämänsuojeluun, elämänlaadun nostamiseen ja ekoeettisyyteen kaikessa mitä teemme. Uusi syntyy uudesta.

Emme edes harkitse elämämme muuttamista elämäkeskeiseksi ja -kestäväksi, vaan keskitymme nykyisen elämäntapamme ja taloutemme pelastamiseen, vaikka ne koko ajan kriisiytyvät entistä enemmän. Milloin huomaamme, että yritämme elvyttää jo saattohoitovaiheessa olevaa elämäntapaamme? Sitten kun ymmärrämme, että nykyinen elämäntapamme on mahdoton ja johtaa jopa lajimme ja luonnon eliölajien joukkokuolemaan, niin on myöhäistä katua tekemättömiä tekojamme ja elämäntapaamme. Elämä on elettävä nyt ja tavalla, jota ei tarvitse koskaan katua.

Puheet ja hyvät aikomukset ovat turhia, jos emme vaihda elämämme keskeistä periaatetta elämänsuojeluun. Ensimmäinen on päätettävä mitä tavoittelemme ja sen jälkeen toimittava sen mukaisesti. Elämänsuojelu on valinta ja päätös, joka meidän on tehtävä. Nykyinen ei päätöstä tarvitse.

Kun seuraa nykyistä mediaa, somea ja poliittista keskustelua, niin ei uskoisi, että olemme lähestymässä aikoja, jotka uhkaavat elämän mahdollisuuksia maapallolla ja aiheuttaa vakavia vaikeuksia elämällemme - ja että aika reagoida näihin uhkiin on kulumassa vähiin. Uskomatonta.

Emme tee valintaa elämän puolesta selvitäksemme vain elämäämme nyt uhkaavista kriiseistä, vaan se on päätös satoja ja tuhansia vuosia varten. Nykyisellä elämäntavallamme vuosia on jäljellä ehkä vain 50 vuotta ennen väistämätöntä loppua. Ihmiskuntamme kohtalosta

on siis kysymys.

Aika toimia on nyt

Miksi uhkauutiset ilmastonmuutoksesta eivät tavoita päättäjiä ja kansalaisia tavalla, joka johtaisi tilanteen todelliseen ymmärtämiseen ja sen mukaiseen toimintaan - tiedämme, mutta emme toimi - miksi? Syy tähän on selvitettävä, jos aiomme selviytyä edes kohtuullisesti.

Tiedämme paljon syitä miksi ilmastonmuutoksen luoma uhka ei saa meitä toimimaan, mutta tiedämme myös, että jonakin päivänä jokin näistä muutoksen esteistä murtuu ja herättää meidät muutokseen - emme tiedä vielä mikä se on tai milloin se tapahtuu, mutta jonakin päivänä niin käy.

Meidän, jotka pyrimme varoittamaan, valistamaan ja herättämään niin päättäjiä kuin arjen pinteessä olevia ihmisiäkin ilmastonmuutoksen ja ekokriisin luomaan uhkaan, on luotettava siihen, että jonakin päivänä "ajan henki" vastaa ja muutos käynnistyy.

Kansat heräävät yhteiseen rintamaan puolustamaan tulevaisuuttaan, kun ulkoinen vaara uhkaa tai kaipuu vapautteen murtavat nykyisyyden sietokyvyn. Koko ihmiskunnan pitäisi nyt herätä nykyisyyden lumosta ilmastonmuutoksen luoman uhan, mutta myös uuden elämän mahdollisuuden takia.

Kannattaisi nyt ihan tosissaan harkita kannattaako jatkaa nykyistä menoa - kohta ei ole kuin todella huonoja

vaihtoehtoja. Aika on käymässä vähiin ennen kuin luonnon omat keikahduspisteet aktivoituvat ja aloittavat kehityskulun, jonka päässä on kuuma ja vaarallinen maapallo, jossa väestö pakkautuu pohjoiseen etelän tullessa asumiskelvottomaksi. Aika toimia on nyt.

Haluamme suosituksia, rajoituksia ja pakkoja koronapandemian luomaa uhkaa vastaan, mutta emme halua suosituksia, rajoituksia ja pakkoja ilmastomuutoksen estämiseksi, vaikka sen uhka on moninkertainen verrattuna koronapandemiaan - ei yhtä akuutti, mutta yhtä todellinen.

Pelkäämme, että elintasomme laskee, jos teemme ilmastomuutosta ja ekokriisiä torjuvia tekoja ja siksi vastustamme niitä, mutta unohdamme, että niin käy varmasti, jos emme näitä tekoja tee. Jos haluat ylläpitää edes jokinlaista elintasoja, niin kannata ilmastotekoja.

Mitä nopeammin teemme riittäviä ilmasto- ja ekotekoja, niin sitä paremmat mahdollisuudet meillä on elää edes kohtuullisella elintasolla. Mutta jos viivyttellemme, niin menetämme tämän mahdollisuuden ja elämästämme tulee vain siedettävää ja lapsillemme sietämätöntä.

Kuvitelmalle, että voisimme ylläpitää nykyistä elintasoamme, ei ole perusteita. Kysymys on siitä kuinka paljon elintasomme tulee alentumaan, teemmekö sen vapaaehtoisesti vai vasta pakon edessä ja kuinka paljon kärsimystä haluamme tuottaa itsellemme, toisillemme ja

lapsillemme.

Ristiriita sen välillä mitä teemme ja mitä pitäisi tehdä on suuri - ja se kasvaa mitä pitempään jätämme ilmasto- ja ekoteot tekemättä. Jos viivyttellemme liian pitkään - mikä voi olla jo totta - niin tämä ristiriita ratkeaa hallitsemattomasti, kun luonnon ekoperusta murtuu.

Nykyinen elämämme muuttuu joka tapauksessa

Ilmastonmuutos ja ekokriisi ovat haasteellisia ongelmia, koska ne pitää estää silloin kun ei ole akuuttia hätää ja kaikki näyttää olevan hyvin - pitää toimia kymmeniä vuosia ennen kuin tuhot näkyvät omassa elinympäristössämme tavalla, joka ei jätä jossittelun varaa. Siis nyt.

Pitää myös varautua ja valmistautua henkisesti siihen, että jos emme toimi nyt kun asiat ovat vielä hyvin, niin tämä johtaa siihen, että joudumme kohtaamaan ilmastonmuutoksen ja ekokriisin paniikissa ja silloin toimenpiteet ovat kovia ja karuja ja kärjistävät tuhoja entisestään.

Pelkäämme, että kun talous supistuu sopeutuessamme ekologisiin rajoihin, niin heikompiosaisista ei pidetä huolta, sairast jäävät hoitamatta, luontoa tuhotaan enemmän jne. Tämä perustuu oletukseen, että elämme edelleen maailmassa, jossa raha määrittää kaiken mitä teemme.

Me voimme luoda maailman, joka ajaa köyhät ja heikot kuolemaan (johon olemme nyt ajautumassa) tai sitten me

voimme luoda maailman, joka on meille kaikille hyvä ja oikeudenmukainen - kysymys on tahdostamme ja valinnastamme, ei muusta.

Luopuessamme luonnolle ja itsellemme vahingollisesta kulutuksesta, elämästämme tulee hyvää ja mielekästä. Miksi? Koska me olemme osa elämää ja elämän vastainen toiminta tuottaa vahinkoa elämälle - kun siitä luovumme, niin tämä vahingollisuus häviää. Hyvä on elämän ominaisuus.

Tulemme sopeutumaan joka tapauksessa luonnon ekologisiin rajoihin, sillä nykyinen elämäntapamme ja taloutemme ovat elämän kanssa vakavassa ristiriidassa ja ajautuvat siksi jatkuviin kriiseihin, jotka pakottavat meidät näihin ekologisiin rajoihin, vaikka emme sitä haluaisikaan.

Emme voi estää tulevaisuutta, mutta voimme vaikuttaa siihen minkälainen siitä tulee. Ja jos emme halua vaikuttaa siihen, niin se tulee joka tapauksessa. Muutos on mahdollisuus, ei uhka.

Ilmasto- ja ekokriisi ovat uhkia, joita ei saada torjuttua yksittäisillä teoilla, kulutusmuutoksilla, poliittisilla päätöksillä. koska ne ovat lähes kaikkeen vaikuttavia ja vaativat siksi uuden tavan elää ja järjestää siinä tarvittavat resurssimme. Siksi emme saa niihin otetta.

Kaikki muutokset ja teot ovat toki yksittäisiä, mutta niiden perustana pitää olla näkemys siitä mitä tavoitellaan ja

minkälainen on se maailma, joka on ekokestävä ja vastuullinen. Nyt teemme ratkaisuja, jotka monesti vain siirtävät kulutusta ja ekorasiitusta paikasta toiseen.

Yleisesti ottaen emme taida vielä hahmottaa kuinka iso ja kaikenkattava muutos meillä on edessämme, jos todella aiomme torjua ilmastomuutosta ja ekotuhoa riittävällä tavalla - ja varsinkin jos emme niin tee - sitä on vaikea edes kuvitella.

Koska poliittinen järjestelmä on kykenemätön ilmasto- ja ekotekoihin, niin meidän itsemme on ne tehtävä. Jotta pystyisimme siihen pitäisi meidän arvostaa luontoa ja elämää enemmän kuin sen hyödyntämisestä syntyviä tavaroita ja resursseja. Enemmän elämää, vähemmän tavaraa.

Kun näyttää siltä, että poliittinen järjestelmä on kykenemätön riittäviin ilmasto- ja ekotekoihin ja me emme halua muuttaa elämäntapaamme, niin jäljelle jäävät kriisit, jotka pakottavat meitä muutokseen - kuten koronapandemia on tehnyt. Joka tapauksessa elämäntapaamme muuttuu.

Toivottavasti nykyinen maailmamme ja elämäntapaamme kriisiytyvät ja pakottavat meitä muuttamaan elämäntapaamme kestävämmäksi siten, että sopeudumme alasajoon tavalla, joka estää täyden romahduksen. Ilman kriisejä (koska päättäjät ja me emme toimi) tilanne johtaa romahdukseen.

Jos ja kun kriisit jäävät ainoaksi tavaksemme sopeutua ekologisempaan elämään, niin siirrymme "pelastautukoon ken voi" -vaiheeseen, jolloin valmistaudumme ja varaudumme itse kukin kriiseihin ja niiden luomiin muutoksiin ja toivottavasti myös yhdessä toistemme kanssa.

Jos ja kun emme pysty muuttamaan elämäntapaamme kestävämmäksi kansalaisvalistuksen ja poliittisen vaikuttamisen kautta, niin elämänsuojelijoiden tehtäväksi tulee sopeutumisen edistäminen kriisiytyvään ja vaarallisempaan maailmaan. Elämää pitää suojella aina.

Uuden ajan näkökulmasta tavat estää ilmastonmuutosta ja ekotuhoa ovat samat kuin mitä meidän tulee tehdä sopeutuaksemme kriisiytyvään ja vaarallisempaan maailmaan - oma elämä ekokuntoon, psyyken valmistaminen muutoksiin tietoisuutta laajentamalla, toiminta yhdessä muiden kanssa.

Aika on käymässä vähiin

On jotenkin ihmisyyttämme halventavaa, että jos emme nyt toimi ilmastonmuutoksen riistäytymisen estämiseksi, niin koronakriisi ja vastaavat, jotka pakottavat meidät elämään toisin, tekevät sen puolestamme. No samaa luontoa olemme, joten käyhän se niinkin - tosin hinta on kova.

Kuvitelma, että aineellinen kulutus ja ilmastopäästöt eivät

tule radikaalisti alenemaan, on kuvitelmaa - ne tulevat alas joko toimestamme tai meistä huolimatta, koska elämämme on ristiriidassa luonnon kanssa ja ekologinen tasapaino palautuu lopulta. Luonnonlaki.

Unohdamme oleellisen asian ilmastonmuutoksesta. Kun se on tarpeeksi akuutti, niin mitään muuta ei ole enää tehtävissä kuin yrittää sopeutua kuumaan ja vaaralliseen maailmaan. Siksi ainoa aika toimia on nyt, kun tilanne ei ole vielä meillä päällä - muuallahan se alkaa jo olla.

Monesti yritämme kuvitella miltä maailma näyttäisi +2–3 astetta kuumemmalla maapallolla nykyisen talouden, yhteiskunnan tai oman elämäntapamme kannalta, mutta se on turhaa, koska nykyistä taloutta, yhteiskuntaa ja elämäntapaa ei silloin enää ole.

Suhtautumisessamme ilmastonmuutokseen ja erityisesti ekokriisiin yliarvioimme käytettävissämme ajan, aliarvioimme uhkat, aliarvioimme tarvittavat muutokset niihin vastataksemme ja niiden vaikutukset elämäämme, talouteen ja yhteiskuntaan. Emme vielä ymmärrä haasteemme suuruutta.

Uhraamme lastemme tulevaisuuden, luomme kuumen, ahtaan ja vaarallisen maailman ja annamme luonnon tuhoutua silmiemme edessä, koska haluamme jatkaa nykyistä elämäntapaamme vielä 10 vuotta. Ja teemme tuhoa jo nyt, kun emme toimi ilmastonmuutoksen kärjistymisen estämiseksi.

Miksi ilmastonmuutoksen kärjistymisen estämiseksi on aikaa todennäköisesti vain 5–10 vuotta? Siksi, että kehitys ei ole lineaarista ja tasaista, jota voimme hallita, vaan voimme ajautua tilanteeseen, jossa luonnon omat keikahduspisteet aktivoituvat ja peli on silloin menetetty.

Tätä ei ymmärretä lähes lainkaan - kuvitellaan, että kun päästöt vähenevät, niin CO₂-pitoisuudet ilmakehässä alkavat laskea ja lämpötila sen mukana. Mutta vasta kun päästöt ja nielut yhdessä saavat päästöt nollaan ja sitten negatiiviseksi, alkaa CO₂-pitoisuus vähentyä.

Esim. lihakarjateollisuudelta pitäisi vapauttaa laajat alueet ja metsittää ne, jotta saisimme lisää nieluja, jotka sitoisivat hiilidioksidia ja samaan aikaan ajaa fossiiliset päästöt todella alas. Lisäksi ekokriisi vaatii kulutuksen radikaalia vähentämistä kautta linjan.

Nämä välttämättömät toimet eivät tapahdu nopeasti ja siksi ne pitäisi aloittaa nyt ja päättäväisesti ja silti on riski, että olemme jo myöhässä. Mutta kaikki mitä tehdään ilmastonmuutoksen lieventämiseksi nyt pienentää tätä riskiä ja siksi ne pitää tehdä.

Monimuotoinen luonto on pelastuksemme

Ilmastonmuutos etenee nyt, mutta luonnon monimuotoisuuden ja elinvoiman elvyttäminen auttavat suoraan sopeutumisessamme kuumempaan ilmastoon - siksi suot, metsät, vesistöt, joet yms. tulee elvyttää, jotta

ne pystyvät paremmin sopeutumaan muutokseen ja turvaamaan myös meitä.

Vaikka ilmastonmuutos etenee, niin luonnon monimuotoisuuden ja elinvoiman suhteen peli ei ole koskaan menetetty. Mitä elinvoimaisempi ja monimuotoisempi luonto meillä on, sitä paremmin se pystyy sopeutumaan muutokseen ja hidastamaan muutoksen luomia uhkia.

Monimuotoinen ja elinvoimainen luonto auttaa meitä sopeutumaan tuleviin muutoksiin - aito luonto tarjoaa meille fyysistä ja psyykkistä terveyttä, virikkeellisen elinympäristön ja auttaa meitä ymmärtämään, että ilman luontoa emme pärjää. Ja tuottaa tarvittavia hiilinieluja.

Monimuotoinen ja elinvoimainen luonto auttaa meitä myös vähentämään aineellista kulutustamme, ekorasitustamme ja ilmastopäästöjä, koska elävä luonto ja elämä siinä luovat aitoa hyvinvointia ja vähentävät riippuvuuttamme "kuolleeseen tavaraan" ja rahan luomaan illuusioon turvasta.

Yksinkertaisesti - elävä, monimuotoinen ja elinvoimainen luonto ja yhteytemme siihen ovat paras "lääkkeemme" tulevaan kuumempaan ja vaarallisempaan maailmaan, jossa psyykemme joutuu kriisien ja muutosten keskellä kovalle, ja auttaa meitä myös tekemään sen mitä pitää tehdä.

Olemme parhaillaan todistamassa luonnon ekosysteemien ja eläin- ja eliöpopulaatioiden ja -lajien kuolinkamppailuja lähes kaikkialla maapallolla, joka tulee johtamaan ihmissivilisaatiomme kuolinkamppailuun. Todistamme 6. sukupuuttoaaltoa, joka koskee myös omaa lajiamme.

Aikataulu tälle on osaltamme vielä epävarma, mutta jos täyskäännöstä suhteessamme ja suhtautumisessamme luontoon ja elämään ei tapahdu, niin 2050–2100 on todennäköinen aikataulu. Tämän vahvistaa tiede ja tutkimus, mutta ääneen sitä ei saa sanoa.

Tämä arvio ei ole siis pessimismiiä tai yliarvioitua reagointia, vaan todennäköinen ja realistinen kuvaus siitä mitä kohti menemme, jos ja kun uskomme tiedettä ja sen tekemiä arvioita, jotka usein tosin ovat osoittautuneet optimistisiksi ja liian varovaisiksi.

Miksi tämä näkemys: IPCC:n ja YK:n raportit ilmastonmuutoksesta ja luontokadosta, toteutunut kehitys nopeampaa kuin ennustettu, keikahduspisteiden aktivoitumisen riski lähellä, lineaarisuusharha, poliitikkojen ja kansalaisten haluttomuus muutokseen yms.

Olen seurannut tätä kehitystä jo kauan ja eniten hämmästyttää se kuinka lähellä tilanteen muuttuminen katastrofiksi on. Emme ole enää lineaarisen rauhallisen kehityksen vaiheessa, vaan kiihdytysvaiheessa, jossa kehitys nopeutuu ja johtaa epäjatkuvuuskohtiin,

kaaokseen ja ...

Olemme lähestymässä kaaosteorian s-käyrän mukaista bifurkaatiopistettä, jossa jokin mahdollinen kehityskulku toteutuu, mutta emme voi tietää mikä niistä. Vielä on mahdollisuus myös kollektiiviselle heräämiselle, mutta se on vain yksi mahdollinen.

Jos aiomme pelastautua ekokatastrofilta, tulee määrittää uudelleen oikeudet ja velvollisuudet niin ihmisten, eläinten kuin muunkin luonnon suhteen. Määrittää ne siten, että ne mahdollistavat kestävän ja oikeudenmukaisen elämän kaikelle elämälle ja elottomalle luonnolle myös.

Kysymys ei ole enää siitä loppuuko nykyinen kapitalistinen talouskasvuun ja ylikulutukseen perustuva elämäntapamme vai ei, vaan kysymys on enää siitä että milloin se tapahtuu ja miten. Voimme vielä vaikuttaa tähän loppumisen tapaan, jos haluaisimme - harkiten vai kaaoksen kautta?

Kaksi megakeikahduspistettä

Olemme lähestymässä kahta megakeikahduspistettä:

- Ekologinen keikahduspiste, jossa luonnon ekosysteemit romahtavat ja eloonjäämiskamppailu alkaa
- Tietoisuuden keikahduspiste, jossa kollektiivinen itsesuojeluvaistomme herää ja lopetamme tuhoisan käyttäytymisemme. Kumpi?

Nyt pitäisi tehdä työtä ekologisen keikahduksen estämiseksi - kulutus ja päästöt alas yms. ja tietoisuuden keikahduksen edistämiseksi - ajan ottamista hiljentymiseen, todellisuuden kohtaamista, tietouden levittämistä uhista ja ratkaisuista, aktiivista kansalaisvaikuttamista yms.

Tarvitsemme systeemiä muutoksia talouteen, tuotantoon, energiaan, tarvitsemme isoja kulutusmuutoksia, kulutuksen vähentämistä, tarvitsemme poliittista suunnanmuutosta ja erityisesti tarvitsemme arvojemme ja maailmankuvamme muutosta elämäkeskeiseksi, jotta muutokset onnistuvat.

Olemme vielä aivan alussa

Suomalaisten kestävä elämäntapa ja erityinen luontosuhde taitavat olla pelkkää kuvitelmaa, kun on viime päivien tappouutisia ja julkaistua kyselyä elämäntavastamme lueskellut.

Faktathan ovat selvät - kulutamme 3,8 maapallon edestä (jos kaikki kuluttaisivat samalla tavalla), hiilijalanjälkemme on keskimäärin yli 10 000 CO₂kg/v/hlö ja eläimiä ja lintuja metsästetään surutta - elämämme ei ole kestävä eikä luontosuhteemme ole kovin ystävällinen.

Puhumattakaan siitä mitä olemme tehneet soillemme, metsillemme, vesistöille, joille ja Itämerelle.

Onko siis niin, että kyse ei ole muutosvastaisuudesta tai

haluttomuudesta tehdä ilmasto- ja ekotekoja, vaan kyse on siitä, että kuvittelemme tehneemme ne jo. Ilmasto- ja ekoviesti ei ole tällöin mennyt perille ja sitä pitää konkretisoida ja terästää. Olemmekin vielä aivan alussa.

Ehkä tärkein ja nyt tarvittava viesti ilmasto- ja ekouhan torjunnassa on se, että se vaatii muutoksia kaikilta - meiltä, päättäjiltä, viranomaisilta, työpaikoilta, ay-liikkeeltä, yrityksiltä jne. - että sitä muutosta ei tee "joku muu", vaan me kaikki omalta osaltamme ja yhdessä.

Itse korostan paljon yksilöiden henkilökohtaisia ekotekoja, vaikka ne eivät kaikkea ratkaisekaan, siksi, että ne voimaannuttavat kansalaisvaikuttamiseen ja luovat näin painetta päättäjille ja muille ihmisille ja lopulta muuttavat ajan hengen ja saa myös hitaat herääjät mukaan.

Esimerkiksi ei lihansyönnin kannattaja halua luopua siitä ja edistää siitä luopumista - vasta kun itse oivaltaa sen epäeettisyyden ja vaikutuksen ilmastonmuutokseen ja luontokatoon ja lopettaa oman lihansyöntinsä, niin halu vaikuttaa voi herätä. Muuten luopuminen on luopumista.

Kun oivaltaa, että luopuminen esimerkiksi lihansyönnistä ei olekaan luopumista, vaan tapa luoda terveyttä ja hyvinvointia myös itselle, niin luopuminen muuttuukin hyvän elämän luomiseksi ja positiiviseksi, itseä kannustavaksi ja voimaannuttavaksi teoksi.

Ilmastonmuutoksen ja luontokadon torjumiseksi saa siis

olla itsekäs ja tehdä sen siksi, että se parantaa omaa terveyttä, elämää, tekee siitä mielekkäämpää ja voimaannuttaa elämään. Esimerkiksi lihansyönnin lopettamisessa tulee eettinen ja ekoulottuvuus sitten tämän päälle.

Uhka elämällemme, mutta myös mahdollisuus, olemme me itse. Luonto ei ole vihollisemme, vaan mahdollisuus luoda hyvä elämä itsellemme. Me emme voi voittaa luontoa, joten lopetetaan kamppailu sitä vastaan ja tehdään siitä ystävämme. Elämän puolesta, ei ketään eikä mitään vastaan.

Iso valliriutta, Amazonin sademetsät, Grönlannin jäätiköt, Siperian iikirouta, lajien 6. sukupuuttoaalto, merten ekosysteemit yms. ilmastonmuutoksen isot uhrit - tuntemamme luonto on kuolemassa silmiemme edessä, jos emme toimi nyt.

Niin kauan kuin pidämme reunaehtona ilmastonmuutoksen ja luontokadon torjumisessa, että sen tulee tapahtua nykyisen elämäntapamme ja taloutemme puitteissa, emme niitä pysty torjumaan. Miksi? Koska elämäntapamme ja taloutemme ovat syy ilmastonmuutokseen ja luontokatoon. Siksi.

Vaarallisin väärinkäsitys ilmastonmuutoksesta on mielestäni se, että kuvittelemme voivamme vähentää päästöjä sitä mukaan kuin tilanne huononee ja näin jarruttaa maapallon kuumenemista, jos se käy

sietämättömäksi. Mutta näin se ei ole. Miksi ei ole?

Päästöjä on vähennettävä siten, että luonnon keikahduspisteet eivät aktivoidu, koska sen jälkeen luonnon omat päästöt kiihdyttävät lämpenemistä paljon enemmän kuin meidän ihmisten toiminnasta aiheutuvat. Siksi ilmastonmuutos on pysäytettävä vähintään +2 asteeseen.

Jos luonnon omat prosessit keikahduspisteissä aktivoituvat, niin emme enää pysty mitenkään estämään karkaavaa ilmastonmuutosta. Siksi tähtäin pitää olla koko ajan keikahduspisteiden aktivoitumisen estämisessä ja aikaa siihen on kovin vähän. Siksi tarvitsemme isoja ratkaisuja.

Jotta ilmastonmuutos pysähtyisi +2 asteeseen, niin nettopäästöt (päästöt - nielut) pitää saada nolnaan 5–10 vuoden kuluessa tai muuten riskinä on karkaava ilmastonmuutos. Tämä tekee haasteestamme vaativan, mutta ei mahdottoman.

Onko niin, että annamme luontokadon jatkua, luonnon ekosysteemien järkkyä, ilmastonmuutoksen karata ja suuren osaa maapalloa muuttua asumiskelvottomaksi, kuumaksi ja vaaralliseksi, jos vaihtoehtona on oman elämäntapamme ja maailmamme muuttaminen sen kaikille tasoilla kestäväksi?

Toisin sanoen, jos meidän tulee tehdä isoja muutoksia

talouteen, politiikkaan, asumiseen, työntekoon, liikkumiseen, syömiseen, kulutukseen yms. niin mieluummin otamme ekokriisin ja karkaavan ilmastomuutoksen? Tätähän muutosten kieltäminen tarkoittaa.

Ilmastomuutoksen, ekokriisin, koronapandemian ja tulevien kriisien ratkaisemisen tulisi olla koko kansakuntaamme yhdistävä ja eheyttävä tekijä, ei syy vastakkainasettelulle, omien etujen ajamiselle tai yhteiskuntarauhan rikkomiselle. Yhdessä ja sovussa toimien kaikki voittavat.

Ei voi olla niin, että itse luomamme järjestelmä aiheuttaa tuhomme, emmekä silti halua tätä järjestelmää muuttaa - oli kyse sitten taloudesta tai demokratiasta. Nythän teemme laillisesti ja demokraattisesti kuolemaa.

Voisimme milloin tahansa päättää, että torjumme ilmastomuutoksen ja luontokadon ja säilytämme elämisen mahdollisuudet maapallolla - tiedämme jopa miten sen voisimme tehdä, mutta emme silti halua sitä tehdä. Aika hassua ja outoa, kun tätä miettii - mikä meitä oikein vaivaa.

Kolme tekijää, joita emme tunnista ja tunnusta:

- 1) elämäntapamme ja taloutemme ovat kestäättömiä ja ne pitää muuttaa
- 2) aikaa ratkaisuille on vähän ja toimia pitää tehdä

nopeasti

- 3) vaikutukset luontoon ja ilmastoon tulevat vasta vuosikymmenten kuluttua siitä kun ne on tehty

Nuo kolme tekijää tarkoittavat: kulutus ja päästöt alas kohti ekologisia rajoja ja nopeasti, koska on riski, että luonnon keikahduspisteet aktivoituvat ja johtavat karkaavaan ilmastomuutokseen, ja koska muutosten vaikutukset tulevat viiveellä, niin on toimittava nyt.

Emme tunnista ja tunnusta sitä, että luonnon keikahduspisteiden aktivoitumisen estäminen on tärkein tehtävämme - jos siinä epäonnistumme, niin saamme karkaavan ilmastomuutoksen ja rajusti muuttuvan maapallon, joka uhkaa elämämme mahdollisuuksia pysyvästi.

Tuhokehitys voidaan vielä kääntää

Olemme viimeisen 200 vuoden aikana tuhonneet suuren osan luonnon monimuotoisuudesta ja se uhkaa nyt elämäämme ja tulevaisuuttamme. Mutta tämä tuhokehitys voidaan vielä kääntää.

Tarvittavat muutokset ovat globaaleja ja vaativat nykyisen elämäntapamme muuttamista merkittävästi. Enää eivät pienet korjaukset tai teknologiaan tukeutuminen auta, vaan tarvitsemme suuria muutoksia koko maapallon alueella.

- 1) Meidän tulee luopua fossiilisista polttoaineista ja

korvata ne uusiutuvilla energialähteillä. Koska aikaa energiajärjestelmän muutokselle on enää vähän, niin joudumme vähentämään energiankulutustamme siirtymävaiheen aikana, kunnes uusiutuvat riittävät kattamaan tarpeemme.

- 2) Lihakarjatuotannosta on luovuttava ja siirryttävä pääasiassa kasvispohjaiseen ruokavalioon.
- 3) Karjatalouden käytössä olevia maa-alueita tulee vapauttaa kasvituotantoon ja puolet metsittää luonnonvaraisiksi, jotta niiden monimuotoisuus elpyy ja kyky sitoa hiiltä kasvaa.
- 4) Merten liikakalastus tulee lopettaa ja luoda valtavia rauhoitettuja merialueita, jotta kalakannat elpyvät ja pystyvät näin jatkossa tuottamaan meille tarvittavan kalaravinnon.
- 5) Luonnon monimuotoisuutta on elvytettävä koko maapallon alueella ja tämä tarkoittaa ihmiskunnan käytössä olevien maa-alueiden palauttamista luonnolle 50 % maapallon pinta-alasta. Meidän on vetäydyttävä ja annettava luonnon elpyä ja näin varmistaa myös oma elämämme.
- 6) Väestön kasvumme on hidastettava poistamalla köyhyyttä, lisäämällä tyttöjen koulutusta ja työmahdollisuuksia sekä lisäämällä heidän mahdollisuuksiaan ehkäisyyn. Kulutusmahdollisuuksia on jaettava uudestaan köyhien ja rikkaiden maiden kesken tasaisemmin.
- 7) Näiden muutosten lisäksi meidän tulee omaksua

elämäntapa, joka pysyy luonnon ekologisten rajojen sisällä myös tuhansia vuosia eteenpäin. Turhasta ja vahingollisesta kulutuksesta tulee luopua ja löytää elämänilo elävästä luonnosta ja elämästä.

Nämä toimet on aloitettava nopeasti, jotta luonnon monimuotoisuus elpyy, estämme karkaavan ilmastomuutoksen ja luomme perustan elämäntavalle, joka on kestävä ja mahdollinen myös tulevien vuosisatojen ja -tuhansien aikana.

Jotta pystyisimme nämä isot globaalit muutokset tekemään elämäntapaamme ja maailmaamme, tulee meidän omaksua uusi elämäkeskeinen suhde itseemme ja luontoon ja nähdä luonto ja sen elämä oman elämämme perustana ja virikkeellisenä elinympäristönä.

Perustelemattoman luottamuksen illuusio

Optimismini tulevaisuuden suhteen perustuu siihen, että olemme lähestymässä suurta evolutiivista murrosta, jota edeltävät ja johon kuuluvat kaaokset ja nykyisen elämäntapamme murtumat ja kriisit. Ne ovat välttämättömiä uuden ihmisyytemme "ajureita ja pakottajia".

Pessimismini tulevaisuuden suhteen perustuu siihen, että nykyisen talouden ja kulutuksen luomat kasvavat vahingot ajavat meidät "huonon kierteeseen", josta emme pääse ylös, vaikka heräisimmekin siihen, että on pakko toimia

maapallon elonkehän ja siten itsemme pelastamiseksi.

Ajan henki on vielä kiinni nykyisessä ja vain me itse voimme sen muuttaa. Jos me emme halua luopua nykyisestä ylikulutuksestamme ja talouskeskeisestä elämäntavastamme, niin ei sitä kukaan muukaan tule tekemään. Kyse on meidän ja lastemme elämästä.

Tarvitsemme kollektiivisen tietoisuuden, kulttuurin ja ajan hengen muutoksen, jotta nykyinen suunta kääntyisi ja alkaisimme toimia elämän ja itsemme pelastamiseksi edessämme olevasta ekokatastrofista ja sen luomista muista kriiseistä. Vähempi ei nyt riitä.

Surullista ja hämmentävää, että emme edelleenkään ota ilmastonmuutosta ja luontokatoa tosissamme, vaikka päivä päivältä uutiset niiden etenemisestä ovat yhä hälyttävämpiä ja aikataulun suhteen nopeutuvia. Jos olisimme tosissamme, niin toimisimme päättäväisesti ja nopeasti.

Todella surullista, jos sopeudumme luonnon ekologiseen tasapainoon vain kriisien, tuhojen ja katastrofien kautta, koska emme itse sitä halua tehdä. Ja voi olla, että se on ainoa tie - ristiriitamme luonnon (itsemme) kanssa on niin perustavanlaatuinen, että muuten se ei ratkea.

Saadaksemme taloudellisen, teknologisen, yhteiskunnallisen ja elämäntapamme ekologisen murroksen toteutumaan, tarvitsemme elämän

psykologian, kulttuurin ja ajan hengen murrosta elämäkeskeiseksi ja -myönteiseksi. Silloin elävä elämä antaa sen mitä tarvitsemme ja haluamme.

Kuluttamisesta on tullut ihmisoikeus, joka aiheuttaa luontokadon, 6. sukupuuttoaalton ja muuttaa suuren osan maapalloa elinkelvottomaksi ja ajaa meidät kurjuuteen ja kaaokseen, ja talouskasvusta ideologia, joka varmistaa tämän. Tiedämme tämän, silti jatkamme. Järjetöntä.

Elämme nyt perustelemattoman luottamuksen illuusiossamme, josta meidän on herättävä.

Mitä enemmän ja vakuuttavampia todisteita saamme ilmastomuutoksen ja luontokadon etenemisestä ja niiden aiheuttamista vahingoista ja tuhoista, niin sitä enemmän kiellämme tämän todellisuuden. Onnistuu vielä hetken - sitten todellisuus "tulee silmille".

Kannattaisiko jo uskoa - tämä ei ratkea odottamalla tai toivomalla, vaan teoilla ja pian. Olemme nyt jonkin sellaisen alussa, jota emme olisi koskaan uskoneet mahdolliseksi, mutta sen saamme, jos emme nyt toimi.

LOPUKSI

Uusi aika on suuri mahdollisuus, mutta tämä täysin uusi alku, on myös suurin este sen toteutumiselle.

Se on kuin herääminen syvästä unesta – sitä joko herää tai sitten jatkaa uniaan. Tämän vuoksi on elämästä itsestään kiinni heräämmekö vai emme – sitä ei voi tietää. Voimme tietää, että on se mahdollista, mutta emme sitä milloin ja miten ja miksi se tapahtuu.

Uusi aika on uusi alku

Nykymentoa kun katselee kokonaisuutena, niin huomaa, että lähes kaikki ongelmat ja haasteet ovat ilmentymää samasta ristiriidasta - ristiriidasta luonnon, elävän elämän ja siten itsemme kanssa. Ongelmien yksityiskohdista ei sitä pysty näkemään - iso kuva vasta paljastaa tiedon ongelmien todellisista syistä.

Olen käyttänyt esimerkkinä kelloa - vaikka tuntisimme kaikki kellon osat ja purkaisimme sen osiin, niin emme silti pysty ymmärtämään aikaa ilman, että oivallamme mitä aika tarkoittaa - vain kokonainen kello näyttää ajan. Aika ei paljastu vaikka kellon kokoaisi, jos ei ymmärrä itse aikaa.

Nyt tarvitaan uusi iso kuva näkyväksi, joka kertoo miten voimme pelastautua ajautumasta täyteen kaaokseen, kurjuuteen ja tuhoon - vastaavasti kuin uskonnot tarjosivat sen aiemmin – nyt sen tarjoaa elämä itse ja sen ymmärtäminen.

Murros ”itsestä elämään” on murros yksityiskohdista kokonaisuuteen - yksilöstä elämän kokonaisuuteen. Nyt pitäisi oivaltaa ensin uuden ajan kokonaisuus ja sitten purkaa se osiksi - elämäntavaksi, politiikaksi, yhteiskunnaksi, taloudeksi jne. Uusi aika ei synny osista - osat syntyvät uudesta ajasta.

Mieli ja itse toimivat yksityiskohdista käsin ja siksi mielen ja itsen kautta ei uutta aikaa pysty luomaan, sen kuvaamaa

uutta kokonaisuutta – ensin pitää herätä uuden ajan tietoisuuteen, todellisuuteen, elämän kokonaisuuteen. Uusi aika on emergenssinen uusi todellisuus, tietoisuuden kokonaisuus, joka ilmenee, kun siihen on valmius.

Jos emme löydä uutta aikaa, elämän kokonaisuutta, niin emme voi tietää mitä tapahtuu nykyiselle elämällemme ja maailmalle - kuinka syvälle ajaudumme fyysisesti ja psyykkisesti - ja mitä silloin tapahtuu. Mutta jos uusi aika omaksutaan, niin se on "puhdas" uusi alku - ei nykyisen korjaamista tai parantamista, vaan uusi alku, uusi todellisuus ja uusi elämä.

Paniikki ja hätä kannattaa kohdata nyt

Ehkä on hyvä, että emme laajasti vielä ymmärrä minkälaista tulevaisuutta kohti olemme menossa, sillä jos ymmärtäisimme, niin paniikki ja hätä iskisivät meihin voimalla, jota nykyinen ihmisyytemme ei pysty hallitsemaan, vaan johtaisi "kapinaan" päättäjiä ja toisiamme kohtaan.

Toisaalta ilman ymmärrystä edessämme olevasta tulevaisuudesta ja tästä syntyvää paniikkia ja hätää, emme pysty luopumaan nykyisyyttä ylläpitävistä uskomuksistamme, tavoistamme ja elämäntavastamme ja laajentamaan ihmisyyttämme elämää suojelevaksi ilman paniikkia ja hätää.

Jos emme nyt herää näkemään sitä tulevaisuutta, jota

kohti menemme, niin paniikki ja hätä tulevat olemaan tulevaisuuttamme. Välttääksemme tämän on meidän kohdattava todellisuus ja tulevaisuus, tehtävä kaikki mahdollinen ja otettava vastaan tästä syntyvä paniikki ja hätä nyt.

On huomattavasti pienempi riski kohdata paniikki ja hätä nyt kuin mennä kohti tulevaisuutta, jossa on vain kurjuutta, taistelua resursseista ja kuolemaa elinvoimansa menettäneellä maapallolla, jota emme enää pysty mitenkään "korjaamaan". Todellisuus on kohdattava nyt.

Emme ole valmiita kohtaamaan itseämme

Ilmastonmuutoksen uhka on tunnistettu, luonnon monimuotoisuuden häviämistä eli luontokatoa ei vielä riittävästi - mutta vasta kun ymmärrämme, että kyseessä on ihmisyytemme kriisi, alamme ratkaista todellisia ongelmiamme.

Nyt yritämme ratkaista ilmastonmuutosta ja luontokatoa nykyisen elämäntapamme ja taloutemme sisällä ja siksi emme ole siinä onnistuneet, emmekä tule onnistumaan. Emme voi ratkaista ongelmaa sillä mikä sen aiheuttaa. Tätä emme ole vielä ymmärtäneet tai halunneet ymmärtää.

Tulemme jatkamaan nykyisiä tehottomiksi jääviä keinoja ja sopimuksia vielä muutamia vuosia, ehkä 5 vuotta, kunnes ymmärrämme, että niin emme pysty ratkaisemaan ilmastonmuutoksen ja luontokadon luomaa uhkaa

elämällemme. Toivottavasti tuho ei ole edennyt silloin liian pitkälle.

Moni meistä kyllä ymmärtää, että ihmisyytemme on muututtava, mutta kiellämme sen, koska ymmärrämme, että se tarkoittaa myös itsemme ja oman ihmisyytemme kohtaamista - pelkäämme sitä vielä enemmän kuin todellisuutta ympärillämme. Mutta se meidän on tehtävä, jos haluamme selvitä.

Tarvitsemme nyt oikeita kysymyksiä

Kysymykset, joita emme kysy, ovat syy siihen, että emme löydä tietä mahdolliseen tulevaisuuteen, pois nykyisestä kestäättömästä elämästämme. Nyt on aika kysyä - miksi haluamme ajaa ihmiskunnan tuhoon emmekä elämään?

- 1) Miksi emme usko tiedettä, miksi emme toimi, vaikka tiedämme mitä on tapahtumassa, miksi suljemme tämän tietoisuutemme ulkopuolelle?
- 2) Miksi toimimme parempaa tietoaamme vastaan, mikä estää meitä kohtaamasta tätä tietoa ja todellisuutta sellaisena kuin ne ovat, mikä meissä estää tämän?
- 3) Miksi olemme valmiita uhraamaan lastemme tulevaisuuden, vaikka samaan aikaan sanomme, että haluamme lapsillemme parempaa elämää, miksi valehtelemme lapsillemme?
- 4) Miksi jatkamme nykyistä elämäntapaamme, vaikka tiedämme, että se johtaa kärjistyvään ilmastonmuutokseen ja ekokatastrofiin, miksi emme

halua estää näitä ja muuttaa elämäntapaamme?

- 5) Miksi emme halua kohdata todellisia ihmisyyttämme haastavia ratkaisuja, miksi pidämme muutosta uhkana, vaikka se on ainoa mahdollisuutemme selviytyä edessämme olevista haasteistamme?

Emme löydä tietä mahdolliseen tulevaisuuteen ennen kuin kysymme näitä kysymyksiä, vastaamme niihin rehellisesti ja toimimme niiden mukaan.

Kiitos!